Als je niet meer kunt zwijgen!

Liefde tot God, is liefde tot je naaste

Jan-Dirk Liefting

Een boek over evangelisatie en Jezus volgen.
Met veel tips, ideeën en ervaringen.

Dank u wel voor het downloaden van dit boek!

Een boek over evangelisatie met geestelijke en praktische lessen waarmee Stichting Evangelisatie Sjofar u wil toerusten om het Woord van God (meer) te delen met uw naasten.

Stichting Evangelisatie Sjofar houdt u graag op de hoogte van haar activiteiten. U kunt zich middels het formulier op de volgende pagina opgeven voor de digitale nieuwsbrief.

De ca. 100 medewerkers die vaak maandelijks in 13 grote steden in ons land meehelpen evangeliseren, zetten zich daar geheel belangeloos voor in. Onze kosten zijn daardoor laag. Maar voor de noodzakelijke evangelisatiemiddelen zijn wij geheel afhankelijk van giften.
Daarom doen wij hierbij een vrijmoedig beroep op u ons werk financieel te steunen. Ook daarvoor kunt u het bijgevoegde formulier gebruiken.

Door ondertekening van het formulier geeft u toestemming aan Stichting Evangelisatie Sjofar, Barneveldseweg 3, 6741 LH Lunteren om eenmalig of doorlopend een bedrag af te schrijven van uw bankrekening.
Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u altijd binnen 8 weken, zonder opgaaf van reden, deze terug laten boeken en uw machtiging intrekken.

Wilt u ons financieel steunen, print dan de volgende pagina, vul de noodzakelijke gegevens in, en onderteken bij een machtiging met uw handtekening.
Stuur hem daarna in een gesloten envelop naar:
Stichting Evangelisatie Sjofar, Barneveldseweg 3, 6741 LH Lunteren.
U mag het formulier uiteraard ook scannen en mailen naar:
info@evangelisatiesjofar.nl.

U kunt ook zelf uw gift direct overmaken naar Stichting Evangelisatie Sjofar te Lunteren, bankrekeningnummer NL09SNSB0926653024.

Antwoordkaart / SEPA-machtiging

☐ Ik wil op de hoogte blijven van het werk van Stichting Evangelisatie Sjofar en geef mij hierbij op voor de digitale Nieuwsbrief.

☐ Ik wil het werk van Stichting Evangelisatie Sjofar steunen en geef hierbij een machtiging voor het incasseren van € 5,- / € 10,- / € 25,- / € 50,- of € .....,- eenmalig / per maand / per kwartaal / halfjaarlijks / jaarlijks van mijn bankrekening.

☐ Ik wil het werk van Stichting Evangelisatie Sjofar in ieder geval 5 jaar steunen met een schriftelijk overeengekomen, periodieke gift. Ik ontvang daartoe een formulier voor het vastleggen van de schenkingsovereenkomst.

Mijn gegevens zijn:

Bedrijf (optioneel) ……

Naam (dhr./mw.) ……

Adres ……

Postcode en plaats ……

Telefoonnummer ……

E-mailadres ……

Bankrekeningn. IBAN ……

Plaats ……

Datum ……

Handtekening ……

Als je niet meer kunt zwijgen!

Liefde tot God, is liefde tot je naaste

Met voorwoord van ds. W. Pieters

Als je niet meer kunt zwijgen!

Liefde tot God, is liefde tot je naaste

Jan-Dirk Liefting

Een boek over evangelisatie en Jezus volgen.
Met veel tips, ideeën en ervaringen.

ISBN 978-90-813125-6-1

Evangelisatie Hersteld Hervormde Kerk
Vendelier 51-D
3905 PC Veenendaal
Tel. 0318-505541
evangelisatie@hersteldhervormdekerk. nl

Auteur boek: *Jan-Dirk Liefting*
Titel boek: *Als je niet meer kunt zwijgen*

1e druk, 2013
2e druk, 2014

© 2013, Evangelisatie Hersteld Hervormde Kerk
Uitgegeven in eigen beheer

Alle rechten voorbehouden. Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand en/of openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen of op enige andere manier zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Strijd den goeden strijd des geloofs,
grijp naar het eeuwige leven, tot hetwelk gij ook geroepen zijt,
en de goede belijdenis beleden hebt voor vele getuigen.

1 Timotheüs 6 vers 12

Inhoud

Voorwoord **9**

Inleiding **11**

1. Wat is evangeliseren? **20**

2. Wie mag evangeliseren? **25**

3. De taak van een gelovige **30**

4. Waarom weinig christenen de oproep tot evangelisatie verstaan **37**

5. Wat voor reuk verspreiden wij? **54**

6. Mogelijkheden voor evangelisatie in alledaagse situaties **59**
- Op school 60
- Op het werk 61
- In zakelijke ontmoetingen 66
- In je familie 68
- In de buurt 72
- Vrijwilligerswerk 75

7. Methodes en doelgroepen voor evangelisatie **76**
- Bijbelverspreiding 76
- Evangeliseren door muziek 81
- Straatevangelisatie 83
- Kinderevangelisatie 96
- Folderacties 99
- Huis-aan-huis evangelisatiewerk 101
- Evangelisatieacties bij evenementen 106
- Houseparty's en muziekfeesten 106
- Paranormale beurzen 110

- Jaarmarkten 113
- Evangelisatie onder vluchtelingen 114
- Bidden op straat 117
- Lezingen over een bepaald onderwerp 119

8. Hoe benader je bepaalde religies en wereldbeschouwingen? 121
- Atheïsten 122
- Ietsisme 127
- Moslims 130
- Boeddhisten en hindoes 133
- Jehova's getuigen 135
- Gemakzuchtige 'christenen' 141
- 'Komt met iedereen wel goed' mensen 143
- Milieufreaks 144
- Harde afwijzers 148
- Rooms-Katholieken 149
- Mariaverering 152
- Hardrockers en gothics 153
- Occult belaste mensen 155
- Homoseksuelen 161

9. Vriendschapsevangelisatie: Bijbels? 167

10. Jezus volgen is lijden én zegen 173

Bijlagen 181

I. Bijbelteksten die betrekking op evangelisatie hebben 182
II. Voorbeeld-enquête voor huis-aan-huis evangelisatie 186
III. Effectief evangeliseren met behulp van materiaal 188

Voorwoord

Met intense belangstelling en hartelijke instemming, maar ook en niet minder met hevig zelfverwijt en ernstige zelfbeschuldiging, las ik (gedeelten van) het boek van Jan-Dirk. Hij vroeg mij een voorwoord te schrijven. Dat doe ik graag.

De laatste maand van ons verblijf in Canada (december 2004) kreeg ik van een bejaarde weduwe het boekje *One Thing You Can't Do in Heaven,* geschreven door Mark Cahill. Het gaat over getuigen.

Hij schrijft: '2 Korinthe 5 vers 10 verzekert ons dat wij allen geopenbaard moeten worden voor de rechterstoel van Christus, en dat een ieder zal wegdragen, wat door ons lichaam geschiedt, in overeenstemming met wat wij hebben gedaan, hetzij goed, hetzij kwaad. Gelooft u, als volgeling van de Heere Jezus Christus, werkelijk dat er een dag zal zijn waarop u voor Zijn troon zult staan? We zullen allen één voor één voor de God van dit heelal verschijnen. Kunt u het zich voorstellen? Denkt u dat het op die dag iets uitmaakt of u vrijmoedig van uw geloof hebt getuigd tot ongelovigen? Of u tot een totaal verloren en stervende wereld hebt gesproken over het enige Antwoord voor de ziel - Jezus? Ja toch! Het maakt een groot verschil of u van het kostbaarste dat u bezit, hebt getuigd tot een ieder die u maar kon bereiken.

Ik probeerde mij eens in te denken dat ik voor die Troon zou staan; en ik voelde dat sommige gedachten mij zullen treffen. Het zal mij diep raken hoe zondig en onrein ik ben in het gezicht van Algehele Heiligheid. Het zal mij verwonderd doen staan hoe prachtig de hemel is, ver boven al wat ik ooit kon dromen. Maar dan denk ik dat het me werkelijk diep zal raken dat ik zal wensen dat ik heel wat meer van Christus getuigd zou hebben dan ik ooit op aarde heb gedaan! Ik vraag me af, als we met Petrus en Paulus konden spreken, welk advies zij ons zouden geven. Als we met Spurgeon of een andere prediker konden praten, welke leiding zouden zij

ons bieden? Ik geloof echt dat zij ons zouden zeggen ons geheel en al te geven aan het bereiken van de verlorenen, koste wat kost, niet terug te zien, maar vrijmoedig uit te komen voor onze Heere. Dat is het waar het over gaat: iedere gelovige erop uit, met vertrouwen, vrijmoedigheid en liefde tot Jezus Christus om de totaal verloren en stervende wereld te bereiken. Hoe kunnen zij horen, tenzij iedere christen de grote Naam van Jezus tot die persoon brengt? Wat een verootmoedigde gedachte dat de God van het heelal gevallen mensenkinderen wil gebruiken om in het hart van verlorenen het goede zaad te zaaien!

Elke dag sterven er zo'n driehonderdduizend mensen. Ik vraag me af waar zij de eeuwigheid zullen doorbrengen. Gewoonlijk denken we dat mensen niet met ons willen praten over de eeuwigheid en de Heere Jezus. Dat is echter niet anders dan een leugen van de duivel. Prediker 3 vers 11 zegt, dat God de eeuw(igheid) in het hart van de mens heeft gelegd. God heeft in het hart van iedere man en van iedere vrouw een besef gelegd van de eeuwigheid. Het maakt niet uit hoe diep mensen het wegstoppen, het is er nog steeds. Ze weten dat er iets méér is dan dit leven. Het is onze taak hen te helpen erachter te komen wat hun in de eeuwigheid wacht, Wie God is, en hoe zij in Hem kunnen leren geloven en volgens Zijn wil leven.'

Graag beveel ik het lezen van dit prachtige en praktische boek over evangeliseren aan. Laten we het biddend lezen en biddend in praktijk brengen!

Garderen, Ds. W. Pieters
April 2013

Inleiding

Weer een boek over evangeliseren. Is daar nu nog niet genoeg over geschreven? Als ik kijk naar de vele vragen die mij de afgelopen jaren tijdens lezingen, in diverse kerken en gemeenten, over dit onderwerp zijn gesteld, dan is er volgens mij nog steeds behoefte aan een helder en praktisch boek over dit onderwerp. Vragen als: 'Is evangeliseren ook iets voor mij?', 'Wat zeg ik nu precies?' en 'Wat is mijn boodschap?' werden mij geregeld gesteld.

Geen compleet boek

Dit boek pretendeert zeker geen compleet boek te zijn, waarin even verteld wordt hoe het nu allemaal precies moet en dat volledig antwoord geeft op alle vragen. Nee. Verre van dat. Die pretentie heb ik niet. Wel geeft het iets weer van de worsteling die ik zelf heb doorgemaakt. Het behandelt vragen en situaties waarin ik naar een antwoord op zoek moest, en het vertelt over de lessen die ik de afgelopen vijftien jaar uit gesprekken met vele duizenden ongelovigen heb geleerd. Onbevredigende gesprekken evalueerde ik door middel van gebed, de Bijbel, navraag bij broeders en zusters, en goede lectuur. Dit deed ik net zo lang totdat ik een volgende keer wél een goed antwoord had.

In deze periode was ik betrokken bij diverse evangelisatieorganisaties, heb ik aan de wieg gestaan van een interkerkelijke stichting voor evangelisatiewerk en vanaf 2008 heb ik het evangelisatiewerk binnen de Hersteld Hervormde Kerk helpen opzetten. Door al deze werkzaamheden heb ik veel contacten gehad met allerlei kerken en christelijke organisaties. Het waren leerzame jaren, waarin ik nuttige informatie kreeg over het missionaire gehalte van vele kerken. Helaas liep ik bij sommige kerken en organisaties tegen bepaalde structuren en opvattingen aan die het evangelisatiewerk negatief beïnvloedden. Het kwam voor dat goede initiatieven

hierdoor in de kiem werden gesmoord en dat gedreven mensen, die juist van belang waren en een meerwaarde voor de kerk betekenden, afhaakten. Aan de hand van vele tips en persoonlijke ervaringen probeer ik iets over te dragen waar de lezer zijn of haar voordeel mee kan doen.

In dit boek leg ik de nadruk op vormen en manieren van evangelisatie die iedereen kan toepassen. Een kind op school, een student tijdens zijn opleiding, een moeder in haar gezin, een meisje in de winkel, een man in de fabriek of op kantoor, een verpleegster in het ziekenhuis. Maar ook een predikant of ambtsdrager zal bepaalde tips of ervaringen kunnen gebruiken. Met behulp van een groot aantal praktijkvoorbeelden kunt u lezen hoe ik in diverse situaties met bepaalde mensen ben omgegaan. Ik hoop en bid dat u al lezend inspiratie opdoet. En dat u en jij, voor het eerst of opnieuw, niet meer kunt zwijgen van de Heere Jezus Christus!

Het zal u misschien opvallen dat ik in dit boek weinig spreek over 'de Heere', en dat ik veel spreek over 'God' en 'Jezus'. Ik heb dit bewust zo gedaan omdat ik in contacten met ongelovigen ook meestal deze Namen gebruik. Als we het over 'de Heere' hebben begrijpen veel mensen echt niet meer wat wordt bedoeld, terwijl 'Jezus' en 'God' wel bekende Namen zijn.

Wat eraan voorafging

Toen de Heere, in de jaren negentig van de vorige eeuw het verlangen in mijn hart legde om het Evangelie door te geven, was het een hele worsteling voor mij hoe ik dit concreet moest aanpakken. Het verlangen in mijn hart was er door de Heere in gelegd; daar was ik van overtuigd. 'Dan zal Hij toch ook wel de weg bepalen?' Maar er kwam geen antwoord. En ik wist niet welke weg ik moest gaan.

Op een gegeven moment deelde ik de nood die de Heere op mijn hart had gebonden met mijn predikant en kerkenraad. Ik kwam al snel tot de conclusie dat zij mij ook geen raad konden geven. 'Je gelooft dat de Heere een roeping voor je heeft? Dan moet je maar theologie gaan studeren.' Als

God je roept, is dit voor de meeste kerken de enige weg; een andere weg is er blijkbaar niet. Ik begrijp deze opmerkingen, maar Gods Geest werkt niet altijd via de gebaande wegen. Ik kreeg ook geen vrijmoedigheid om een opleiding theologie te gaan doen.

Leren ging me vroeger altijd gemakkelijk af. Toch vond ik mezelf helemaal geen student, maar meer een persoon die zich op autodidactische wijze vaardigheden eigen maakte. Nadat ik mijn mavodiploma had behaald en wat technisch aanvullend onderwijs genoten had, heb ik mezelf diverse vaardigheden aangeleerd. Ik ben als zelfstandig ondernemer gestart en was redelijk succesvol met mijn eigen fabriekje in hekwerken. Niet zo theologisch allemaal dus.

Wat moet je dan als je het verlangen hebt om te evangeliseren? Moet je dan eerst jarenlang theologie gaan studeren? Mijn gevoel was: 'Als de Heere mij nu roept, moet ik nu gaan.' Ik ben er altijd van overtuigd geweest dat als God je roept, Hij je ook geeft wat nodig is. Dit vertrouwen was er wel, maar ik wilde weten wat de Heere van mij verlangde. Als ik dit maar zou weten, dan zou ik ook wel durven gaan. Het verlangen om in Gods Koninkrijk te gaan werken, werd groter en sterker. Maar hoe moet dat als je een bedrijf hebt waar je samen met je vrouw zes dagen per week bij betrokken bent? De verantwoordelijkheid voor mijn bedrijf drukte zwaar op mijn schouders. Ik heb de Heere altijd gevraagd om als zelfstandige mijn boterham te kunnen verdienen en voelde me hier ook in gezegend. En moest ik dit nu loslaten?

Toch maakte de Heere me steeds meer los van mijn bedrijf. Het plezier in grote orders binnenhalen en veel geld verdienen was ik allang kwijt. 'Hoe kan ik nu blij zijn met hoge omzetten als de wereld verloren gaat?' Klanten die mijn bedrijf bezochten, zag ik niet meer als potentiële inkomstenbron. Mijn zorg was: 'Kennen ze de Heere? Weten ze dat ze een eeuwig probleem hebben als ze niet verlost zijn van hun zonde door het bloed van Christus?' Regelmatig lag de productie in de werkplaats stil, omdat ik weer een klant had aan wie het Evangelie moest worden uitgelegd. De verantwoordelijkheid voor mijn bedrijf, met zes dagen en avonden wer-

ken, wilde en kon ik niet meer aan. Ik had nog maar één verlangen: 'Gaat dan heen en verkondigt het Evangelie aan de mensen die het niet willen horen.' God sprak zo duidelijk in Zijn Woord.

> 2 Korinthe 5 vers 11:
> *'Wij dan, wetende de schrik des Heeren,*
> *bewegen de mensen tot het geloof, (…).'*

Maar waarheen dan? En naar welke mensen toe? Het was een gebedsworsteling van anderhalf jaar. In die periode had ik al eens aan een medewerker in mijn bedrijf aangeboden om zich in te kopen, en zo samen het bedrijf verder te runnen. Dit zou mij meer vrije tijd opleveren om te evangeliseren. Vanwege gebrek aan ervaring zag mijn medewerker hier echter geen mogelijkheid toe.

Toen werd mijn vrouw Mirjam, 28 jaar en moeder van drie kleine kinderen, plotseling ernstig ziek. Van de ene op de andere dag kreeg zij verlammingen en binnen 24 uur was ze volledig halfzijdig verlamd. De artsen konden niet goed vinden wat er was, maar de scans en haar toestand leken erop te wijzen dat ze een kwaadaardige hersentumor had, met mogelijk al uitzaaiingen.

Later werd deze diagnose bijgesteld; het bleek dat ze een aantal hersenbloedingen had gehad, waardoor zij deze verlammingen had gekregen. Het grote wonder van deze ernstige ontwikkeling was dat toen Mirjam, mijn altijd actieve vrouw, op bed kwam te liggen en alles uit handen moest geven, de Heere vanaf de eerste dag tot haar overkwam. Het ziekbed is voor haar een vreugdebed geworden. Bezoek van de kinderen was soms te veel, maar ze kreeg er niet genoeg van om de Bijbel te lezen. Ze dronk het Woord van God in als medicijn. De Heere sprak tot haar en ze heeft zich de beloften van het Evangelie eigen mogen maken. Mijn gebed om de noodzakelijke wedergeboorte van mijn vrouw is toen verhoord. Ik kreeg er echter wel een ernstig zieke, verlamde vrouw voor terug. Mirjam had echter de sterke overtuiging dat de Heere haar zou oprichten en dat zij van Hem nog tijd van leven zou krijgen om samen met haar man en kinderen in Zijn dienst te kunnen staan.

Omdat ik in die periode bijna dagelijks in het ziekenhuis was, delegeerde ik al het werk aan mijn personeel. Op een dag kwam de medewerker aan wie ik eerder had aangeboden om zich in te kopen in mijn bedrijf, naar mij toe met de mededeling dat hij hier nu wél voor openstond. Hij had de afgelopen periode, toen ik zo vaak in het ziekenhuis was, zoveel zelfstandig moeten werken dat hij nu de mogelijkheid zag om zelf het bedrijf te runnen. Binnen één week, midden in de zomervakantie, werd de hele verkoop van het bedrijf geregeld.

In geloof en vertrouwen heb ik de stap genomen om mijn bedrijf te verkopen, terwijl ik nog absoluut niet wist wat de Heere van mij wilde.
Drie weken later kreeg ik een nieuwsbrief in de bus van een stichting waarvan ik donateur was. In deze nieuwsbrief las ik een stukje over een nieuw project van deze stichting. Men wilde de evangelisatiebus, die alleen in de weekeinden gebruikt werd voor evangelisatieacties bij houseparty's, ook door de week gaan inzetten voor evangelisatie in winkelcentra. Hiervoor was men dringend op zoek naar evangelisten.

Deze oproep zag ik als een duidelijke aanwijzing en bevestiging van de Heere met betrekking tot de plaats waar Hij mij wilde hebben. Op straat! De plek waar ook de Heere Jezus en Paulus zo vaak de boodschap verkondigden:

- *Tussen de mensen, waarvan de meesten nooit in de kerk komen.*
- *Tussen de mensen die normaal niet bereikt worden met het Evangelie, omdat ze er niet naar zoeken en vragen.*
- *Tussen winkelende mensen, die niet zitten te wachten op de boodschap van het kruis.*

Juist de plek waar deze mensen zijn, werd mijn werkterrein. Dit was de eerste stap naar een periode van jaren straatevangelisatiewerk. Een stap die niet door iedereen in de kerk werd begrepen. Werken als onbezoldigd evangelist; dat kan toch niet? Je moet toch ergens van leven? Gelukkig maakte ik me hier geen zorgen over, en mocht ik dit in vertrouwen bij de Heere neerleggen. Ik had een klein vermogen uit de verkoop van mijn

bedrijfje overgehouden, en tegen de tijd dat dit op was zag ik wel weer verder. Als slaaf in dienst van de goede Meester was ik ervan overtuigd dat Hij zorgt voor Zijn slaven.

Toen de opbrengst uit mijn bedrijf bijna op was, begon het toch even spannend te worden. Hoe nu verder? Een broeder uit mijn gemeente benaderde me met de mededeling dat er mogelijkheden waren om een sponsorgroep op te richten. Hierdoor zou ik vrij van financiële zorgen het werk kunnen blijven doen. Ik kreeg hier echter geen vrijmoedigheid voor.
In die periode kwam ik in de gelegenheid om een oud bedrijfspand dat aan mijn woning grensde, om te bouwen voor kamerverhuur.

Met het laatste geld uit de opbrengst van mijn bedrijf heb ik dat eigenhandig gerealiseerd. Tot op de dag van vandaag levert dit voldoende op om, naast het onderhoud en beheer van de verhuurde ruimten, bijna fulltime bezig te zijn met allerhande evangelisatiewerk voor diverse organisaties.

Werken als 'onbezoldigd evangelist' geeft veel vrijmoedigheid in het werk. Je wordt ervoor bewaard om je boodschap aan te passen aan de mensen die jou betalen en je wekt vertrouwen bij de mensen die je aanspreekt. Vaak heb ik het in een evangelisatiegesprek moeten horen: 'Je doet dit ook alleen maar omdat je ervoor betaald wordt', of: 'Je bent alleen maar uit op leden voor je club.' Het is dan een verademing om te kunnen uitleggen dat ik hier niet voor word betaald, dat ik het niet voor het geld doe, en dat ik niet 'iemand achter op de fiets' heb zitten die over mijn rug meekijkt. Nee, ik mocht altijd verwijzen naar de opdracht die de Heere mij heeft gegeven, en uitleggen dat ik dit vrijwillig mocht doen, zonder ervoor betaald te worden. Ik heb steeds meer leren beseffen hoe belangrijk het ook voor Paulus moet zijn geweest om als tentenmaker in zijn eigen onderhoud te voorzien. Dit gaf hem, zeker gezien het feit dat zijn verleden vragen zal hebben opgeroepen, veel krediet bij de mensen.

> Handelingen 20 vers 33-35: *'Ik heb niemands zilver, of goud, of kleding begeerd. En gijzelve weet, dat deze handen tot mijn nooddruft, en dergenen, die met mij waren, gediend hebben.*

Ik heb u in alles getoond, dat men, alzo arbeidende, de zwakken moet opnemen, en gedenken aan de woorden van den Heere Jezus, dat Hij gezegd heeft: Het is zaliger te geven, dan te ontvangen.'

Mijn vrouw is na een lang ziekbed grotendeels genezen van haar verlammingen. Zij is voor mij een grote steun in mijn werkzaamheden. Ze weet ook hoe afhankelijk ik ben van het gebed en van de kracht van de Heere. In het gebed is zij voor mij dan ook een grote medestrijdster.

In Zijn genadige goedheid heeft de Heere ons, ondanks de handicap van Mirjam, later nog drie kinderen toevertrouwd. Hier zijn wij Hem ontzettend dankbaar voor. We hebben onze zes kinderen vanaf de baarmoeder al op de Heere geworpen. Wat is de Heere dan ook een Waarmaker van Zijn beloften, als we mogen bemerken dat ons hele gezin erg betrokken is bij het evangelisatiewerk; dat elk van ons het verlangen heeft om de Heere te dienen, en het evangelisatiewerk te steunen.

In al deze jaren mocht ik veel leren, al ging aan ieder leerproces ook een proces van afleren vooraf. Ongeduld en eigen wegen gaan staan zo vaak het werk van de Heere in de weg. Een goede broeder van me verwoordde het altijd zo: 'Wat is de Heere toch goed voor een slecht mens!'

Ik mag zeggen dat ik door genade héél veel mensen persoonlijk het Evangelie heb mogen uitleggen. De vrucht? Mijn grote zorg was, en is nog altijd, om de boodschap helder te verwoorden. De tijd is zo kort, en je weet niet of de persoon die je vandaag spreekt, er morgen nog is. Maar vruchten heb ik wel mogen zien. De Heere heeft mij wonderen van geloof en bekering laten zien. En ik ben ervan overtuigd dat er nog veel meer wonderen zijn gebeurd, die ik zelf misschien nooit zal zien of horen. Het is Zijn Woord dat uitgaat en het zal doen wat Hij Zelf wil.

In dit boek probeer ik uit te leggen wat de Bijbelse vorm van evangeliseren en getuigen is, en wat de inhoud van ons getuigenis en onze boodschap moet zijn. Voorts ga ik in op verschillende doelgroepen, alsmede op diverse vormen van evangelisatie. Ook probeert dit boek aan kerken en

evangelisatiecommissies handvatten aan te reiken met betrekking tot de vraag, hóe en wáár evangelisatiewerk kan worden opgestart: welke mogelijkheden zijn er, en hoe kunnen gemeenteleden die het verlangen hebben om het Evangelie uit te dragen, worden ondersteund?

Ik hoop en bid dat dit boek ertoe mag bijdragen dat u en jij meer vrijmoedigheid ontvangen om van de Heere Jezus te spreken.

Dat je niet meer kunt zwijgen!

Dit alles tot eer van God, tot een getuigende kerk in Nederland, tot bekering van goddelozen, en tot een uitzien naar onze Hemelse Bruidegom! Maranatha!

Kinderevangelisatie in Den Helder

1. Wat is evangeliseren?

Evangelie komt van het Griekse woord 'euangellion', wat 'blijde boodschap' of 'goede tijding' betekent. Evangeliseren is een werkwoord en betekent dus: het brengen van een goede of blijde boodschap. In die zin hoeft het woord dus niet expliciet in Bijbels verband te worden gebruikt en is het niet per se christelijk geladen. Toch wordt het over het algemeen gebruikt voor het brengen van de blijde boodschap van het offer van Jezus Christus voor de mensheid.

Wat is de boodschap

Nu we weten dat evangeliseren het brengen van een blijde boodschap betekent, komt de vraag in ons op wat die blijde boodschap dan precies inhoudt. Dit lijkt een gemakkelijke vraag, maar als ik kijk naar wat er soms tijdens het evangeliseren allemaal wordt verkondigd, is het antwoord toch niet zo eenvoudig. Sommige mensen beweren dat de blijde boodschap is dat God van de mensen houdt. Ze zetten er alles op om dát te verkondigen. Op straat kom je hen vaak tegen. 'Jongen, heb je het al gehoord, God houdt van jou.' Er worden soms prachtige traktaatjes uitgedeeld, met als opschrift dat God van de mensen houdt. Mijn ervaring is dat deze manier van evangeliseren mensen eerder bij Christus vandaan houdt dan dat zij inzien dat de noodzaak er is om te vluchten tot Jezus Christus.

Ik heb vaak gehoord dat als ik mensen opriep om redding bij Jezus te zoeken, de reactie was: 'Ik heb geen redding nodig. Want als God de mensen liefheeft, dan komt het toch met iedereen wel goed? Als Hij de mensen liefheeft, dan stuurt Hij ze toch niet aan het eind van hun leven naar de hel? Nee, God heeft alle mensen lief, dus waar maken we ons zorgen over? Het komt uiteindelijk met iedereen wel goed. Die redding heb ik niet nodig.' Zie je hoe gevaarlijk het is om de blijde boodschap op een verkeerde manier te brengen? Waar in de Bijbel worden we trouwens opgeroepen om mensen te vertellen dat God

de mensen liefheeft? Ik kom het nergens tegen. Ja, zegt u, maar de bekende tekst uit het Johannes-Evangelie dan?

> Johannes 3 vers 16: '*Want alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder, die in Hem gelooft, niet verloren ga, maar eeuwig leven hebbe.*'

Hier lezen we toch duidelijk dat God de mensen liefheeft? Ja, is dit zo? Als ik goed lees, dan staat er 'heeft liefgehad' en 'gegeven heeft'. Een voltooide handeling, die in het verleden plaatsvond. Nu schijnt hier in de context, in het Grieks, een woord te staan dat niet direct een verleden tijd hoeft aan te duiden. Toch gebruiken de meeste vertalers, en ik heb er tien verschillende vertalingen op nageslagen, hier allemaal de voltooide tijd. Alleen Het Boek spreekt over het liefhebben in de tegenwoordige tijd. Helaas zit in de hoofden van veel mensen toch de gedachte dat God alle mensen liefheeft. Zij menen dat dit ook de boodschap is die ze moeten verkondigen.

Het is een Bijbels gegeven dat God liefde is. Dat klopt. En dat moeten we ook zeker laten staan en vasthouden. Maar laten we de mensen nu eens uitleggen wat die liefde inhoudt, en hoe we die liefde kunnen verkrijgen. Wij weten uit de Bijbel dat God de mensen liefheeft die in Hem geloven. De liefde van God gaat niet buiten Christus om.

> Johannes 14 vers 21: '*Die Mijn geboden heeft, en dezelve bewaart, die is het die Mij liefheeft, en die Mij liefheeft, zal van Mijn Vader geliefd worden; en Ik zal hem liefhebben, en Ik zal Mijzelven aan hem openbaren.*'
>
> Johannes 16 vers 27: '*Want de Vader Zelf heeft u lief , dewijl gij Mij liefgehad hebt, en hebt geloofd, dat Ik van God ben uitgegaan.*'

Hier spreekt Jezus tot Zijn discipelen en niet tegen ongelovigen. Hij verklaart dat God hen liefheeft, omdat zij van Jezus houden. Dit bevestigt dus opnieuw dat het liefhebben van God niet los van geloof in Christus mag worden gezien. De liefde van God gaat niet buiten Christus om.

Het Oude Testament spreekt ook op deze toon.

> Spreuken 8 vers 17: *'Ik heb lief, die Mij liefhebben;*
> *en die Mij vroeg zoeken, zullen Mij vinden.'*

De Bijbel geeft geen enkele reden om zomaar aan alle mensen te vertellen dat God alle mensen liefheeft. Dit mag dan dus ook niet de blijde boodschap zijn. De blijde boodschap vraagt om uitleg.

Dan wordt het dus een heel ander verhaal. Dan zou de boodschap kunnen zijn: 'Beste mensen, vandaag vertel ik u goed nieuws. Er is een Verlosser, Die u uit de ellende van de wereld, de zonde en de goddeloosheid kan verlossen. Er is een Verlosser, Die u kan verlossen van de straf op de zonde. Beste mensen, luister eens: u kunt de liefde van God verkrijgen. Geloof in de Heere Jezus Christus en wordt behouden!'

Op deze manier wordt de blijde boodschap relevant. Maar, zegt u misschien, veel mensen hebben totaal geen besef van hun zonden en van de diepe kloof die er tussen God en hen is. Dat is helaas waar. De gemiddelde westerling ziet zonde alleen nog als iets dat jammer is en een gevolg van verkeerd handelen of gedrag, waardoor er een situatie ontstaat die niet gewenst is. Het was niet de bedoeling en je kunt proberen om het ongedaan te maken. En als dit niet lukt? Ja, dan heb je dubbel pech, maar het is helaas niet anders. Maar dat God hier iets mee te maken heeft, beseffen de meeste mensen niet meer. Is dit dan een reden om de zonde maar te verzwijgen? Het zou de confrontatie met de mensen die je jouw boodschap wilt brengen, wel iets aangenamer maken. Maar, is je boodschap dan nog wel een blijde boodschap op lange termijn?

Als je de zonde uit je boodschap weglaat, dan zou deze kunnen zijn: 'God wil er voor je zijn. Hij kan je helpen en steunen in moeilijke situaties, waardoor je het leven aankunt. En je kunt met alles bij Hem terecht. Het zou toch dom zijn om dan niet in Hem te geloven? Je weet niet wat je mist!'

Oneerbiedig gezegd noem ik dit het 'teddybeer-geloof'. Alsof we de Heere alleen nodig hebben als we wat tegenslag hebben. Toch lijkt dit wel de kern van veel evangelisatieboodschappen te zijn. Helaas is de blijde boodschap dan alleen relevant voor hen die het moeilijk hebben, die het niet meer zien zitten, voor hen die aan de rand van de maatschappij verkeren. Hier spelen mensen dan ook vaak op in. Zij zeggen: 'Ik ben geen loser! Ik heb niemand nodig, want ik ben sterk genoeg van mezelf.'
Nee, dit is dus ook niet onze blijde boodschap.

De Bijbel leert ons dat de Heere Jezus er niet alleen maar voor verliezers is, maar dat niemand zonder Hem kan.

> 1 Korinthe 16 vers 22: *'Indien iemand den Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking; Maranatha!'*

Wat is dan wél de blijde boodschap? De boodschap van vergeving van zonden door het bloed van Christus, is alleen een blijde boodschap voor hen die beseffen dat ze vergeving van zonden nodig hebben. Maar dit betekent dan toch dat mensen wel een soort voorkennis moeten hebben, voordat de blijde boodschap voor hen relevant is? Ja, precies, dat is ook zo. Breng je de boodschap van vergeving van zonden zonder dat er besef van zonde is, dan kom je bij de meeste mensen net zo dom over als iemand die in de woestijn reddingsvesten uit gaat delen, of als iemand die een ark op het droge gaat bouwen. Je zult dus uit moeten leggen waarom een reddingsvest, of een ark nodig is. Je moet uitleggen Wie God is, wie de mens is, wat zonde is, en hoe God over ons denkt. Je zult de mensen moeten waarschuwen dat ze voor eeuwig verloren gaan als ze de redding van en door Jezus niet aanvaarden, maar verwerpen. Je zult moeten vertellen dat er geen enkele mogelijkheid is om aan het oordeel van God te ontkomen dan door het bloed van Jezus Christus. Dat God in Zijn grote liefde voor de wereld, al ver voordat wij gezondigd hadden, Jezus heeft gegeven om de straf op de zonde te dragen, en dat de mens door zich tot God te bekeren en te geloven in Zijn Zoon, redding zal ontvangen; redding van de vreselijkste straf, die God uiteindelijk bereid heeft voor de duivel en de ongelovigen.

Als mensen dit horen, begrijpen ze wat je met de blijde boodschap bedoelt. Dan zullen ze begrijpen waarom je reddingsvesten in de woestijn uitdeelt, en waarom je een ark op het droge bouwt! Dit betekent nog niet dat ze het ook met hun hart zullen geloven. Maar je complete verhaal klinkt in ieder geval logisch. Samenvattend: als wij het Evangelie willen brengen, dan moeten we dit op een manier doen die mensen de noodzaak en het 'blijde' ervan doet inzien.

Betekent dit dat de hele Bijbelse waarheid tot in detail, in elk gesprek en elke folder naar voren moet komen? Nee, dat lukt niet en het hoeft ook niet. Maar hetgeen hierboven is beschreven, dient wel het uitgangspunt van onze gesprekken te zijn en de motivatie van waaruit wij evangeliseren.

Het moeilijke van evangeliseren is dat je een geweldig mooie boodschap hebt, maar dat mensen vaak niet onder ogen zien hoe hun toestand buiten Christus is. Daarom menen zij dat ze Hem niet nodig hebben. Toch mag dit nooit een reden zijn om de boodschap aan te passen. Wij mogen en moeten vertrouwen dat het de Heere Zelf is Die ons Zijn boodschap heeft toevertrouwd. Zijn Woord zal uiteindelijk doen wat Hem behaagt. Op Zijn tijd!

Als mensen geraakt zijn door het Evangelie, kunnen we verder met hen de geheimen van dit Evangelie delen. Door Bijbelstudie en kerkbezoek zullen en kunnen ze, door Gods Geest, verder worden geholpen op de weg van het geloof.

2. Wie mag evangeliseren?

Nu we weten wat het woord 'evangeliseren' betekent en wat de boodschap inhoudt, behandelen we de vraag: Wie mag nu evangeliseren?

Al snel komt bij velen de gedachte op dat evangeliseren alleen bedoeld is voor speciaal opgeleide mensen, de zogenaamde evangelisten.

In de protestantse kerken zijn het meestal mannen met een hbo-opleiding theologie, die door de kerk als evangelist zijn aangesteld. In evangelische en charismatische kringen wordt iemand een evangelist genoemd, wanneer hij beroepsmatig of semi-beroepsmatig actief is met evangelisatiewerk. Dit kan los van een bepaalde opleiding worden gezien. Soms worden mensen ook evangelist genoemd wanneer zij deelnemen aan een evangelisatieactie. We kijken eens naar de volgende tekst:

> Efeze 4 vers 11: *'En Dezelfde heeft gegeven sommigen tot apostelen, en sommigen tot profeten, en sommigen tot evangelisten, en sommigen tot herders en leraars: (…).'*

Op basis van deze tekst zouden we kunnen zeggen dat de titel van evangelist niet voor iedereen geldt, maar slechts voor een kleine groep binnen de gemeente; ik denk dat dit de juiste uitleg is. Opvallend is dat een evangelist in volgorde vóór de predikant staat. Een evangelist zoekt de verlorenen en brengt hen bij Jezus. Hij gaat de heggen en de steggen in om mensen bij Christus te brengen; hier heeft hij een bijzondere gave voor. Als er dan een gemeente aan het ontstaan is, zal de evangelist de mensen die hij tot de Heere heeft gebracht, moeten overdragen aan de herder en leraar van die gemeente. Dit betekent dat een predikant (herder en leraar) een andere bediening is dan de bediening van evangelist, en dat hij andere gaven heeft. Een predikant zal in veel gevallen geen geschikte evangelist zijn en het tegenovergestelde is eveneens van toepassing: een evangelist zal over het algemeen niet de gave bezitten om een goede leraar of herder te zijn.

We moeten deze gaven van God proberen gescheiden te houden.

Het komt nogal eens voor dat de functie van evangelist gebruikt wordt om door te groeien naar een predikant. Alsof het een soort van volgende stap in de 'carrière' zou zijn. Dit is niet wenselijk. Status en carrière kennen we niet binnen het Lichaam van Christus en deze mogen er ook niet zijn.

Een predikant is niet méér dan een evangelist. Sterker nog: het bestaansrecht van een predikant ligt in het verlengde van het werk van de evangelist. Nog een ander nadelig gevolg van 'carrièreplanning' binnen de kerk is, dat zij hierdoor haar talenten en gaven verliest.

Een timmerman en een metselaar bouwen samen een huis, maar zij hebben verschillende talenten. Dit principe moeten we vasthouden.

Een evangelist is een man binnen de gemeente die opvalt door een bovenmatig verlangen en een buitengewone gedrevenheid om aan niet-gelovigen en onkerkelijken op een heldere manier het Evangelie uit te leggen en hier ook de gave voor heeft. Dit staat los van theologische opleiding of een bepaalde ambtsvervulling. Veel grote Godsmannen uit de kerkgeschiedenis waren mensen zonder theologische opleiding. Het waren wél mannen die bij Jezus waren geweest. Neem de discipelen en apostelen, meestal eenvoudige werklieden. Van Paulus wordt wel gezegd dat hij zijn bediening mede te danken had aan zijn 'theologische' opleiding bij Gamaliël. Ik geloof dat niet zo. Ik denk dat de kracht van de bediening van Paulus lag in het feit dat hij zich de grootste der zondaren wist. Er kleefde bloed van martelaren aan zijn handen. De roep om wraak van de zielen onder het altaar drukte op hem (Openbaring 6). Paulus wist hierdoor als geen ander wat genade was. Hier lag zijn grote geheim en kracht.

Het gaat er bij een evangelist om dat hij bij Jezus is geweest, dat hij een bovenmatig verlangen heeft om de verlorenen over Christus te vertellen en deze bij Hem te brengen, en daar ook een talent voor heeft. Vanwege dit talent behoort deze persoon een speciale opdracht van de gemeente te krijgen en ondersteuning moeten ontvangen om deze opdracht uit

te voeren. Hij kan worden aangesteld vanuit het kerkverband, maar ook rechtstreeks vanuit de gemeente.

Van wezenlijk belang voor kerk en gemeente is dat evangelisten ook worden opgemerkt en als zodanig worden aangesteld. Een evangelist moet Bijbels goed onderlegd zijn, maar hoeft geen theoloog te zijn. Soms is dit zelfs niet wenselijk. De kerkenraad zal wel onderzoek moeten doen naar de mate van kennis van de Bijbel en de kerkgeschiedenis die bij de evangelist aanwezig is, om valkuilen te voorkomen. De kerkenraad zal voorts moeten kijken waar de evangelist met zijn specifieke talenten, opleiding en ervaring het beste kan worden ingeschakeld. Wanneer dit achterwege wordt gelaten, is de praktijk dat deze gemotiveerde christenen terechtkomen in het buitenkerkelijke circuit, waar ze vaak goed werk kunnen verrichten. Maar… doordat deze mensen vertrekken uit de plaatselijke gemeente, verschraalt en verarmt deze, omdat zij als onderdeel van het Lichaam van Christus juist deze mensen nodig heeft om goed te kunnen functioneren en gehoor te geven aan de opdracht die Jezus ons geeft. Een gevolg kan zijn: geestelijke lauwheid in de kerk. Bovenstaand principe geldt ook voor zendelingen.

Ik zou alle ambtsdragers willen adviseren om, vooral in pastoraat en tijdens huisbezoek, uit te kijken naar deze mensen, en hen vanuit de gemeente te helpen en te stimuleren om het evangelisatiewerk op te zetten. Onder goede begeleiding, zowel praktisch als geestelijk in het gebed, zal dit de gemeente uiteindelijk tot zegen zijn.

En de andere gemeenteleden?

Nu we weten dat we speciale evangelisten hebben, zouden we de conclusie kunnen trekken dat de andere gelovigen niets hoeven te doen met de opdracht om het Evangelie te verspreiden. Toch is dit niet zo. Door de hele Bijbel heen komen we de opdracht tegen om de boodschap van het Evangelie door te geven, en om onze naaste te waarschuwen voor een leven zonder God. Deze opdracht komt tot elke christen.

De Kerk heeft specifieke evangelisten, maar de opdracht om te evangeliseren, komt tot elke gelovige! Man en vrouw, jongen en meisje, kind en bejaarde. Het eerste en belangrijkste Bijbelse gegeven is de samenvatting van de Wet die Jezus ons heeft gegeven.

> Markus 12 vers 30-31: *'En gij zult den Heere, uw God, liefhebben uit geheel uw hart, en uit geheel uw ziel, en uit geheel uw verstand, en uit geheel uw kracht. Dit is het eerste gebod. En het tweede aan dit gelijk, is dit: Gij zult uw naaste liefhebben als uzelven. Er is geen ander gebod, groter dan deze.'*

Hier stelt Jezus het gebod om onze naaste lief te hebben als jezelf, op dezelfde hoogte als het gebod om de Heere lief te hebben. Dit betekent dat we datgene wat we zelf graag willen hebben, ook aan een ander moeten gunnen. Dat geldt voor het stoffelijke, maar zeker ook voor het geestelijke. In de reformatorische kerken wordt nogal vaak de nadruk gelegd op het zoeken van de Heere, worstelen met de geloofszekerheid, bidden en Bijbellezen, om zo met de dingen van de Heere bezig te zijn. Een goede zaak. Maar als we het gebod om onze naaste lief te hebben als onszelf serieus nemen, dan kan het niet anders dan dat we, wanneer we zoveel tijd in onze eigen ziel investeren, ook beseffen het aan onze naaste verplicht te zijn om tijd in zijn of haar ziel te investeren.

Dit is misschien voor velen een schokkende conclusie. Hoeveel tijd investeren we vaak in onze eigen ziel door trouwe kerkgang, het bezoeken van Bijbelkringen, conferenties, landelijke bijeenkomsten van de kerk et cetera, maar vergeten we om tijd vrij te maken voor de ziel van onze naaste?

Een werk van God

Buiten het bovengenoemde gebod zijn er nog vele richtlijnen vanuit de Bijbel te geven waardoor we opgeroepen worden om te evangeliseren en te getuigen. Achter in dit boek is een lijst opgenomen met een aantal Bijbelteksten die hierover gaan. Wie deze Bijbelteksten leest en overdenkt,

kan niet ontkomen aan de verantwoordelijkheid om zijn naaste het Evangelie te vertellen. Eén tekst wil ik hier toch wel noemen:

> Handelingen 1 vers 8: *'Maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, Die over u komen zal; en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde.'*

Hier geeft Jezus aan Zijn volgelingen (de kerk) de opdracht om getuige te zijn, maar ook de belofte dat dit zal gebeuren ('gij zult'). De grote troost van dit vers is dat getuigen en evangeliseren uiteindelijk het werk van God Zelf is. De Trooster, de Heilige Geest, zal met Zijn kracht over ons komen om ons alles te geven wat wij daarin nodig hebben.

3. De taak van een gelovige

Nu we weten dat de opdracht om te evangeliseren voor iedere christen geldt, kunnen we onszelf de vraag stellen: 'Hoe komt het dat zo weinig christenen hierin hun taak verstaan?' Als er een evangelisatieactie georganiseerd wordt, zijn er vaak maar weinig mensen bereid om mee te helpen. Vele excuses en argumenten worden aangevoerd om niet mee te hoeven helpen.

'Het is niets voor mij', of: 'Ik ben niet zo'n prater'; 'Ik heb te weinig Bijbelkennis'; 'Ik zie me nog niet staan op straat met een foldertje in mijn hand', et cetera.

Dat mensen het moeilijk vinden om te evangeliseren en er tegenop zien is begrijpelijk en menselijk, maar dit mag nooit een reden zijn om er dan maar helemaal van af te zien.

Waarom zijn we op aarde?

Een reden waarom er zo weinig belangstelling is voor evangelisatie, zou kunnen zijn dat veel christenen in twee werelden leven; de wereld op zondag en de wereld van de rest van de week. Ja, de zondag is voor God; dan gaan we twee keer naar de kerk. Maar de maandag en de rest van de week? Ja hoor eens, ik moet toch ook om mijzelf denken? Ik moet studeren, werken, mijn boterham verdienen, mijn gezin onderhouden.
Dit lijkt een logische redenering, maar is het Bijbels? Misschien is het goed om eens even te kijken waarom we eigenlijk op aarde zijn. Waarom zijn de volgelingen van Jezus, Zijn discipelen, niet direct met Jezus mee naar de hemel gegaan? Waarom zijn wij, toen we tot geloof zijn gekomen, niet direct door God in Zijn hemel opgenomen? Dat zou toch veel mooier zijn? Dan zouden we nooit meer zondigen en veel meer tot eer van Hem kunnen leven. Dat zou toch mooi zijn? Het antwoord is dat God ons hier

op aarde wil gebruiken. Om de aarde te bevolken en te bebouwen? Dat niet meer in de eerste plaats. De kerk, de gemeente vertegenwoordigt de Heere Jezus hier op aarde. Zij is draagster van Zijn beeld en Zijn vertegenwoordigster. Zij is aangesteld om Zijn licht te verspreiden en Zijn Woord door te geven. De gemeente wordt opgeroepen om getuige te zijn. Zij wordt opgeroepen om de boodschap van Jezus door te geven en mensen bij Christus te brengen.

> Efeze 1 vers 22 en 23: *'En heeft alle dingen Zijn voeten onderworpen, en heeft Hem der Gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen; Welke Zijn lichaam is, en de vervulling Desgenen, Die alles in allen vervult.'*

> Efeze 3 vers 10: *'Opdat nu, door de Gemeente, bekend gemaakt worde aan de overheden en de machten in den hemel de veelvuldige wijsheid Gods, (…).'*

De gemeente staat in de kracht van Jezus boven alle dingen. Dit zijn profetische teksten, maar ze gelden ook hier en nu al voor de gemeente van de Heere Jezus. De gemeente is het Lichaam van Christus. Christus is het Hoofd, en alle machten en krachten zijn Hem onderworpen. De gemeente zit, als het lichaam, tussen het hoofd en de voeten in. Met Hem staat de gemeente boven alle dingen, regeert zij, en moeten machten en krachten, overheden en demonen uiteindelijk buigen voor Christus. De gemeente heeft dan ook de taak en opdracht om over alle mensen de veelvuldige wijsheid van God uit te roepen. Niet als een kleine minderheid die weinig uit kan richten, maar als de vertegenwoordigers van Christus hier op aarde. Eenmaal zal alle knie zich voor Hem buigen en de gemeente aanvaarden als Zijn instelling. In die zekerheid en dat heerlijke vooruitzicht kunnen en moeten christenen hier op aarde, met de hun geschonken talenten en gaven, het Evangelie doorgeven.

Als wij christen zijn geworden, dan betekent dit dat we met lichaam en ziel het eigendom van Jezus zijn geworden. Dan staat ons leven in Zijn dienst. We zijn geen personeel van Jezus, geen werknemer, maar slaaf!

We zijn overgegaan van de slavendienst van de satan en de zonde naar de slavendienst van Christus. We zijn van eigenaar verwisseld. Maar wat een geweldige Heere mogen we dan dienen!

> 1 Thessalonicensen 1 vers 9-10: *'Want zijzelven verkondigen van ons, hoedanigen ingang wij tot u hebben, en hoe gij tot God bekeerd zijt van de afgoden, om den levenden en waarachtigen God te dienen; En Zijn Zoon uit de hemelen te verwachten, Denwelken Hij uit de doden verwekt heeft, namelijk Jezus, Die ons verlost van den toekomenden toorn.'*

We leven niet meer voor onszelf. We hebben nog maar één verlangen, en dat is om onze Meester te behagen. We zien uit naar Zijn wederkomst, omdat we dan voor altijd bij Hem mogen zijn, maar ook, zoals de tekst hierboven aangeeft, omdat Hij ons verlost van de toorn.

Als we goed beseffen dat we uitzien naar het moment dat Jezus ons verlost van de toorn van God, dan leven we ons leven hier op aarde anders dan veel christenen nu doen. Dan hebben we ook een boodschap voor de wereld. Wat een geweldige drijfveer om te evangeliseren! Om mensen op te roepen ook deze weg te gaan. De praktijk is vaak anders. We horen de boodschap van het Evangelie, we worstelen ermee om het ons toe te eigenen, maar als we het ons dan door genade mogen toeëigenen, dan… staat de wagen stil. Dan zijn we er. Ja toch? Dat is toch wat we willen? Als ik maar niet verloren ga. Nee, dat is egoïsme! Dan zijn we er niet. Nee. Dan begint het pas. Weet je het nog? Onze naaste liefhebben als onszelf!

God dienen

Als het echt Gods werk is in jouw leven dan ga je, vanaf het moment dat je tot geloof bent gekomen, de Heere dienen. Vanaf dat moment staan jouw lichaam en ziel aan Christus ter beschikking. Je behoort Hem toe.

1 Korinthe 6 vers 20: *'Want gij zijt duur gekocht: zo verheerlijkt dan God in uw lichaam en in uw geest, welke Godes zijn.'*

Romeinen 7 vers 4: *'Zo dan, mijn broeders, gij zijt ook der wet gedood door het lichaam van Christus, opdat gij zoudt worden eens Anderen, namelijk Desgenen, Die van de doden opgewekt is, opdat wij Gode vruchten dragen zouden.'*

Vanaf het moment dat je bent vrijgekocht uit de handen van de satan, ben je opgenomen in de liefdedienst van Christus. Dan ben je zijn slaaf, Zijn 'doulos', zoals het in de grondtekst staat. Honderden keren staat dit woord in het Nieuwe Testament. Helaas is het vaak vertaald met 'dienaar' of 'dienstknecht', maar volgens de grondtekst moet er eigenlijk 'slaaf' staan. Jouw nieuwe identiteit is: slaaf van Jezus.*

Tegenwoordig is iedereen met zijn identiteit bezig. Veel mensen komen in problemen omdat ze niet weten wie ze nu precies zijn. Voor een christen hoeft dat geen vraag te zijn; onze identiteit is in Christus. Als wij beter zouden beseffen dat onze identiteit 'slaaf van Christus' is, dan zouden heel wat christelijke psychiaters en psychologen werkloos zijn. Dan zouden we meer op Christus zien dan op onze problemen. Dan zouden we meer met onze problemen naar Hem toe gaan. Hij is immers verantwoordelijk voor ons. Een gevolg van het besef wat je ware identiteit als christen is, is dat je hele leven hierdoor wordt bepaald. Dan kies je een studie niet om carrière te kunnen maken en in de eerste plaats om je boterham te kunnen verdienen of om te doen wat je graag wilt. Nee, dan kies je deze zaken om God te kunnen dienen en te behagen. En mijn eten en drinken dan? Ik moet toch ook voor mezelf zorgen? Dat is waar. Maar daar hoef je je geen onnodige zorgen om te maken. God weet ervan.

Het was op een zondagmiddag. Het was een periode dat ik grote zorgen had over mijn financiële positie. Zou ik de komende tijd nog wel voldoende tijd vrij kunnen maken om het evangelie te verkondigen? Hoe moest het nu ver-

* John MacArthur schrijft in zijn boek 'Slave' leerzame dingen over dit onderwerp.

der? Juist op die zondagmiddag, ik was de honden aan het uitlaten, zag ik in het bos op een boom de volgende Bijbeltekst hangen:

> Mattheüs 6 vers 31-32: *'Daarom zijt niet bezorgd, zeggende: Wat zullen wij eten, of wat zullen wij drinken, of waarmede zullen wij ons kleden? Want al deze dingen zoeken de heidenen; want uw hemelse Vader weet, dat gij al deze dingen behoeft.'*

Wil je gaan trouwen, dan kies je een man of vrouw niet om het uiterlijk of om welke reden dan ook, maar dan is je gebed: 'Heere, kan ik met deze man of met deze vrouw U dienen?'

En misschien wil je wel geen man of wil je geen vrouw, en blijf je liever vrijgezel om je volledig aan de Heere te kunnen geven. Dat kan toch ook? We hebben in de protestantse kerken wel geen monniken en nonnen, maar er is Bijbels gezien niets mis mee als je de gave van onthouding hebt, om niet te trouwen. Zo kun je heel veel voor de Heere betekenen, zonder de intensieve zorg en verantwoordelijkheid voor een partner of gezin te hebben.

Als je getrouwd bent, dan néém je geen kinderen, maar als de Heere het wil, dan krijg je kinderen, om ze op te voeden tot eer van God, ze bij Hem te brengen, en ze voor te bereiden op een plaats in Zijn koninkrijk. Dan mag je ook in je gezin, zonder misschien direct te evangeliseren, je kinderen opvoeden in de vreze van God. Dan leer je de kinderen ook de toevlucht te zoeken bij de Heere. Dan is het je verlangen en gebed: 'Heere, mag dit kind ook uw volgeling zijn? Mag dit kind uw dienstknechtje, uw slaafje, zijn?'

Je hebt een huis nodig en je zoekt een plek om te wonen. Dan houd je niet in de eerste plaats rekening met wat jezelf prettig vindt, of wat jijzelf een leuke plaats vindt. Dan vraag je: 'Heere, waar kan ik U het beste dienen? Waar wilt U dat ik ga wonen?' Misschien is dat wel juist in een niet- christelijke omgeving om daar, in contacten met ongelovigen, iets te kunnen laten zien van de Heere Jezus.

Als alle gelovigen bij elkaar gaan wonen, dan verhinderen we de uitbreiding van Gods Koninkrijk. Dan lijkt het er haast op dat we aan het vooruitgrijpen zijn op onze hemelse toekomst. Het is begrijpelijk en comfortabel; wonen in een christelijke omgeving vraagt weinig inzet van ons om voor ons geloof uit te komen. Maar de Heere wil juist dat we de wereld in trekken. O ja, we hebben elkaar zeker nodig om gevoed te worden vanuit het Woord en elkaar te ondersteunen, te bemoedigen en te vermanen. Maar vervolgens zullen we hetgeen we van de Heere en elkaar hebben ontvangen, moeten inzetten in Gods Koninkrijk.

Een christen is te vergelijken met een schip. Een schip is gemaakt om te varen over de woelige wereldzeeën. Om dit mogelijk te maken, moet het regelmatig naar de haven. Hier kan het weer nieuwe brandstof halen, goederen inslaan, en noodzakelijke reparaties laten verrichten om daarna weer de zee op te kunnen gaan. Om, door stormen en tegenwind heen, zijn bestemming te bereiken. Daar is het schip uiteindelijk voor gemaakt. Zo is het met een christen ook. Het is niet de bedoeling om altijd maar, zeven dagen per week, in de veilige bedding van de kerk (haven) te zijn. Van tijd tot tijd is het zeker nodig. Maar wat de Heere ons leert, moet ook worden uitgedragen. We moeten de wereldzee op.

God is verantwoordelijk voor jou

Alles in jouw leven mag staan in het teken van het dienen van de Heere. Maar ik moet toch ook om mezelf denken? Ja, maar zal de Heere dit niet weten? Als je Zijn slaaf of slavin bent geworden, is het Zijn verantwoordelijkheid om ervoor te zorgen dat het goed met jou gaat. Dat is het mooie van slaaf zijn. Je kunt je volledig richten op je werk voor je Meester, je volledig toewijden en Hij zorgt voor je. Hij is eindverantwoordelijk; jij bent Zijn bezit. Jouw nieuwe identiteit is verborgen in Christus; Hij in jou en jij in Hem. Dit vraagt van ons dan ook zelfverloochening. Jij bestaat immers niet meer?

Hoe komt het dan dat er in kerken soms weinig oog is voor het dienen van God op de juiste manier? We hebben een geweldig goede Bijbelse leer. Daar ligt het dus niet aan. We hebben onze Drie Formulieren van Enigheid, waar prachtige dingen in staan. We hebben goed georganiseerde reformatorische bolwerken. We hebben het materieel gezien ook goed. En toch is er helaas weinig oog voor onze naaste; voor zending en evangelisatie. Weinig gedrevenheid om anderen te redden en om het Evangelie uit te dragen. Hoe komt dat toch?

> Lukas 14 vers 25-28: *'En vele scharen gingen met Hem; en Hij, Zich omkerende, zeide tot hen: Indien iemand tot Mij komt en niet haat zijn vader, en moeder, en vrouw, en kinderen, en broeders, en zusters, ja, ook zelfs zijn eigen leven, die kan Mijn discipel niet zijn. En wie zijn kruis niet draagt, en Mij navolgt, die kan Mijn discipel niet zijn. Want wie van u, willende een toren bouwen, zit niet eerst neder, en overrekent de kosten, of hij ook heeft, hetgeen tot volmaking nodig is?'*
>
> Markus 8 vers 38: *'Want zo wie zich Mijns en Mijner woorden zal geschaamd hebben, in dit overspelig en zondig geslacht, diens zal Zich de Zoon des mensen ook schamen, wanneer Hij zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders, met de heilige engelen.'*

4. Hoe het komt dat weinig christenen de oproep tot evangelisatie juist verstaan

Eerste reden: te druk met interne zaken

Een van de redenen zou kunnen zijn dat we in de kerk misschien wel te veel bezig zijn met de kudde van 99 schapen, terwijl we ons druk moeten maken om de kudde van het éne schaap! We kunnen ons zo concentreren op de juiste leer (hoe belangrijk ook), de juiste Bijbelvertaling, de juiste liedkeus, de manier van zingen, de goed georganiseerde verenigingen, de kerkelijke structuren, en de geweldige kerkelijke gebouwen die we hebben. Maar… de Herder ging uit om dat éne schaap te redden. Hij liet de 99 schapen alleen achter. Die redden zichzelf wel. Die hebben elkaar.

Dit is voor ons ook een les. Veel kerkelijke problemen en vraagstukken zullen verdwijnen als we ons oprecht bezig gaan houden met de kudde van het éne schaap! Het verlorene. Als de kerk dit weer gaat verstaan, dan zal er ook in de gemeenten weer een geestelijke bloeitijd ontstaan.
'Ja maar', wordt er dan gezegd, 'al dat missionaire elan heeft de kerk in het verleden alleen maar afval van de Bijbelse leer opgeleverd.'

Het zou kunnen dat een verkeerd 'missionair elan' juist de kerk afbreekt. Maar is dit dan een reden om de opdracht die Jezus ons geeft, te negeren? Laat het dan juist veel meer een reden zijn om de juiste boodschap, op de juiste manier en met de juiste gedrevenheid, te verkondigen. De kerk moet inderdaad goed oppassen dat ze de boodschap nooit aanpast aan wat de mensen willen horen. Dit is een realistisch gevaar.

Veel evangelisatiemethoden zoeken aansluiting bij de mensen en bij hun beleving. Heel goed, maar pas de boodschap niet aan. Veel evangelisten en

kerken die in het verleden op de juiste manier zijn begonnen, hebben om meer succes te krijgen, de boodschap aangepast.

Het begon met verkondiging, het gepredikte Woord van God aan alle mensen: 'zo spreekt de Heere'. Maar de praktijk was dat de mensen zich niets meer lieten gezeggen. Als antwoord hierop werd de evangelisatiemethode aangepast en ging het meer om presentie dan om verkondiging: als de kerk en de gelovigen zich maar zoveel mogelijk onder de mensen verspreiden, dan verandert er wel iets. Als we maar zoveel mogelijk in ons leven laten zien Wie Jezus is, dan komen de mensen wel met vragen.

Dit is een methode die past bij de mens en bij de huidige manier van denken. En het is ook goed om door je levensstijl te laten zien Wie Jezus is. Maar de mensen zullen wel moeten weten dat het Jezus is die jou inspireert en leidt. Juist door je manier van leven kunnen mensen zien dat hetgeen je verkondigt, waar is. Maar dan zul je het wel eerst moeten verkondigen. Tegenwoordig wordt het Evangelie vaak verdreven naar het einde van het 'proces'. En het risico is aanwezig dat het helemaal niet meer aan de orde komt. Uiteindelijk klinkt het Evangelie weinig of helemaal niet meer. Jammer voor mensen die deze methode hanteren, maar het heeft niets met evangeliseren te maken. In de Bijbel komen we dit ook niet tegen. Lees de preken en toespraken maar eens van Petrus, Stefanus en Paulus.

Evangeliseren blijft nog steeds: met kracht getuigen van Christus. Mensen de boodschap van hemel en hel verkondigen, de boodschap van zonde en genade. En hen oproepen tot geloof en bekering, in en tot Christus.

Kunt u zich voorstellen dat mensen moeten sterven of dat God met Zijn oordelen komt, en dat veel ongelovigen dan voor Christus verschijnen en zullen zeggen:

'Maar wij wisten het niet! Wij dachten dat Christenen respectabele mensen waren, die voor een bepaalde manier van leven hebben gekozen en daar gelukkig mee zijn. Ze hebben ons wel eens verteld van een Bijbel en van Jezus, maar we dachten altijd dat het een persoonlijke keus was. En ze hebben ons

altijd in onze waarde gelaten met onze overtuiging en meningen. Ja, het waren prima mensen. Maar ze hebben nooit gezegd dat, als wij de weg van Jezus niet gaan, we uiteindelijk van U verstoten zouden worden.
Ze hebben ook nooit gezegd dat wij Jezus als Redder nodig hebben, Hem moeten liefhebben, en dat degenen die niet in Hem geloven, eeuwig gestraft zullen worden.'

Maar God zal dan moeten zeggen:

> 1 Korinthe 16 vers 22: *'Indien iemand den Heere Jezus Christus niet liefheeft, die zij een vervloeking; Maranatha!'*

Tweede reden: welvaart

Een tweede reden is dat we het geloof zijn gaan vermengen met welvaart. Door een verkeerde nadruk op en gehoorzaamheid aan het gebod om de aarde trouw te bewaren en te woekeren met de talenten en bezittingen die we hebben, is er een bepaalde vorm van welvaart en materialisme onder de christenen ontstaan. Met andere woorden: 'God heeft ons gezegend, dus we mogen er van genieten.'

Het risico hiervan is een onbegrensd verlangen naar rijkdom en welvaart. Op een vrome manier kunnen we hierin volop met de wereld meegaan. Zelfs onze kerkelijke bladen doen hieraan mee. Artikelen met lezenswaardige meditaties worden afgewisseld met advertenties van prachtige auto's, meubels, kleding et cetera.

Dit lijkt onschuldig. Maar door jaar in jaar uit deze lectuur tot je te nemen, ga je jezelf hiermee vereenzelvigen en weet je niet beter of dit hoort zo. Je gaat erin mee. Persoonlijk heb ik hier ook veel mee geworsteld en doe dit nog steeds. Je bidt om zegen en welvaart om je gezin te kunnen onderhouden, je bedrijf te kunnen runnen, et cetera, en dan geeft God wat je gevraagd hebt. Dan past inderdaad dankbaarheid en tevredenheid; dan mag je er toch van genieten?

Je hebt er toch ook hard voor gewerkt? Ja, maar toch. Juist dàn is het goed om te beseffen dat wij hetgeen de Heere geeft, mogen gebruiken om in ons levensonderhoud te voorzien. De Heere gaf manna, maar wel voor één dag. De rest was voor de andere dagen. Dit principe moeten we als hedendaagse christenen niet vergeten. Doen we dit wel, dan is het gevaar van materialisme en hedonisme levensgroot aanwezig. Dan gaan we op onze lauweren rusten en genieten van de welvaart. Maar pas op, want het went zo ontzettend snel. En daarna? Past het een christen niet veel beter om te beseffen en te laten zien dat hij een burger van een ander rijk is?

> Mattheüs 6 vers 24: *'Niemand kan twee heren dienen; want of hij zal den enen haten en den anderen liefhebben, of hij zal den enen aanhangen en den anderen verachten; gij kunt niet God dienen en den Mammon.'*

We kennen allemaal het voorbeeld van David. David had welvaart en een goed leger. Hij had succes geboekt in zijn strijd om de volkeren te verslaan. Joab ging met zijn soldaten vechten tegen de Ammonieten en dan staat in de Bijbel: 'Maar David bleef in Jeruzalem.' Hij kon zich nu wel wat ontspanning veroorloven. Hij kon wel even rustig aan doen. Hij had de touwtjes goed in handen en zijn zaakjes op orde. De duivel wacht op zulke momenten. Als je verslapt in je geloof. Als je denkt: 'Nu red ik het zelf wel.' Dan staat de duivel klaar om je te laten vallen. Toen kwam Bathseba, de vrouw van Uria. Zij moest zich zo nodig gaan wassen, terwijl David op het dak van zijn huis stond. De grote fout van David was dat hij zat te niksen. Hij had de strijd losgelaten, terwijl hij aan het front moest zijn. Daardoor werd hij verleid door Bathseba.

Welvaart en gemakzucht zijn levensgevaarlijk voor een christen. Voor de gevestigde kerken, maar ook voor zendingskerken speelt dit gevaar.

Een zendeling uit China riep ons in een samenkomst op om te bidden voor de jonge christenen in China. Logisch, zou je zeggen. De christenen in China hebben het moeilijk en ze hebben ons gebed nodig. Maar nee, dat was het niet. De zendeling riep ons op om te bidden of ze vanwege de welvaart niet

zouden verslappen in hun geloof. Nu in de grote steden de welvaart onder jonge christenen toeneemt, is de verleiding levensgroot aanwezig dat zij verslappen in hun geloof.

Welvaart is een gevaar voor de kerk. We moeten goed beseffen dat Jezus ons verantwoordelijk zal houden voor hetgeen wij met onze welvaart hebben gedaan. Hebben we deze voor onszelf gehouden? Of hebben we onze bezittingen in Gods koninkrijk ingezet voor de verspreiding van het Evangelie?

Zelfonderzoek is hierin van groot belang. Een goede vorm van onderzoek naar de oprechtheid van je geloof is om te kijken of je bewogen bent met je naaste. Lees het Bijbelgedeelte uit Mattheüs 25 over de talenten er maar eens op na. Het is een pittig verhaal. Als je dit gedeelte in zijn context leest, dan zul je uiteindelijk constateren dat hier met het talent, ten diepste, Jezus Zelf wordt bedoeld.

We kennen het verhaal. De baas die zijn knechten zijn talenten in bewaring gaf toen hij zelf naar het buitenland vertrok. De een gaf hij vijf talenten, de ander twee, en weer een ander één talent. De man die er vijf had, werkte ermee en won er nog vijf bij. De man die er twee had, werkte er ook mee en won er nog twee bij. Maar de man die er maar één had, werkte er niet mee, maar verstopte het in de aarde. Hij was zo bang om het kwijt te raken. Hij lijkt heel erg zorgzaam. Maar ten diepste was hij lui en ongehoorzaam. De baas kwam terug en prees de mannen die gewerkt hadden met de talenten en ze vermeerderd hadden. Maar tegen de man die zijn talent had begraven, werd gezegd: 'Neem van hem dat ene talent en werpt hem in de buitenste duisternis.'

Vaak wordt gedacht dat deze gelijkenis alleen maar gaat over het werken met de lichamelijke talenten en gaven die de Heere je gegeven heeft. Maar daar gaat het hier in de eerste plaats niet om. Ten diepste wordt hier met dat talent Jezus bedoeld. Hier gaat het over wat wij met de Heere Jezus Zelf doen, en met de boodschap die Hij ons heeft nagelaten. Als wij de boodschap van verlossing door Jezus Christus hebben gekregen, en we doen er vervolgens niks mee, dan verwerpen we Hem. We verstoppen Hem in de

aarde, en het resultaat is dat we niemand over Hem vertellen. Jezus ons dan uiteindelijk ook moeten verwerpen.

Zie je nu dat de bereidheid tot getuigen alles te maken heeft met je verhouding tot Christus? Als Hij je dierbaar is, dan ben je ook bereid de boodschap door te geven. Heb jij van Hem gehoord, maar leg je de boodschap naast je neer, dan zal Christus jou uiteindelijk ook naast Zich neerleggen.

'Neem van hem dat ene talent en werp hem in de buitenste duisternis!' Vreselijk om de eeuwigheid met de satan en zijn demonen door te moeten brengen.

De grote vraag is dan ook: Hoe ga jij met Jezus om? Is het voor jou voldoende als jijzelf en je dierbaren tot geloof zijn gekomen en behouden zijn, of heb je ook oog voor je naaste? Aangrijpend is het om te zien dat in sommige gemeenten waar volle avondmaalstafels zijn, op een avond over bijvoorbeeld een nieuw kerkgebouw bijna iedereen aanwezig is, maar op een zendings- of evangelisatieavond bijna niemand aanwezig is. Kunt u het uitleggen?

Derde reden: meer nadruk op de instelling van de doop dan de opdracht om uit te gaan.

'Het derde sacrament'
Onze kerken hanteren terecht, in afwijking van de Rooms-Katholieke Kerk, maar twee sacramenten: de Heilige Doop en het Heilig Avondmaal. Toch is het goed om eens te kijken of er in Mattheüs 28 vers 29, de tekst waar het sacrament van de Heilige Doop mede op gebaseerd is, nog geen 'derde sacrament' verborgen zit. De Heere Jezus roept zijn volgelingen in dit vers op:

'Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in den Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb.'

Evangelisatie in Den Bosch (foto's IRS)

Hier geeft de Heere Jezus niet alleen opdracht tot de doop, maar allereerst heel duidelijk de opdracht tot zending, tot uitgaan. 'Gaat dan henen.' Sacramenten zijn een instelling en opdracht van de Heere. In gehoorzaamheid aan Hem zal in de uitvoering hiervan ons geloof versterkt worden.

Het verlangen naar Zijn koninkrijk en wederkomst zal vergroot worden, en we zullen meer gaan beseffen dat we hemelburgers zijn en hier geen blijvende stad hebben. Voor de doop is in veel kerken voldoende aandacht. In de meeste kerken wordt er zorgvuldig mee omgegaan en is er rondom de doop ook veel pastoraat en toerusting. Het is een opdracht van de Heere. Het is echter wel goed om te beseffen dat de doop, in de beginfase van de kerk, nadrukkelijk verbonden werd aan het zendingsbevel. Zo is elke doopdienst tegelijkertijd ook een herinnering aan de opdracht om heen te gaan. Zo is ook de opdracht tot zending en evangelisatie een instelling en opdracht van de Heere. Dat is de eerste en belangrijkste reden om hieraan als kerk te gehoorzamen, en om deze opdracht ook heel serieus te nemen. Daarom zal deze instelling ook structureel een plaats in de prediking en het gemeenteleven moeten hebben.

Door de juiste, Bijbelse uitvoering van deze instelling en opdracht zal het geloof gelouterd, beproefd en versterkt worden en zal het verlangen naar Zijn wederkomst vergroot worden. Daarom is het belangrijk dat niet alleen een kleine groep van zendelingen en evangelisten hierbij betrokken is, maar de hele kerk, elke gemeente en elk gemeentelid, hier nauw bij betrokken is. In gehoorzaamheid aan bovengenoemd Bijbelvers mogen we pleiten en vertrouwen op het daaropvolgende vers 20:

'En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen.'

Een prachtige belofte, maar niet om ons deze belofte dan zomaar, los van de opdracht om heen te gaan, toe te eigenen!

Vierde reden: geen of weinig besef van de hel

Geloven we tegenwoordig nog in de hel? In kerken die vanuit het verleden bekendstaan om het veelvuldig preken over hel en verdoemenis, hoor je tegenwoordig maar weinig preken over de eeuwige ondergang of over de hel. En wees eens eerlijk: het is ook niet meer populair om het over de hel te hebben. De kerkmens vindt het niet prettig en de mens van de wereld al helemaal niet. Maar is dit een reden om er dan maar over te zwijgen?

Het lijkt erop dat heel langzaam ook de reformatorische kerken zich een beetje aan het aanpassen zijn aan de heersende gedachte, dat er eigenlijk geen hel is. De gedachte is: 'Degenen die dit nog geloven, ja dat zijn toch wel een beetje mensen die in de middeleeuwen zijn blijven hangen. Mensen die dit geloven kun je ook maar beter niet al te serieus nemen. Het is maar bangmakerij.' Herkenbaar?

Er wordt tegenwoordig ook niet veel meer over de hel gepreekt. Maar we geloven het toch nog wel? Denkt u dat God Zijn dierbare Zoon voor de wereld had gegeven als er geen hel was? Nee toch?! Als er geen plek zou zijn waar de mensen voor hun zonden worden gestraft, dan had Jezus toch niet hoeven te sterven? Nee, juist het offer van Jezus benadrukt de werkelijkheid van de hel. Jezus was het Zelf ook Die ons het meest over de hel heeft geleerd. Het feit dat we weten wat de bestemming is van hen die Christus ongehoorzaam zijn, mag ons juist uitdrijven om het Evangelie te verkondigen.

> Openbaring 21 vers 8: *'Maar de lafhartigen, de ongelovigen, de verfoeilijken, de moordenaars, de hoereerders, de tovenaars, de afgodendienaars, en alle leugenaars; hun deel is in de poel, die brandt van vuur en zwavel: dit is de tweede dood.'*

> 2 Korinthe 5 vers 11: *'Wij dan, wetende den schrik des Heeren , bewegen de mensen tot het geloof, en zijn Gode openbaar geworden; doch ik hoop ook in uw gewetens geopenbaard te zijn.'*

Vijfde reden: angst voor vervolging en lijden

Dit is een moeilijk punt. De eerlijkheid gebiedt ons om te zeggen dat de Bijbel ons leert dat degenen die Jezus willen volgen, schande en vervolging zullen moeten ondergaan. Het Griekse woord voor getuige is 'martyros'. Hier is ons woord 'martelaar' van afgeleid. De Bijbel leert ons inderdaad dat getuige zijn van Christus ook martelaarschap inhoudt.

Hiervan zijn vele voorbeelden in de Bijbel te vinden. Lees Hebreeën 11 maar eens, waar het over de geloofshelden gaat. Ook vandaag de dag zijn er talloze voorbeelden van christenen die, in meer of mindere mate, moeten lijden vanwege hun geloof en gehoorzaamheid aan Christus.

De bekende prediker Dr. Job uit India heeft vanwege zijn evangelisatieactiviteiten zijn twee zonen verloren; beide kinderen verloor hij omdat hij een getuige was van Jezus. Ds. Wurmbrand, een man uit Roemenië, was dominee geworden. Hij vond uiteindelijk zijn leventje als gemeentepredikant maar zo gezapig. Hij bad tot de Heere of hij ook echt iets voor Hem mocht betekenen en gaf daarbij aan dat hij bereid was om de weg van God te gaan. Hij ging scherper (lees Bijbelgetrouwer) prediken. Een paar weken later werd hij opgepakt en vervolgens heeft hij veertien jaar van zijn leven in de Roemeense gevangenis gezeten. Deze zelfde Ds. Wurmbrand was een keer met een groep belijdeniscatechisanten op bezoek in de dierentuin. Toen hij bij de leeuwenkooi aankwam, sprak hij zijn catechisanten toe en zei: 'Jullie voorvaders in het geloof werden voor de leeuwen geworpen. Ze stierven blijmoedig, omdat ze in Jezus geloofden. De tijd kan wel eens komen dat ook jullie moeten lijden omdat je christen bent. Jullie gaan belijdenis doen. Jullie zullen ook een beslissing moeten nemen, of je bereid bent om te lijden voor Christus.' Met tranen in hun ogen zei iedereen: 'Ja.' De meesten van deze groep belijdeniscatechisanten hebben later ook daadwerkelijk zwaar moeten lijden vanwege hun geloof.

Maar dit geldt ook voor ons.

Mattheüs 10 vers 22: *'En gij zult van allen gehaat worden om Mijn Naam; maar die volstandig zal blijven tot het einde, die zal zalig worden.'*

Ik zou de vraag ook aan jou kunnen stellen. Ben jij bereid om te lijden voor Christus? Om je kruis te dragen? Dit zal namelijk het gevolg zijn van getuige zijn van Christus. Wie wil zijn leven geven voor het getuigenis van Christus? Dat is niet niks. Soms kun je dichtbij de Heere leven en dan denk je: 'Ik kan die weg gaan'. Maar het is soms ook in één keer weer weg.

Jaren terug verkeerden wij als gezin vanwege de ernstige ziekte van mijn vrouw waarover ik eerder in dit boekje schreef, in een moeilijke periode. We ontvingen toen zoveel kracht van de Heere dat het uiteindelijk één van de meest zegenrijke perioden van ons leven is geweest. We waren toen ook echt bereid alles voor Hem op te geven. Maar nu, jaren later? Ons gezin is gegroeid. We hebben zes leuke kinderen van de Heere gekregen. We wonen in een mooi huis in een leuke buurt, en we hebben een fijne kerkelijke gemeente. De kinderen hebben een goede opleiding. We zijn gezond. Ik vraag me wel eens af: 'Heb ik mezelf nog voor de Heere over? Heb ik mijn gezin, mijn bezittingen, mijzelf voor Hem over? Ben ik nog steeds bereid de prijs te betalen die andere broeders en zusters voor hun geloof hebben moeten betalen?' En dan moet ik heel eerlijk bekennen dat ik wel eens bang ben voor de gevolgen van het getuige zijn.

De bovenstaande gedachte kan een reden zijn om af te zien van evangeliseren en getuigen. Dit is heel begrijpelijk en menselijk. Jezus volgen betekent immers lijden, en ik kan dit voorkomen door van Hem te zwijgen. Als ik maar niet te veel uitkom voor mijn geloof, dan roep ik ook niet zoveel weerstand op. Als de kerk maar niet al te veel de zonde in de maatschappij, de politiek, het koningshuis et cetera aanwijst, dan hoeven we ons niet zo bang te maken. Dan worden we wel gedoogd. Maar, hoe begrijpelijk ook, dit mag geen reden zijn om te zwijgen van onze Verlosser. Om de mensen op te roepen conform het Woord van God te leven. Gehoorzaamheid aan de Heere is ook hier het belangrijkste. Laat ons dit alstublieft op de knieën

brengen om aan de Heere te vragen of Hij ons het vertrouwen geeft om te geloven dat Hij, juist in het lijden, dicht bij ons wil zijn.

Ik weet nog goed het moment dat ik belijdenis van mijn geloof af zou leggen. Vooraf had ik een gesprek met onze ouderling. Hij vroeg toen ook of ik het moeilijk vond om belijdenis te doen. 'Nee', zei ik volmondig. 'Ik weet dat ik een zondaar ben en dat ik niet meer zonder Christus kan. Ik geloof dat Hij ook voor mijn zonden aan het kruis is gestorven. Maar soms vraag ik me wel eens af, of mijn getuigenis in moeilijke situaties staande zou blijven.' Gelukkig bemoedigde deze ouderling mij met de wijze woorden dat Christus uiteindelijk er Zelf voor zou zorgen dat ik in moeilijke situaties staande zou blijven. Ik hoef mij nu geen zorgen te maken over wat de toekomst mij eventueel zal brengen en ik mag dat ook niet.

Angst voor lijden mag dan ook geen reden zijn om niet te getuigen.

Ooit was er eens een man die hoorde van christenen die op de brandstapel waren gegooid. Hij wilde belijdenis doen, maar zag ervan af. Op de vraag van de predikant waarom hij geen belijdenis meer wilde doen, zei de man: 'Ik heb geprobeerd om mijn vinger in het vlammetje van de kaars te houden en dat lukte niet. Nu kan ik dus ook nooit op de brandstapel worden gegooid. Ik doe dus maar geen belijdenis.'

Ja, kerkmens zijn is niet zo moeilijk, maar echt belijdend christen zijn, zelfverloochenend te leven en te getuigen, dat gaat niet vanzelf. Dat roept weerstand op. Dan denk ik wel eens: 'Wil ik dat wel en kan ik het wel?' En dan zeg ik met schroom: 'Ja Heere, ik wil u volgen. Maar geef me alstublieft de genade die daarvoor nodig is. Want van mezelf kan ik dit niet en wil ik het niet.' Maar de Heere is goed en getrouw. Hij zal je dan ook helpen. Voel je dit altijd? Nee, maar uiteindelijk hangt de trouw en de aanwezigheid van de Heere niet van mijn gevoel af. Hij zal mij niet begeven en mij niet verlaten. Dat heeft Hij zelf gezegd.

Zesde reden: gebrek aan zelfverloochening

Zelfverloochening is een belangrijk Bijbels gegeven. Jezus roept ons hiertoe op.

> Mattheüs 16 vers 24: *'Wie achter mij wil komen die verloochene zichzelf, en neme zijn kruis op, en volge mij.'*

Dit is belangrijk om te beseffen. In de grondtekst staat voor verloochenen een woord dat 'ontkennen' betekent. Je zou dus kunnen zeggen dat je als je Jezus wilt volgen, moet ontkennen dat je zelf bestaat. Als er dingen zijn die de Heere van je vraagt en je vlees, jijzelf, wilt dit niet, vindt dit niet leuk, dan zul je bereid moeten zijn om te ontkennen dat jij bestaat. De wil van je oude mens, je vlees, moet je kruisigen. Jantje kan van binnen honderd keer zeggen: 'Dit wil ik niet.' Maar Jantje moet zich, op grond van deze uitspraak van Jezus, realiseren dat Jantje niet langer meer zijn eigen eigendom is, maar een slaaf van Christus. En hij hoeft geen rekening meer te houden met de wensen van Jantje. Jouw eigen belang staat helemaal onderaan op het lijstje van jouw prioriteiten. Dat betekent dus ook dat je bij allerlei dagelijkse ontmoetingen, anders in het leven staat.

Dat nare buurjochie, waarvan je liever niet wilt dat je kind ermee speelt. Die vervelende kassière, die je liever voorbijloopt. Dat lastige telefoontje, dat binnenkomt als je net aan het koken ben. Je kunt je soms gemakkelijk van dingen af maken. Maar heb je er wel eens over nagedacht dat de Heere soms lastige situaties in je leven geeft waardoor je een goed woord van Hem kunt spreken?

Iedereen herkent het. Je zit net te eten en de telefoon gaat. Je weet al wel dat er weer één of andere commerciële organisatie belt om jou iets te verkopen wat je niet nodig hebt. Zo ook die maandagavond. De telefoon ging om zes uur. Ik dacht: 'Ik pak hem op en zeg direct dat ik geen belangstelling heb in dit gesprek.' Maar als in een flits moest ik denken aan de vorige dag. Dat was zondag. Ik was in de kerk versterkt en opgebouwd vanuit Gods woord. Zal de persoon die nu belt, dit wel kennen? Zal die überhaupt wel weten dat er een God en Bijbel is?

Zou ik me dan nu niet moeten verloochenen en degene die belt als een mens met een ziel moeten behandelen? Ik pakte de telefoon op en zei mijn naam. Ik hoorde dat het een man was van een telefoonmaatschappij. Hij had een Arabisch klinkende naam. 'Hoi, hoe is het?', zei ik. 'Ja, prima', zei de man. 'En met u?' 'Ja, ook goed, we zijn gisteren heerlijk twee keer in de kerk geweest en hebben daar veel over Jezus gehoord.' 'De kerk?', vroeg de man: 'Wat is dat dan precies?' Het was een moslim. En ik heb hem uitgelegd wat de kerk is, Wie Jezus is, en hoe je in de hemel kunt komen. Dat was voor hem niet zo'n probleem, meende hij. Want hij was moslim, hij hield zich goed aan de regels en het kwam volgens hem met hem wel goed. Hij moest alleen nog een keer naar Mekka en dan was hij toch wel bijna zeker van een plek in de hemel. Als hij wat ouder was, dan zou hij nog eens keer naar Mekka gaan. Ik vertelde hem dat hij, als hij dat geloofde, maar moest opschieten, want je weet niet of je oud wordt. Nou, dat viel volgens hem wel mee. Daar moest je niet zo zwaar over denken. Hij werd wel oud.

Ik heb hem toch geadviseerd om maar eens serieus over het geloof in Jezus Christus na te denken. Daar hoef je niet oud voor te zijn.
Dat kan en mag vandáág. Daarvoor hoef je niet eerst naar Mekka of Jeruzalem te reizen. We hebben nog even gepraat over zijn telefoonabonnement, maar ik heb aangegeven geen interesse te hebben. 'Mag ik nog een keer terugbellen?', vroeg hij. 'Ja, natuurlijk', zei ik. 'Ik wil je gerust over Jezus vertellen, maar ik neem geen abonnement van jou'. Een week later belde hij terug. 'Hallo', zei ik. 'Hoe gaat het?' 'Nou', zei hij: 'Ik heb de hele week aan ons telefoongesprek gedacht, want de dag na ons gesprek is mijn kameraad op twintigjarige leeftijd verongelukt. Nu besef ik, dat ik niet oud hoef te zijn om te sterven. Ik wil nú weten waar ik terechtkom als ik sterf.' Ik heb hem een half uur lang het Evangelie uit mogen leggen en hem aangespoord om zijn zonden aan God te belijden, en om op zijn knieën voor Jezus te gaan. Zeer onder de indruk bedankte hij mij voor het gesprek.

Je eigen belang, in bovenstaande situatie je rustige maaltijd, opzijzetten voor Gods Koninkrijk. Dat is je kruis opnemen. Je kruis is in de eerste plaats niet een bepaald probleem of ziekte, maar het is naar Golgotha

gaan. Jezelf kruisigen. Dingen doen die juist tegen je vlees ingaan. Er mag niets meer van je oude mens overblijven.

Een broeder van me, hij juicht al voor Gods troon, had in zijn hal bij de voordeur een groot houten kruis als kapstok. In dit kruis zaten, als kapstokhaken, grote spijkers waaronder 'ik' stond. Op mijn vraag waar dat voor was, zei hij: 'Nou, bij mij komen veel kerkmensen op bezoek die zich christen noemen, maar ze leven nog altijd alsof ze niet bij Hem horen. Ze hebben hun oude leven niet gekruisigd. Als ze hier dan hun jas ophangen, kan ik ze hieraan herinneren en kunnen ze vanaf nu beginnen om hun oude mens te kruisigen.'

Gaat dit vanzelf? Nee, dit is een blijvend proces. Maar hier wil de Heere je ook helpen. Maar het is wel belangrijk om dit goed te beseffen. Want wil je 'een stad op een berg' zijn, wil je getuige zijn van Christus, dan zul je hier ook niet aan kunnen en mogen ontkomen. Je kunt honderd cursussen volgen, of vele boeken lezen hoe je moet evangeliseren, maar als je jezelf er niet voor overhebt, dan ben je niet meer dan een doorgeefluik. Dan ben je niet meer dan de ezel van Bileam.

Tijdens een evangelisatieactie in Arnhem ontmoetten we een man die al geruime tijd dakloos rondzwierf. Door allerlei omstandigheden was dit zo gekomen. De man vertelde ons dat hij christen was en in God geloofde. Hij kwam integer op ons over. Hij vroeg ons of wij onderdak voor hem konden regelen. Wij vertelden hem dat dit helaas niet mogelijk was. Een zuster die ons ook hielp met evangeliseren, kwam erbij. Ze hoorde de situatie aan en zei vervolgens: 'Als hij echt een broeder is, kunnen we hem dan maar zo weer op straat laten gaan?' Vervolgens heeft ze hem een kamer gegeven in haar eigen woning, totdat hij andere woonruimte had gevonden.

> Hebreeën 13 vers 2: *'Vergeet de herbergzaamheid niet; want hierdoor hebben sommigen onwetend engelen geherbergd.'*

Toen ik jaren geleden voor het eerst in de grote stad ging evangeliseren, was het voor mij als jongen uit een dorpje op de Veluwe, een hele cultuurschok. Ik ontmoette veel mensen met geestelijke, maar ook met sociale en maatschappelijke problemen. Voor mijn gevoel 'dumpte' ik het Evangelie, negeerde ik hun problemen, vertelde hoe het nu allemaal precies zat, om dan 's avonds weer naar huis te gaan. Weer terug naar de rustige Veluwe. Ja, dat denk je dan. Maar het laat je als christen niet los. En dan ontmoet je de volgende dag op straat een dakloze man die wel naar je boodschap wil horen, maar die geen voedsel en onderdak heeft. Dan ontmoet je een zwervende jongen die door allerlei omstandigheden uit huis is geplaatst en nu dakloos is. De gevangenis is zijn enige onderdak.

Al deze indrukken nam ik mee naar huis en het maakte me van binnen onrustig. 'Kom op joh. Je kunt toch niet de zorgen van de hele wereld op je nek nemen?', denk je dan. Nee, dat kun je ook niet. Maar als ik het alleen eens beperk tot de mensen die ik ontmoet? De mensen die op mijn weg worden geplaatst?

Door als christen de wereld in te gaan en met een bewogen hart naar je naaste te zien, ontkom je er niet aan om naar de mens als geheel te kijken. Door je brede belangstelling in mensen en je hulpvaardigheid kun je laten zien dat een christen anders is. Veel mensen hebben we dan ook vanuit het evangelisatiewerk door mogen verwijzen naar allerlei hulpverlenende instanties. Maar soms was dat niet mogelijk. En dan komt het dichtbij. Ze zijn op mijn weg geplaatst. 'Ja, moet ik ze dan maar laten gaan? Gaat heen en wordt warm?' Maar als je weet dat je een groot huis hebt en de ruimte hebt om iemand te helpen? 'Ja, maar dat kan ik mijn vrouw en kinderen toch niet aandoen?'

Je begrijpt het dilemma. Toch hebben we geregeld mensen vanuit het evangelisatiewerk onderdak geboden. Dit ging niet altijd vanzelf, maar ook hier geldt dat de Heere zelfverloochening van ons vraagt, en Hij ons hierin ook de weg wijst. De contacten met andere gewoonten en culturen die het helpen met zich meebracht, zijn trouwens erg leerzaam en we hebben niet kunnen merken dat het schadelijk voor onze kinderen is geweest.

Sterker nog, ze zijn allemaal zelf ook sociaal bewogen geworden en staan open voor andermans noden.

Omdat het voor ons niet mogelijk was om zelf aan alle hulpvraag tegemoet te komen, zijn we met een paar mensen in ons dorp Lunteren een opvanghuis voor jongeren begonnen. Dit is een mooi project geworden, waar jongeren in een gezinssituatie met behulp van veel gelovige vrijwilligers worden opgevangen. Een aanrader voor elke kerk of gemeente om zo'n huis te starten.

> 1 Petrus 4 vers 7: *'Zijt herbergzaam jegens elkander, zonder murmureren.'*
>
> Romeinen 12 vers 1-2: '*Ik bid u dan, broeders, door de ontfermingen Gods, dat gij uw lichamen stelt tot een levende, heilige en Gode welbehagelijke offerande, welke is uw redelijke godsdienst. En wordt dezer wereld niet gelijkvormig; maar wordt veranderd door de vernieuwing uws gemoeds, opdat gij moogt beproeven, welke de goede, en welbehagelijke en volmaakte wil van God zij.'*

Zelfverloochening is niet gemakkelijk. Toch roept de Heere ons hiertoe op. Ook moeten we steeds weer zien op Christus. Zie wat Hij voor jou heeft gedaan. Besef dat je door geloof in Hem zijn slaaf bent geworden. Jouw identiteit was toch in Hem? Dan is het ook niet meer erg als je zelf meer en meer afgebroken wordt. Hij moet immers wassen en jij minder worden. Laat dit ons gebed zijn en dan zal Hij het in ons uitwerken!

5. Wat voor reuk verspreiden wij?

Reuk is een gevolg van iets; meestal van een activiteit. Je ruikt naar zweet als je lichamelijke inspanning hebt geleverd. God leert ons dat we de reuk van Christus moeten verspreiden. Is dit bij ons ook zo? Of verspreiden wij alleen maar een reuk van een godsdienstig leven, waar uiteindelijk geen plaats is voor Christus?

> 2 Korinthe 2 vers 14-17: *'En Gode zij dank, Die ons allen tijd doet triomferen in Christus, en den reuk Zijner kennis door ons openbaar maakt in alle plaatsen. Want wij zijn Gode een goede reuk van Christus, in degenen, die zalig worden, en in degenen, die verloren gaan; Dezen wel een reuk des doods ten dode; maar genen een reuk des levens ten leven. En wie is tot deze dingen bekwaam? Want wij dragen niet, gelijk velen, het Woord Gods te koop, maar als uit oprechtheid, maar als uit God, in de tegenwoordigheid Gods, spreken wij het in Christus.'*

Als we het bovenstaande Schriftgedeelte lezen, dan moeten we constateren dat Christus ons gebruikt om Zijn reuk, Zijn Woord door te geven. Mensen om ons heen merken aan ons en aan ons getuigenis Wie Jezus is. Als het goed is, dan merken mensen aan onze levensstijl en aan ons getuigenis dat er dood en leven is. Dat er een hemel en een hel is. Andere gelovigen worden door de reuk die je afgeeft, bevestigd en aangespoord in het uitzien naar de wederkomst van Christus en naar de hemel. De ongelovigen zullen echter aan onze reuk moeten merken, dat ze hierbuiten staan en op weg zijn naar de eeuwige dood.

In moeilijke situaties

Verspreid je in een lastige of moeilijke situatie de reuk van Christus of de reuk van wanhoop en ongeloof? Juist in moeilijke situaties kan er veel getuigenis van je leven uitgaan.

Vooraf aan een evangelisatieactie begroette ik eens een zuster die ons kwam helpen met evangeliseren. 'Hallo, hoe is het?', vroeg ik. 'Ja, goed', zei ze. 'Maar ik heb van de week te horen gekregen dat ik kanker heb.' Ik schrok van haar reactie en maakte haar dat ook kenbaar. Toen legde ze me uit dat ze uiteraard niet blij was met deze ziekte, maar dat ze ervan overtuigd was dat het de Heere niet uit de hand loopt en dat Hij ook hiervan af weet. Ze was bereid als de Heere het wilde, om ook in het ziekenhuis te getuigen van haar Verlosser.

Mirjam, mijn vrouw, heeft tijdens verschillende ziekenhuisopnames veel van God mogen getuigen. Op elke kamer waar ze heeft gelegen kregen haar zaalgenoten een Bijbel en regelmatig heeft ze voor mogen gaan in gebed. Ook naar artsen en verpleegkundig personeel toe mocht zij getuigen. De nacht voordat een operatie zou plaatsvinden, weigerde ze dan ook steevast een tabletje om in slaap te komen, omdat ze wist dat de Heere over haar waakt en dat Hij ook de hand van de chirurgen kan besturen. Regelmatig wekte haar houding bewondering bij het ziekenhuispersoneel. Hoe kon een jonge vrouw, met een man en drie kleine kinderen, zo positief en rustig zijn in zo'n moeilijke situatie? Ze heeft altijd van zichzelf af gewezen en de Heere hierin groot gemaakt.

Onze ervaring is dat medici er moeilijk mee om kunnen gaan als je God bij ziekte en gezondheid betrekt. Toch mogen we nooit aan hun ongemakkelijkheid toegeven, en de contacten die we met hen hebben ook zien als door God geleid. Mogelijkheden om te getuigen!

Kees, een broeder van me, die na jarenlang in de seks- en drugswereld te hebben geleefd tot geloof is gekomen, heeft ook veel onder medici mogen getuigen. Deze broeder heeft in de homoscene vertoefd en hierdoor de ziekte aids opgelopen. Door genade was hij tot God bekeerd, maar zijn ziekte moest hij wel dragen. Door Gods kracht was hij ook verlost van homoseksuele gevoelens. Artsen adviseerden hem om bepaalde medicijnen te slikken, zodat de ziekte werd vertraagd en hij nog lange tijd kon leven. Omdat de medicijnen die in die tijd beschikbaar waren, als bijwerking seksuele lusten opwekten, heeft hij deze altijd afgewezen. Artsen begrepen hier niets van. 'Neem ze toch en geniet nog lekker van het homoleven.' 'Nee', zei Kees. 'Zal ik, nu de Heere

mij verlost heeft van seksuele zonden, mijzelf in verzoeking brengen door deze medicijnen te slikken?' Hij heeft de medicijnen nooit gebruikt.

> 1 Petrus 4 vers 1-3: *'Dewijl dan Christus voor ons in het vlees geleden heeft, zo wapent gij u ook met dezelfde gedachte, namelijk dat wie in het vlees geleden heeft, die heeft opgehouden van de zonde; Om nu niet meer naar de begeerlijkheden der mensen, maar naar den wil van God, den tijd, die overig is in het vlees, te leven . Want het is ons genoeg, dat wij den voorgaande tijd des levens der heidenen wil volbracht hebben, en gewandeld hebben in ontuchtigheden, begeerlijkheden, wijnzuiperijen, brasserijen, drinkerijen en gruwelijke afgoderijen; (…).'*

Nog jarenlang heeft broeder Kees de hele wereld over gezworven om Bijbels en christelijke lectuur te verspreiden. Omdat hij alleen was en niet de verantwoordelijkheid voor een gezin had, is hij zelfs in landen als Eritrea en India geweest om daar met gevaar voor eigen leven openlijk van stad tot stad evangelisatiemateriaal uit te delen. Toen hij later ernstig ziek was en in een hospice in Amsterdam terechtkwam, besteedde hij zijn laatste geld om voor de bewoners en het personeel Bijbels te kopen. Niemand kon deze man ontmoeten zonder geconfronteerd te worden met Christus. Zijn begrafenisdienst had hij zelf geregeld. Christelijke familie had hij niet. Alle bezoekers, van wie de meeste ongelovig waren, kregen een evangelisatiefolder mee. Hij had zelf een liturgie met een aantal liederen gemaakt waarin het uitzien naar de Heere Jezus werd bezongen. Omdat hij bang was voor inhoudsloze toespraken op zijn begrafenis, had hij de uitvaartleider de opdracht gegeven om een appellerende evangelisatiefolder voor te lezen.

Deze man getuigde nog na zijn dood. 'Wel erg fanatiek hoor', zouden wij misschien zeggen. Maar voor deze man was het normaal. Hij wist dat zijn leven volledig in de hand van God lag en weigerde zich daarvoor te schamen. Hij sprak groot van de Heere, zijn Verlosser en Heiland. Hij kon niet meer zwijgen!

In blijde situaties

Bij blijde gebeurtenissen wordt nogal eens uitgesproken dat we dankbaar zijn. Je leest dit vaak op bijvoorbeeld trouw- en geboortekaartjes, of je hoort het als mensen zijn genezen. 'Ik ben toch zo dankbaar dat ik weer genezen verklaard ben.' Of: 'Ik ben toch zo dankbaar dat we dit jubileum nog mogen meemaken.' Geweldig mooi als mensen zeggen dankbaar te zijn. Laten we echter niet vergeten dat dankbaarheid óók een adres moet hebben. We zullen uiteindelijk een Persoon dankbaar moeten zijn. Getuig hier dan ook vrijmoedig van. Laat mensen dan ook weten, Wie je dankbaar bent. Laat mensen, medici, hulpverlening, of wie dan ook, nooit met de dankbaarheid aan de haal gaan. Dit is roof van Gods eer. Getuig vrijmoedig van onze geweldige God, Die jou in moeilijke situaties heeft ondersteund en geholpen.

Dan rijst de vraag hoe wij als christenen met onze feesten en verjaardagen omgaan. Mag de Heere hier ook bij zijn? Mag Zijn naam genoemd worden tussen de hapjes en de drankjes door? 'Ja, dat is nu niet gepast', wordt al snel gezegd. O ja, is dit zo? Laat het geloof iets zijn dat ons hele leven vervult en in alle situaties weer terugkomt. Juist als er op verjaardagen en feestjes er over het werk van Christus wordt gesproken, zal er veel minder een sfeer zijn van roddel en dubbelzinnig gepraat. Door de sfeer die dan ontstaat, zullen niet-gelovige gasten ook gesticht worden en worden aangespoord om de Heere te zoeken.

Een bevriend echtpaar heeft mij eens gevraagd om op een dankdienst tijdens hun twaalfeneenhalfjarig huwelijksjubileum een kort appèlwoord te spreken. Vooraf werd uit de Bijbel een gedeelte gelezen uit 2 Korinthe 5 vers 11 tot 21: 'Wij dan, wetende den schrik des Heren, bewegen de mensen tot het geloof, en zijn Gode openbaar geworden; doch ik hoop ook in uw gewetens geopenbaard te zijn. Want wij prijzen onszelven u niet wederom aan, maar wij geven u oorzaak van roem over ons, opdat gij stof zoudt hebben tegen degenen, die in het aangezicht roemen en niet in het hart. Want hetzij dat wij uitzinnig zijn, wij zijn het Gode; hetzij dat wij gematigd van zinnen zijn, wij zijn het ulieden. Want de liefde van Christus dringt ons; Als die dit

oordelen, dat, indien Een voor allen gestorven is, zij dan allen gestorven zijn. En Hij is voor allen gestorven, opdat degenen, die leven, niet meer zichzelven zouden leven, maar Dien, Die voor hen gestorven en opgewekt is. Zo dan, wij kennen van nu aan niemand naar het vlees; en indien wij ook Christus naar het vlees gekend hebben, nochtans kennen wij Hem nu niet meer naar het vlees. Zo dan, indien iemand in Christus is, die is een nieuw schepsel; het oude is voorbijgegaan, ziet, het is alles nieuw geworden. En al deze dingen zijn uit God, Die ons met Zichzelven verzoend heeft door Jezus Christus, en ons de bediening der verzoening gegeven heeft. Want God was in Christus de wereld met Zichzelven verzoenende, hun zonden hun niet toerekenende; en heeft het woord der verzoening in ons gelegd. Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christus wege: laat u met God verzoenen. Want Dien, Die geen zonde gekend heeft, heeft Hij zonde voor ons gemaakt, opdat wij zouden worden rechtvaardigheid Gods in Hem.'

De gasten heb ik toen toegesproken over het toch wel 'vreemde gedrag' van het bruidspaar. 'Wie gaat nu op zijn bruiloftsfeest met zijn gasten over God praten? Dit druist toch tegen alle regels in? De etiquette van een goed feest is dat je het in ieder geval niet over politiek en over geloof moet hebben.' Toch heb ik uit mogen leggen dat juist het bruidspaar zoveel liefde en bewogenheid voor hun familie en vrienden had, dat ze juist, op dit voor hen zo belangrijke feest, hun gasten het mooiste en belangrijkste niet wilden onthouden. In het bijzonder hebben we toen stilgestaan bij vers 20: 'Zo zijn wij dan gezanten van Christus wege, alsof God door ons bade; wij bidden van Christus wege: laat u met God verzoenen.'

Een vraag aan u/jou: 'Mag God bij uw/jouw feestje zijn?' Laten we ook dan, vooral dan, open en eerlijk uitkomen voor Christus. Of behoort u nog steeds tot die categorie christenen die via de geheime ingang (als die er is) de hemel binnen willen komen?

6. Mogelijkheden voor evangelisatie in alledaagse situaties

Moet iedereen evangelist of zendeling worden? Moet iedereen de straat op om het Evangelie te prediken? Nee, helemaal niet. Het kan zijn dat God je hiertoe roept, maar dit is niet per definitie een taak voor elke christen. (Zie hoofdstuk 2.) Wat wel een taak voor elke gelovige is, is om in zijn of haar omgeving, daar waar de mogelijkheid zich voordoet, gevraagd en ongevraagd, mensen op Christus te wijzen. Moet je dan de hele dag maar preken? Nee. Maar denk er eens over na, hoeveel mensen in jouw omgeving Christus nog niet kennen. En zijn er misschien mogelijkheden om van Hem te getuigen? Jij ontmoet namelijk mensen die de evangelist waarschijnlijk nooit zou ontmoeten. Mensen die God misschien wel speciaal op jouw weg heeft geplaatst, opdat jij mag getuigen in woord en daad. Zodat je een goed woord van de Heere mag spreken. En dat kan soms heel eenvoudig.

Ik kan het me nog goed herinneren. Ik was een jaar of zeventien toen ik op mijn werk in de garage een man ontmoette. Een tijd lang had ik hem niet gezien en ik had hem al gemist, maar opeens was hij er weer. 'Poos niet gezien meneer, waar bent u al die tijd geweest?' vroeg ik. 'Ik heb een hartaanval gehad en heb een tijd in het ziekenhuis gelegen', zei de man. 'O', zei ik. 'Dan heeft u geluk gehad, dat u nu weer hier bent en uw werk weer kan doen.' Het was een klein en schuchter mannetje, dat altijd een beetje teruggetrokken was op het werk. Hij kwam dicht bij me staan en zei met zijn schorre stem terwijl hij met zijn vinger naar boven wees: 'Geen geluk gehad, jongen, maar dat heeft Hij gedaan.' Voor mij was dit, als kerkelijke jongen die in de wereld leefde, een verpletterend getuigenis. Ik merkte dat die man iets bezat wat ik miste.

Probeer in alle situaties van het leven te zoeken naar openingen en mogelijkheden om goed van de Heere te spreken. Net als bij deze man kan dat

op een eenvoudige manier. Maak er een gewoonte van om elke dag te bidden of de Heere mensen op je weg plaatst die jij van Hem mag vertellen.

Op school

Getuigen op school. Je bent misschien de enige die naar de kerk gaat. Het is niet altijd gemakkelijk om dan voor je geloof uit te komen. Maar toch, als het goed is en je mag de Heere dienen, dan merken je klasgenoten aan jou dat je anders bent. Er zijn bepaalde dingen waar je niet aan meedoet. Dit kan bijvoorbeeld een klassenfeest met disco zijn, of het bekijken van bepaalde films en programma's. Wees hierin ook helder naar je klasgenoten toe. Zeg niet dat je bepaalde dingen niet doet omdat ze nu eenmaal niet mogen van je religie, zoals moslims dit vaak verwoorden, maar vertel heel eenvoudig dat je er niet aan meedoet omdat je dan je God en Schepper verdriet doet. Je kunt dan ook uitleggen wat Hij voor jou betekent en wat Hij gedaan heeft. Je hebt dan tevens de mogelijkheid om je klasgenoten op te roepen God te zoeken. Als je dit vanuit een bescheiden houding mag doen, dan wordt het meestal geaccepteerd. Geloven ze dan meteen? Niet altijd, maar het kan wel een begin zijn van een proces. Het kan het zaadje zijn dat gezaaid is en dat kan gaan wortel schieten.

Probeer ook alert te zijn op klasgenoten die problemen hebben. Zoek hen op en vraag hoe het met hen gaat. Vraag of je iets voor hen kunt betekenen en meestal merk je dan dat een luisterend oor al heel veel doet. En als ze hun zorgen met je delen, vraag dan ook maar of je voor ze mag bidden en leg de nood die er is, eventueel samen, in gebed voor de Heere neer. Je zult merken dat deze houding respect afdwingt en dat jongeren als ze ergens mee zitten, veel eerder naar jou gaan dan naar iemand die geen christen is. Op deze manier kun je ook getuigen van je omgang met de Heere. Er zullen vragen komen waarom je zo bent en wat je motiveert. Je straalt rust en vertrouwen uit. Je klasgenoten kunnen aan jou zie dat geloven 'werkt'.

Maar het kan ook zijn dat je op een christelijke school zit. Een school waar veel meer jongeren naar de kerk gaan. Je hoeft dan echt niet meer uit te

leggen waarom je naar de kerk gaat. Iedereen begrijpt dit immers wel. Maar soms, juist dan, als jij Jezus wilt volgen op een christelijke school, kun je het ook wel eens heel moeilijk hebben. Juist als je zogenaamde 'christelijke' vrienden, die elke zondag naar de kerk gaan, je bespotten omdat je zo'n 'vrome' of 'brave' bent. Dat komt helaas geregeld voor. Probeer dan duidelijk te maken dat alleen naar de kerk gaan iemand nog niet tot christen maakt, maar dat God een leven van ons vraagt van gehoorzaamheid, zelfverloochening en kruis dragen.

Het gebeurt dat zelfs christelijke leerkrachten er moeite mee hebben als je vrijmoedig van Christus getuigt. Je mag het overal over hebben: over kerken, dominees, sport, uitgaan, feesten en muziek, maar de Naam van Jezus mag niet worden genoemd. 'Je moet het geloof ook weer niet overal bij halen', wordt er dan gezegd. Dit maakt het moeilijk voor je en de verleiding is groot om maar te zwijgen. Op deze manier probeert de duivel je jouw vrijmoedigheid te ontroven. Ga met deze aanvallen naar Jezus toe en vraag Hem om kracht. In Zijn overwinningskracht mag jij boven de aanvallen van de duivel staan. Zelfs als ze uit de christelijke hoek komen.

Op het werk

Net als op school, heb je ook op je werk veel mogelijkheden om over Jezus te vertellen. Je trekt vaak voor langere tijd met iemand op en je kent elkaar door en door. Soms werken mensen wel meer dan 25 jaar met elkaar.

Een predikant uit mijn jeugd, ds. A. J. Timmer, vertelde eens dat hij op bezoek kwam bij een gemeentelid. Het was een man die 25 jaar bij dezelfde baas had gewerkt en ook nog eens 25 jaar met dezelfde collega aan dezelfde machine had gestaan. 'En', vroeg de predikant: 'Gaat je collega ook naar de kerk?' 'Nou, dat weet ik niet', zei de man. 'Daar hebben we het nooit over.' Je begrijpt de verontwaardiging van de predikant. Een christen die 25 jaar heeft samengewerkt met een collega, en niet weet of deze naar de kerk gaat, of hij wel eens van Jezus heeft gehoord, of hij gehoord heeft van hemel en hel?

Bovenstaand voorbeeld moet niet worden nagevolgd. Nee, als we serieus met onze collega's omgaan, dan investeren we ook tijd in hun ziel.

Een broeder van me kon een goede baan bij een ander bedrijf krijgen. Hij kon hier meer verdienen en het was nog comfortabel ook, want er werkten allemaal christenen. Toch nam hij de baan niet aan. Op mijn vraag waarom hij die mooie baan liet schieten, zei hij: 'Op mijn huidige werk ben ik de enige christen. Als ik mijn baan opgeef, dan is er in dat bedrijf geen christen meer. Dan is het licht van Jezus daar weg. Nu kan en mag ik daar nog Zijn licht verspreiden en voor mijn collega's bidden, dus ik kan hier gewoon nog niet weg.'

Na een toerustingavond in een gemeente over evangeliseren sprak een man mij aan. Hij had een bedrijf gehad waar veel christelijke mensen werkten. Hier hoefde hij nooit uit te leggen waarom hij naar de kerk ging. Door een faillissement kwam hij bij een ander bedrijf te werken, waar geen christenen waren. Omdat hij een paar dagen later bij dit bedrijf zou vertrekken, vroeg hij aan mij om een aantal Bijbels voor zijn collega's. Twee dagen na de lezing mailde hij mij en vertelde me dat negen ongelovige collega's met dankbaarheid een Bijbel hadden aanvaard.

Belangrijk is uiteraard wel dat je een integere en betrouwbare collega bent; dat men op je kan bouwen; dat je niet de kantjes eraf loopt en dat je niet bij de categorie hoort die 's morgens laat komt en `s avonds vroeg naar huis gaat. We moeten goed beseffen dat juist onze levensstijl zoveel kan vertellen over ons geloof. Als mensen geen kennis van de Bijbel hebben en nooit naar de kerk gaan, maar ze weten dat jij een christen bent, dan krijgen ze via jouw levensstijl de informatie en de kennis van het geloof. Dus met andere woorden; zoals jij leeft, zo denken zij dat Christus is. Dit is niet niks. Het is een hele verantwoordelijkheid voor ons als christenen. Dit roept ons op om scherp te blijven. Er wordt altijd op ons als christenen gelet. Wat zeg je, hoe is je gedrag, wat eet en drink je, waar kijk je naar, waar geef je geld aan uit, hoe ga je met je collega's om, doe je mee aan roddels, kun je soms ook zo subtiel iemand in een hoek zetten? Hoe ga je met je gezin om, wat doe je in je vrije tijd? Kortom… genoeg

om over na te denken en jezelf eens op te onderzoeken.

Dit hoeft je niet in een kramp te brengen. Volmaakt ben je niet. En je kunt het nooit voor iedereen goed doen. Maar een besef van onze positie in de maatschappij, en hoe de wereld naar ons kijkt, kan helemaal geen kwaad. Onderstaande gebeurtenis is daar een mooi voorbeeld van.

Ooit kocht ik eens van een oud-militair een motorjacht. Deze man was vriendelijk, maar vloekte regelmatig. Toen ik hem daarop aansprak, keek hij verbaasd. Hij besefte het niet. 'Ik heb in mijn hele loopbaan als militair veel christenen ontmoet, maar nooit heeft iemand mij hierop gewezen', zei hij. Toen ik hem vertelde dat hij in tien minuten toch zeker drie keer de naam van God onnodig gebruikte, gaf hij aan dit zelf niet in de gaten te hebben. 'Ik zal er in het vervolg op letten', zei de oud-militair, die van rooms-katholieke huize was. Toen hij enige tijd later bij ons in de auto zat en de snelheidsmeter eens goed observeerde zei hij op een gegeven moment: 'Is te hard rijden met de auto ook niet zoiets als stelen?'

We moesten erkennen dat hij gelijk had. Zie je hoe er op je wordt gelet?

Toen Bas van der Vlies, de partijleider van de SGP, na 40 jaar afscheid nam van de politiek, waren vriend en vijand vol lof over deze politicus. Dit siert deze broeder en het geeft een goed getuigenis van hoe een kind van God hoort te zijn. Al moeten we wel beseffen dat door waardering over een christen uit te spreken, er geen mensen in de hemel komen. De collega's van Van der Vlies, die bij zijn afscheid op televisie werden geïnterviewd, waren allemaal vol lof over de persoon van Van der Vlies, maar ik heb niemand gehoord die vol lof was over de God die deze persoon zo gevormd had. Ik heb de Naam van Jezus niet gehoord, al geloof en weet ik dat broeder Van der Vlies hier wel over gesproken heeft. Daarom is het zo ontzettend belangrijk dat mensen die vol respect naar je opzien omdat je een fijn en goed mens bent, juist uit jouw mond horen door Wie jij geïnspireerd bent. Juist jouw woorden en getuigenis zullen ze respecteren en serieus nemen. Dit moeten we dan ook echt niet vergeten. Spreek

maar gerust veel over Jezus. Er zit kracht in Zijn Naam! Je mag best in hun herinnering blijven als een 'Jesusfreak'.

Te vaak hoor ik christenen zeggen: 'Ik ben niet zo'n prater, ik evangeliseer wel door mijn manier van leven, door wat ik doe.' Ja, dit klinkt heel mooi en dit hoort er ook helemaal bij, laten we dat vooropstellen, maar hierdoor leert niemand de Heere Jezus kennen. Hierdoor leert niemand dat er een hemel en een hel is. Hierdoor leert niemand dat we alleen door Jezus voor eeuwig gered kunnen worden van de ondergang. Soms bemerk ik wel eens dat mensen diep van binnen beseffen dat ze een woord voor de wereld hebben, maar de smaad, schande en hoon niet willen dragen, en dat ze daarom maar proberen te evangeliseren door hun gedrag. Zo kun je redelijk ontspannen verder leven en hoef je niet direct een prijs te betalen voor je getuigenis. Weten we het nog? Getuigen komt van het Griekse woord 'martyros', wat ook 'martelaar' betekent. En uiteraard, een voorbeeldige levensstijl hoort helemaal bij een christen. Het kan eigenlijk niet eens anders. Maar evangeliseren is toch nog even wat meer. Een voorbeeldige levensstijl noem ik liever de 'plaatjes bij het verhaal'.

Als je een stripboek leest en je ziet alleen maar de plaatjes, dan denk je dat je weet waar het over gaat. Maar als je de tekst in de wolkjes erbij leest, krijg je toch vaak een heel ander beeld. Dan weet je pas echt waar het over gaat. Zo is het ook met onze goede werken. Ze zijn een levend bewijs dat ons getuigenis waar is en dat Jezus echt is. Ze zijn de plaatjes bij het Woord van God.

Jaren geleden, we hadden toen een hondenfokkerij en handelden in bewakingshonden, kwamen via een advertentie een paar Antillianen bij ons aan de deur. Het waren mensen van het type 'uitsmijters'. Zij zochten voor bewaking op Curaçao een aantal waakhonden en waren op zoek naar jonge Rottweilers. Mijn vrouw was alleen thuis. Ze moest de honden uit de kennel ophalen, die achter op het terrein stond. Hierdoor moest ze onze baby enige tijd onbeheerd met de vreemde mannen in huis achterlaten. Nadat het voorlopige koopcontract was geregeld, werd een vervolgafspraak gemaakt om de jonge honden op te halen. Bij de volgende ontmoeting vroegen de

mannen hoe het toch kon dat wij hen zo vertrouwden en respecteerden, en hen behandelden alsof we hen al jaren kenden. Zij hadden hier met elkaar over gesproken en keken er vreemd van op dat mijn vrouw hen zomaar vertrouwde en alleen in huis bij de baby had achtergelaten. Dit gaf ons de mogelijkheid om te getuigen van het feit dat wij christen waren, en dat Hij ons geleerd heeft om alle mensen met respect te behandelen. Dat Jezus ons hiervoor ook de kracht geeft. Hierdoor werden zij nieuwsgierig, en is er een relatie ontstaan waarin wij de mogelijkheid kregen om het Evangelie uit te leggen. Vanuit nieuwsgierigheid naar onze beweegredenen en ons geloof, zijn ze later met ons mee naar de kerk geweest.

Deze mensen zagen iets aan mijn vrouw en vertelden dit ook tegen haar. Dan is het juist belangrijk, als je merkt dat mensen met respect over je spreken, ze steeds weer te wijzen op Jezus, je grote Inspirator! Met respect voor jouw gedrag (de plaatjes) komt een ander niet in de hemel. Zij hebben Jezus (het Woord) nodig!

Ook in tijden van crisis op het werk mag je laten zien dat het materiële voor jou niet alles is. Dat je misschien wel eens wat salaris moet inleveren of een minder leuk baantje moet doen, maar dat dit voor jou echt geen reden is om te gaan staken of protesteren. Op je werk kun je door je geduld en vertrouwen veel van de Heere laten zien. Vaak heb ik van mensen gehoord die juist in moeilijke perioden, met bijvoorbeeld ziekte of sterfgeval, zo rustig bleven en de moeilijkheden goed doorstaan hebben, dat mensen vanzelf wel met vragen komen. 'Hoe krijg je het toch voor elkaar om in deze situatie zo rustig te blijven.'

Jaren terug hadden we een moeilijke periode in ons gezin. Op een avond belde een klant aan wie ik vanuit mijn constructiebedrijf een hondenkennel geleverd had, mij op. Juist een paar dagen daarvóór had ik mijn vrouw naar het ziekenhuis gebracht met de zeer ernstige ziekte waarover ik eerder schreef, en we dachten dat ze moest sterven. De klant die toen belde, wist niet in welke situatie ik mij op dat moment bevond. Zij had een probleem met haar hond en had de hond uiteindelijk een spuitje moeten laten geven om hem in te laten slapen. Ze was zo uit haar doen dat dit gebeurd was, dat

ze mij het hele verhaal en de voorgeschiedenis tot in details vertelde. Geduldig heb ik haar verhaal aangehoord, haar bevestigd in de keuze die zij had gemaakt en haar vervolgens moed ingesproken. Een paar weken later, toen deze mevrouw via mijn personeel had gehoord dat mijn vrouw ernstig ziek was, kwam ik haar op de zaak tegen en ze vroeg: 'Liefting, hoe kan het toch dat u, terwijl uw vrouw zo ernstig ziek was, toch de tijd en het geduld had om mijn probleem over mijn dode hond aan te horen en mij zo te bemoedigen?'. Ik wist dat deze mevrouw de Heere niet kende en zei: 'Mevrouw, dat is heel eenvoudig. Ik zat inderdaad in een moeilijke situatie, mijn vrouw was ernstig ziek, maar Jezus was dichtbij ons. Hij geeft ons kracht om te leven. En u mevrouw, u had een dode hond, maar zonder Jezus. Je bent namelijk veel gelukkiger als je een ernstig zieke vrouw hebt mét Jezus, dan een dode hond zónder Jezus.'

De vrouw had deze reactie niet verwacht, maar ik kreeg zo een geweldige gelegenheid om haar het Evangelie uit te leggen.

In zakelijke ontmoetingen

Hoe gaan we om met zakelijke ontmoetingen? Ja, zul je zeggen; daar kun je toch echt het geloof niet bijhalen. Nee, inderdaad. Wil je goed geld verdienen, dan moet je dat ook niet doen. Wil je als christen comfortabel leven, dan moet je het ook helemaal niet over Jezus hebben. In zakelijke ontmoetingen gaat het vaak om materiële winst. Dan is het geloof niet zo op zijn plaats. In onze economie gaat het er altijd om of we meer kunnen verdienen, of minimaal onze verworven rijkdom kunnen behouden. De economie en economische ontwikkelingen gaan ten diepste uit van de hebzucht van de mens. Toch leert Christus ons wat anders.

> Mattheüs 6 vers 19-21: *'Vergadert u geen schatten op de aarde, waar ze de mot en de roest verderft, en waar de dieven doorgraven en stelen; Maar vergadert u schatten in den hemel, waar ze noch mot noch roest verderft, en waar de dieven niet doorgraven noch stelen; Want waar uw schat is, daar zal ook uw hart zijn.'*

'Maar hoor eens even, als je een zakelijke deal wilt sluiten en je haalt Christus erbij, dan kom je toch wel heel raar over. Misschien is het zelfs wel een beetje spotten.' Maar… als christen kun je je nieuwe identiteit, in Christus, toch niet verloochenen? Als een pasgetrouwde man een bankstel koopt, betrekt hij toch ook zijn vrouw erbij en andersom? Weet je het nog? We leven niet meer voor onszelf, maar Christus in ons en wij in Hem. In Hem is onze identiteit. Dat betekent dat Hij ook bij een zakelijke overeenkomst aanwezig is. Waarom dan niet met Hem overleggen? En waarom dan ook niet daarvoor uitkomen?

Ben je bij je assurantieadviseur, en hij blijft doorgaan over die ene verzekering die je toch absoluut voor alle zekerheid moet hebben, zeg dan ook maar eens een keer dat je helemaal niet vertrouwt op al die zogenaamde zekerheden. Dat je best bereid bent om bepaalde dingen te verzekeren, maar dat je gelooft dat er een God in de hemel is, Die tenslotte alle dingen bestuurt. Dat jouw leven en toekomst in Zijn hand zijn. Je schat is uiteindelijk daar waar je hart is. En als je schat bij God is, dan heb je de beste verzekeringspolis afgesloten die er is.

Zoals ik eerder schreef, heb ik jaren terug onder bijzondere omstandigheden vrij radicaal mijn bedrijf verkocht om meer tijd vrij te maken voor evangelisatiewerk en mijn gezin. Omdat er nog een belastingaangifte openstond, riep dit in combinatie met de plotselinge staking van mijn bedrijf vragen op bij de belastingdienst. Dit resulteerde in een bezoek aan huis. Alle dossiers werden doorgespit. We leefden redelijk sober, maar de belastingdienst dacht dat wij privé veel meer hadden uitgegeven. We hebben dit ontkend en geprobeerd uit te leggen hoe onze levensstijl was en wat de reden van de verkoop van het bedrijf was. Met behulp van een evangelisatiebrochure 'Ik zou niet anders meer willen' heb ik uitgelegd hoe ik tot deze stap ben gekomen. Of het geholpen heeft weet ik niet, maar de definitieve belastingaanslag viel achteraf nog mee.

> Psalm 119 vers 14: *'Ik ben vrolijker in den weg Uwer getuigenissen, dan over allen rijkdom.'*

Hoe reageer je in de winkel? Als mensen weten dat je christen bent, behoren ze dit ook aan je handelen te zien.

Een paar keer heb ik meegemaakt dat de kassière te weinig berekende. Ik ging later terug naar de kassa en ze reageerde verbaasd: 'Dat u dat doet. Het komt namelijk niet veel voor dat mensen terugkomen als ze te weinig hebben betaald.'

Een mooie gelegenheid om te vertellen dat Jezus je dit geleerd heeft.

Wilt u er samen met mij voor bidden dat we geloof en dagelijks leven niet uit elkaar trekken? Door Hem leven en ademen wij!

In je familie

Een profeet is in zijn eigen vaderland niet geliefd. Een bekende tekst die nogal eens word aangehaald als een christen in zijn eigen woonomgeving of in zijn familie niet zo geliefd is. Jezus was in Nazareth niet zo geliefd. Hij kon, zoals de Bijbel het leert, vanwege hun ongeloof zelfs geen wonderen doen. Vaak herkenbaar. Een dominee of spreker die overal in het land mooie preken houdt en mensen zijn enthousiast. Maar spreek je iemand uit zijn geboorteplaats of uit zijn familie, dan kan het enthousiasme nog wel eens overwoekerd zijn door allerlei bezwaren van: 'Ja, maar je moest eens weten hoe hij vroeger was.' Of: 'Nou, zo bijzonder is hij nu ook weer niet, want in dit en dat is hij absoluut geen uitblinker.' Dit kan diverse oorzaken hebben. Soms zijn bepaalde opmerkingen tot op zekere hoogte terecht en zijn er in het verleden ook dingen fout gegaan. We moeten er als christenen overigens voor oppassen dat we deze dingen breed uit gaan meten. Dan kan het gebeuren dat we bepaalde zaken die de Heere heeft vergeven, steeds weer oprakelen. Hierin kunnen we broeders en zusters beschadigen. Soms zijn bepaalde gedachten en meningen over christenen echter helemaal niet in overeenstemming met de waarheid, of uit zijn verband gehaald. Mensen worden dan onterecht in een kwaad daglicht gezet. Hier had de Heere Jezus ook last van. Was Hij

niet maar een Zoon van een timmerman? Hoe kan zo Iemand dan zulke wijze woorden spreken? Nee, je moet Hem maar niet al te serieus nemen. Op deze manier worden goede woorden ontkracht en wordt de spreker in diskrediet gebracht.

Herkenbaar. Soms kan angst hiervoor dan ook een reden zijn om juist in je eigen omgeving, in je eigen familie maar te zwijgen. Sommige mensen gaan overal evangeliseren, in een grote stad of zelfs in een ander land, maar in eigen omgeving zijn ze niet bereid om openlijk voor hun geloof uit komen. Als er bijvoorbeeld gevraagd wordt om op een markt in eigen dorp mee te helpen met een evangelisatieactie, dan hoor je nogal eens: 'Ja, dáag. Zie je mij al in mijn eigen dorp op straat staan? Ik kan wel familie of bekenden en collega's tegenkomen. Wat moeten ze wel niet van me denken?' Nee, dan toch maar liever ver weg gaan om te evangeliseren.

Toen mij jaren geleden gevraagd werd om ook in ons dorp tijdens de braderie mee te werken aan een evangelisatieactie, heb ik wel mijn toezegging gegeven, maar inwendig dacht ik dat ik tegen die tijd wel een smoes zou bedenken om niet mee te hoeven helpen. Toen het eenmaal zover was, kon ik nog wel een smoes bedenken, maar toen bedacht ik wat Christus voor mij heeft overgehad; dat Hij voor mijn zonden bijna naakt in de felle zon aan het kruis heeft gehangen. Dat Hij die schande voor mij heeft willen ondergaan. Mocht en kon ik me dan nog schamen om in mijn eigen dorp voor Hem uit te komen? Ik kon dan ook niet anders meer dan meewerken aan de evangelisatieactie.

Ook in je familie kan dit voorkomen. Geregeld hoor ik van mensen dat ze het zo moeilijk vinden om in hun eigen familie of kennissenkring goed van de Heere te spreken. Ze worden vaak niet serieus genomen. Doordat je elkaar te goed kent, worden je woorden niet geaccepteerd.

Ik hoor nogal eens van kerkelijke jongeren die tot geloof zijn gekomen. Jongeren die al bijna afstand van de Heere hadden genomen, kunnen dan ineens heel enthousiast worden en niet meer zwijgen over de goedheid van Christus. De ouders hebben vaak gebeden voor hun kinderen. Hun gebed

is verhoord, en toch kan dit soms spanningen opleveren in een gezin. De jongeren zijn dan in de ogen van hun ouders te enthousiast geworden. Een vreemd dilemma. Je zou eigenlijk mogen verwachten dat de ouders dankbaar zijn, want hun gebed is verhoord. Soms is het voor ons lastig om de Heere er vrij in laten hoe Hij een mens bekeert.

Toch geeft de Bijbel ons ook voorbeelden dat juist familieleden elkaar bij Jezus brengen. Andreas bracht zijn broer Simon Petrus tot Jezus en ook de bezetene van Gadara krijgt nadat Jezus hem heeft genezen, de opdracht om naar zijn huis en familie te gaan, om te vertellen hoe de Heere Zich over hem heeft ontfermd. De Samaritaanse vrouw kon haar verwondering over hetgeen Christus haar had gezegd, niet voor zich houden en ging de stad in om het aan de mensen te vertellen.

Er zijn ook tegenwoordig veel voorbeelden waarin juist in families mensen elkaar dichter bij de Heere hebben gebracht. Verhalen waar ouders op hun ziekbed rijk van de Heere mochten spreken en zo kinderen en kleinkinderen jaloers maakten op de dienst van de Heere. Verhalen van de bekering van een man, vrouw of kind, die ook de anderen tot zegen is geweest. Jongeren die tot geloof kwamen en door hun verandering en voorbeeldige leven, ouders tot jaloersheid hebben gewekt, waardoor ook zij de Heere hebben mogen vinden.

Een christen heeft de opdracht om ook in zijn familie getuige te zijn. Dit kan soms lastig zijn en niet worden geaccepteerd. Als dit zo is, laat het je dan niet ontmoedigen, maar mag het je aansporen om des te meer, in het gebed, je dierbaren bij de Heere te brengen.

In de sport of hobby

Misschien denk je: 'Wat heeft sport of hobby nu met evangelisatie te maken?' Misschien meer dan je denkt. Veel christenen zijn voor hun hobby of sport aangesloten bij een vereniging. Ze hebben hier veel contacten en zijn er vaak meerdere avonden per week bij betrokken. Juist ook hier heb je veel moge-

lijkheden om het Evangelie uit te dragen. Omdat je samen met andere mensen aan een sport of hobby deelneemt, is er een bepaalde verbondenheid. Na de activiteit is er meestal nog volop gelegenheid om elkaar te ontmoeten. Persoonlijke zaken of problemen worden nogal eens na een wedstrijd met elkaar gedeeld. Als christen is het dan ook goed om open te staan voor de ander. Daar, waar mogelijk, een ander te steunen, en te zoeken naar gelegenheden om de ander van Jezus te vertellen.

In je passie voor een bepaalde sport kun je ook naastenliefde tonen. Hoe reageer je, als jij, of jouw team, verliest? Kunnen ze aan jou merken dat je het spel en de sport leuk vindt, maar dat winnen voor jou niet boven aan je lijstje staat? Hoe reageer je op gevloek en getier? Merkt een ander dat het je pijn doet? Helaas gebeurt dit nogal veel in de sportwereld. Soms kun je ook tot de conclusie komen dat je op bepaalde plaatsen waar heel fanatiek gesport wordt, misschien maar beter helemaal niet kunt komen. Er zijn gelukkig ook voorbeelden te noemen van sporters die een goede invloed op hun medespelers hebben gehad en het Evangelie met hen hebben gedeeld. In de praktijk moet echter wel worden geconcludeerd dat als sport echt commercieel wordt, of als er grote bedragen en belangen mee gemoeid gaan, een christen zich op dit terrein niet meer kan begeven en dit ook niet moet willen. Als we op zo'n moment toch menen hiermee door te moeten gaan, is het goed om je door middel van zelfonderzoek af te vragen: staat de Heere bij mij wel echt op de eerste plaats, of heb ik toch niet misschien, bewust of onbewust, mezelf te veel op het oog, en zoek ik roem en eer? In contacten die ik met (top)sporters die tot geloof zijn gekomen heb gehad, heb ik ervaren dat de meesten onder hen na verloop van tijd moesten buigen voor de Heere en niet meer door konden gaan op de weg die zij bewandelden. Als de invulling van de rustdag in gevaar komt en je geestelijk leven onder de sport gaat lijden, moet je jezelf toch afvragen: 'Kan dit wel?'

Er zijn ook christenen die, juist met het doel om te evangeliseren, sportwedstrijden bezoeken. Dit zijn meestal christenen die veel affiniteit met sport en sporters hebben. Ze proberen door hun aanwezigheid en door middel van gesprekken en met behulp van folders, het evangelie uit te dragen. Ook verlenen ze nazorg bij wedstrijden, en proberen ze vanuit

naastenliefde sporters die problemen hebben, te ondersteunen. Dit geeft dan weer mogelijkheden om het Evangelie door te geven.

Teleurstellend is het als christenen een vereniging of sportclub bezoeken en hun sportgenoten weten niet dat ze christen zijn. Als er dan eens een moment komt dat men hoort dat sportgenoten of medeleden van een vereniging al jaren naar de kerk gaan, is men verbaasd om dit te horen: 'Nooit geweten dat jij christen was.' Dit is beschamend en het mag ons allemaal wel aan het denken zetten of wij, vooral bij buitenkerkelijke activiteiten, wel een zoutend zout en een lichtend licht zijn. Wat voor reuk verspreid jij?

In de buurt

In je woonomgeving heb je veel mogelijkheden om te getuigen van Christus. Juist mensen die bij jou in de buurt wonen, kunnen ook aan je leven zien dat Christus echt in jou woont. Doordat ze je vaak al jaren kennen, merken ze iets aan je. Hoe is het bijvoorbeeld met je vriendelijkheid naar de buurtbewoners toe? Zien wij alle mensen als schepsels van God, en zijn we daarom ook behulpzaam en vriendelijk, of hebben we alleen het liefst contact met diegenen die een beetje in onze smaak vallen, of met degenen die bij onze sociale status passen?

Juist als we misschien tot een wat hogere (wat is dat eigenlijk?) sociale klasse behoren, is het een christelijke deugd om naar anderen om te zien. Hier gaat veel van uit. Mensen beseffen gauw genoeg hoe iemand werkelijk is. Oprechte belangstelling voor mensen wordt bijna altijd gewaardeerd en geeft in veel gevallen openingen voor het Evangelie. Aan de andere kant moeten we ook beseffen dat een 'profeet' in zijn eigen vaderland niet altijd geliefd is. Besef wel dat dit niet in de Bijbel staat om ons dan maar te doen zwijgen, maar juist om ons voor te bereiden op mogelijke weerstand.

Ik ken christenen die speciaal in een moslimwijk in een grote stad zijn gaan wonen. Hun argument om dit te doen was dat zij ervan overtuigd

waren dat in die wijk het licht van Christus niet aanwezig was, en dat zij door daar te gaan wonen, de mogelijkheid hadden om er de goede reuk van Christus te verspreiden. Is dit altijd gemakkelijk? Nee. Vaak kun je veel weerstand ontmoeten. Vooral met kinderen kan dit nogal eens gebeuren. Kinderen zijn eerlijk en direct en zetten andere kinderen die niet aan de maatstaven van de groep of in dit geval van de buurt voldoen, buitenspel. Toch, als je dit mag doen in de overtuiging dat de Heere met je is, zal er een moment komen dat mensen gaan beseffen dat je echt betrouwbaar bent en dat het christen zijn meer inhoudt dan alleen een goede buitenkant, of het houden van bepaalde regels. Momenten om te getuigen, zullen er dan ook weldra komen.

Veel christenen vestigen zich traditiegetrouw in bepaalde christelijke dorpen. Denk hierbij aan de zogenaamde 'Biblebelt'. Daar zijn veel gelovigen die bij elkaar wonen, en je bent niet de enige in jouw straat die zondags naar de kerk gaat. Je buren kijken hier niet vreemd van op en er zullen dus ook geen vragen komen. Dit is comfortabel en het vraagt weinig aanpassing en uitleg van wat je gelooft. Toch moeten we ons eens afvragen of we op deze manier niet bezig zijn met het bouwen van een nieuwe toren van Babel? Zijn we niet bezig om vooruit te grijpen op ons hemelse huwelijk? Als Jezus terugkomt, dan zullen we als ware gelovigen voor altijd met alle andere gelovigen van alle tijden en plaatsen bij Hem zijn. Maar het is nog niet zo ver. De Heere wil nog dat we hier op aarde zijn en ons verspreiden over de wereld om de boodschap door te geven. De Heere kan ons uiteraard, als we tot geloof en bekering komen, direct opnemen in de Hemel. Maar Hij doet dit niet. Hij heeft, hier op aarde, een taak voor ons. Daarom is het ook goed om serieus te overwegen waar we gaan wonen. Een veilige plek in een christelijke omgeving, of in geloof en vertrouwen aan de Heere vragen waar Hij wil dat we wonen. Dan kan het wel eens zo zijn dat de Heere het van ons vraagt om juist daar te gaan wonen waar nog weinig christenen zijn. Misschien mag u eens overwegen om te gaan wonen in een stad of land waar een evangelist of zendeling uit uw kerk actief is. Om daar samen met hem te strijden om de zielen van hen die verloren gaan. Juist ook als 'gewone' christen kun je in een zendingssituatie heel veel voor Gods koninkrijk betekenen.

'Ja, maar', zult u misschien zeggen, 'we hebben toch ook de band van de gemeente nodig om geestelijk gevoed en versterkt te worden?' Ja, daar hebt u gelijk in. Maar mag ik u het voorbeeld van een zeeschip nog eens voorhouden? Een schip is gemaakt voor de grote zee. Het heeft als taak de wereldzeeën te bevaren. Hier zal het schip goed voor moeten worden uitgerust: voldoende brandstof, et cetera. Na een lange reis komt het schip weer in de veilige haven aan. Het is door de zee en de stormen beschadigd, moet opnieuw proviand en brandstof inslaan, en heeft op zijn tijd ook een nieuwe verflaag nodig. Vervolgens blijft het schip echter niet in de haven, maar als het volledig is toegerust, kan het weer de grote zee op. Zo is het met een christen ook. De kerk en de gemeente is de plaats waar de christen wordt gevoed en onderwezen in het Woord van God. Hier wordt een christen sterk gemaakt voor zijn missie. Maar daarna is het ook goed dat hij zijn kennis toepast, uitdraagt en de wereld in trekt. En gelukkig, God staat altijd aan onze zijde. Het is immers Zijn werk. Na verloop van tijd heeft ook een christen weer de steun en toerusting van kerk en gemeente nodig. Dit moeten we dan ook niet vergeten. Medeleven en gebed vanuit de gemeente zijn hard nodig.

Helaas zien we tegenwoordig echter veel christenen die als het ware nooit de haven uitkomen. Ze gaan van kerkdienst naar kerkdienst, van conferentie naar conferentie, van Bijbelstudie naar Bijbelstudie. Ze zijn doorlopend bezig om brandstof te tanken en om alle technische apparatuur te controleren. Ze schilderen en schilderen, en als ze klaar zijn beginnen ze opnieuw. Maar ze komen nooit de veilige haven van hun kerk en christelijke netwerk uit. Ze hebben heel veel kennis opgedaan. Ze hebben veel ervaringen gehoord van wat er allemaal fout kan gaan. Ze worden zo zwaar van al die dikke lagen verf dat ze op een gegeven moment niet eens meer uit kunnen varen en zelfs dreigen te zinken.

Nee, dit kan niet de bestemming van een christen zijn. Ga met God de wereld in. Zoek, bid en worstel met de Heere, waar Hij wil hebben dat u woont en werkt, om vruchtbaar te mogen zijn voor Hem.

Vrijwilligerswerk

Vrijwilligerswerk is een mooie manier om iets voor een ander te kunnen betekenen. Zonder dat er een vergoeding tegenover staat, zet u zich in voor de naaste. Dit kan op allerlei manieren. De meeste mensen waarderen het enorm wanneer iemand zich belangeloos inzet. Elke christen zou hier op de een of andere manier aan mee moeten werken. Een moeder die de kinderen de deur uit heeft en zich weer gaat bezinnen op een invulling van de tijd die is vrijgekomen, zou natuurlijk kunnen gaan zoeken naar een betaalde baan. Maar ze kan ook overwegen om de tijd die is vrijgekomen, te vullen met vrijwilligerswerk. Dit geldt uiteraard ook voor een man die met pensioen is, maar nog wel de gezondheid heeft om te werken. Vrijwilligerswerk is dan een mooie optie. Vooral als het vrijwilligerswerk direct betrokken is op mensen, kunnen er mooie momenten zijn om het Evangelie met anderen te delen. De mensen zullen vragen stellen over het motief waarom u toch zoveel tijd en energie in andere mensen steekt.

Wat is het dan mooi als u kunt zeggen dat u zo dankbaar bent voor wat uw hemelse Vader u elke dag geeft, en dat u graag ook uw tijd en welvaart met een ander deelt. Ook kunt u, door u vrijwillig in te zetten voor de naaste, laten zien dat welvaart en geldelijke vooruitgang niet het echte leven is, en dat dit ook niet echt gelukkig maakt.

7. Methodes en doelgroepen voor evangelisatie

Bijbelverspreiding

Bijbelverspreiding is uiteraard een goede manier om mensen in contact te brengen met het Evangelie. De praktijk leert dat veel mensen in Nederland geen Bijbel (meer) hebben. Toch moeten we beseffen dat alleen het verspreiden van de Bijbel niet genoeg is. Natuurlijk, het is Gods Woord en daarom ook het belangrijkste wat je iemand mee kan geven. God zal Zijn eigen Woord gebruiken en zegenen. Maar het zal ook moeten worden uitgelegd. Met eerbied gesproken; de blijde boodschap verspreiden mag nooit worden beperkt tot het geven van een boek.

> Handelingen 8 vers 30-31: *'En Filippus liep toe, en hoorde hem den profeet Jesaja lezen, en zeide: Verstaat gij ook, hetgeen gij leest? En hij zeide: Hoe zou ik toch kunnen, zo mij niet iemand onderricht? En hij bad Filippus, dat hij zou opkomen, en bij hem zitten.'*

Hier zien we dat de Bijbel uitleg verdient en dat God hier een mens voor wil gebruiken. Persoonlijk contact is dus belangrijk.

> Romeinen 10 vers 14-17: *'Hoe zullen zij dan Hem aanroepen, in Welken zij niet geloofd hebben? En hoe zullen zij in Hem geloven, van Welken zij niet gehoord hebben? En hoe zullen zij horen, zonder die hun predikt? En hoe zullen zij prediken, indien zij niet gezonden worden? Gelijk geschreven is: Hoe liefelijk zijn de voeten dergenen, die vrede verkondigen, dergenen, die het goede verkondigen! Doch zij zijn niet allen het Evangelie gehoorzaam geweest; want Jesaja zegt: Heere, wie heeft onze prediking geloofd? Zo is dan het geloof uit het gehoor, en het gehoor door het Woord Gods.'*

Bovenstaande verzen leren ons heel duidelijk dat het Evangelie gepredikt dient te worden. Het moet met overtuiging worden gebracht. God gebruikt hier dus mensen voor. Ik kan dit nooit goed begrijpen. Waarom laat God door zondige mensen deze belangrijke boodschap verspreiden? Is dat niet gevaarlijk? Menselijkerwijs gesproken kan de Heere hier veel beter engelen gebruiken. Maar toch… Hij gebruikt mensen. In Zijn ondoorgrondelijke wijsheid heeft Hij hier mensen voor aangesteld. Hij wil u, jou en mij hier ook voor gebruiken.

Als de Heere hier dus blijkbaar mensen voor wil gebruiken, betekent dit dat de mens er op de een of andere manier ook toe doet. Het is misschien een vreemde gedachte, maar blijkbaar is het zo dat de mens een bepaalde meerwaarde aan de verkondiging van het Evangelie verbindt. De prediker, de getuige, kan namelijk in zijn leven laten zien dat het Evangelie werkt. Kijk maar naar de voorbeelden uit de Bijbel waar Jezus mensen geneest of verlost. De mensen moesten naar hun dorp of familie terug om te vertellen welke grote dingen de Heere had gedaan. Familie en vrienden zagen dat er een wonder was gebeurd en wilden toen zelf Jezus ook zien. Gierige mensen, zoals Zacheüs, worden vrijgevig. Dit geeft ook in de menselijke verhoudingen herstel. Het Evangelie verzoent niet alleen mensen met God, maar ook mensen onderling. Het heeft gevolgen voor de hele samenleving. We geloven namelijk, dat de mens met ziel en lichaam wordt gered, en dat er een opstanding uit de dood is. Daarom is het persoonlijke contact in het evangelisatiewerk ook heel erg belangrijk.

Hoeveel voorbeelden zijn er ook tegenwoordig niet bekend van mensen die tot geloof zijn gekomen en dat daarna in hun eigen omgeving hebben kunnen vertellen? Mensen raken geïnteresseerd in hun boodschap omdat ze zelf kunnen zien dat de persoon is veranderd en dat de boodschap dus 'werkt'. Dit is in het evangelisatiewerk dan ook belangrijk. Ziet de wereld aan u dat het Evangelie werkt? Als dit zo is, wordt er extra kracht aan het Woord verbonden. Andersom is het helaas ook zo. Door verkeerd gedrag van christenen kan de boodschap, hoe goed ook gebracht, ontkracht worden.

Hebreeën 4 vers 12: *'Want het Woord Gods is levend en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling der ziel, en des geestes, en der samenvoegselen, en des mergs, en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten.'*

Bijbelverspreiding; een duidelijke boodschap

Bijbelverspreiding is het beste middel om mensen met de inhoud van het christelijke geloof kennis te laten maken. Hoe deel je Bijbels uit, en aan wie en wanneer geef je ze mee?

Wat tegenwoordig veel gedaan wordt, is het verspreiden van het Nieuwe Testament. Nieuwe Testamenten worden door meerdere stichtingen geleverd in een uitvoering voor evangelisatie. Vaak zijn voorin een beschrijving van de Bijbel, een gedeelte uit Genesis en soms nog wat Psalmen opgenomen. Uiteraard weten we dat we dan niet de hele Bijbel verspreiden, maar wel een belangrijk deel. Ik omschrijf het zelf dan ook meestal als een Bijbelboek. We zijn verplicht om bij het overhandigen van alleen het Nieuwe Testament uit te leggen wat het precies is.

Vertel dat de Bijbel een verzameling van 66 boeken is. Leg uit dat het Oude Testament 39 boeken bevat en het Nieuwe Testament 27.

Zeg er bij het overhandigen bij, dat dit exemplaar de geschiedenissen bevat vanaf de geboorte van Jezus en het ontstaan van de kerk: de gemeente. Geef nooit een exemplaar mee zonder dit uit te leggen. Adviseer ook altijd om een complete Bijbel aan te schaffen.

Om zomaar met Bijbels te gaan 'folderen', raad ik niet aan. De kans is dan groot dat er, evenals dit met folders nogal eens het geval is, een aantal Bijbels in de prullenbakken terechtkomen. Persoonlijk zal ik de mensen minimaal uitleggen wat zij meenemen. Op onze Bijbelkraam hebben we altijd een spandoek met de vermelding dat mensen een gratis Bijbelboek kun-

nen halen. Hier wordt veel gebruik van gemaakt. Op een gemiddelde evangelisatiedag overhandigen we zo tussen de 5 en 50 Nieuwe Testamenten.

Probeer met Bijbelverspreiding altijd een koppeling te maken naar een Bijbelcursus. Hier kun je de mensen voor uitnodigen, zodat ze zich kunnen verdiepen in de kennis van de Bijbel en vragen kunnen stellen. Wat mij opvalt is dat vooral jongeren en ouders met kleine kinderen openstaan voor de Bijbel. Veel jongeren hebben nog nooit in de Bijbel gelezen en zijn daarom geïnteresseerd. Vaak vertellen mensen dat ze vanwege de complexe tijd waarin we leven, wel eens willen weten wat de Bijbel hierover zegt. Ouders met kinderen willen vaak een Bijbel omdat hun kinderen op een christelijke school zitten, en zij willen weten wat hun kinderen eigenlijk leren. Ze willen er over mee kunnen praten.

De laatste jaren zijn er veel moslims die om een complete Bijbel vragen. Ze willen ook graag het Oude Testament bestuderen. Met onze Bijbelkraam hanteren we de regel dat een christen de gewone prijs voor een complete Bijbel betaalt. Een niet-christen mag, als hij echt is geïnteresseerd en als een gesprek heeft plaatsgehad, een gratis exemplaar meenemen.

Zo ook die keer in Arnhem. Een oudere moslim kwam naar onze kraam. Hij zag mooie Bijbels in het Arabisch liggen. Hij vroeg ons wat de Bijbel kostte. Mijn (prikkelende) wedervraag was, of hij christen was. Hij werd verontwaardigd en zei dat wij alleen maar discrimineerden en andere christenen voortrokken. Ik zei: 'Ho eens even, niet zo snel reageren. Ik vraag dit alleen maar omdat ik aan christenen, die de Bijbel al kennen, een bedrag voor de Bijbel vraag. Maar moslims, die de Bijbel nog niet kennen en zich erin willen verdiepen, kunnen een gratis Bijbel krijgen.' Dit vond de man geweldig om te horen en hij was als een kind zo gelukkig dat hij een Bijbel kreeg. We hebben nog een goed gesprek gehad en hopen en bidden dat de Bijbel hem raakt.

Het valt me de laatste jaren op dat moslims geregeld naar de originele vertaling vragen. Zij weten heel goed dat de Bijbel vaak vertaald is en willen graag de meest betrouwbare vertaling lezen. Hierdoor komen ze soms

speciaal voor een Statenvertaling. Ik leg hen uit dat het wel wat lastig lezen is, omdat de gebruikte taal veel verschilt met onze spreektaal. Meestal willen ze er toch graag één hebben. Geregeld komt het voor dat mensen bij ons terugkomen om te bedanken voor de Bijbel die ze hebben ontvangen.

Bovenstaande voorbeelden onderschrijven het belang van een goede Bijbelvertaling. Toch komt het nogal eens voor dat mensen die zich Nederlander noemen, zijn ingeburgerd en de Nederlandse taal voor hun gevoel goed lezen, met de Statenvertaling niet uit de voeten kunnen. Dit vraagt van de gever van de Bijbel een zorgvuldige afweging. Welke vertaling geef je in zo'n situatie mee? Een vertaling waarvan de persoon door het woordgebruik de helft niet begrijpt, of een wat vrijere vertaling, waarvan de woorden echter wél helder en begrijpelijk zijn? Dit is een dilemma waar een duidelijke keuze in moet worden gemaakt.

Voor de Bijbelkraam had ik een ontmoeting met een jongen van een jaar of tien. Hij kwam naar onze kraam toe met de boodschap dat hij aan het sparen was voor een Bijbel. Hij wilde graag weten hoe duur een Bijbel was, want dan wist hij hoe lang hij nog moest sparen. Ik vertelde hem de prijs en hij kwam tot de conclusie dat hij nog niet voldoende geld had. Hij moest nog wel een half jaar sparen, vertelde hij. Toen ik hem vervolgens voorstelde om hem een gratis exemplaar te geven, was deze jongen zo gelukkig dat hij juichend van blijdschap met zijn Bijbel weg holde. 'Jippie, ik heb mijn eigen Bijbel!'

Belangrijk is dat we ons altijd laten leiden door de Heilige Geest. Hier moeten we dan ook om bidden. Dat we, ook bij het verspreiden van de Bijbel, vragen om Zijn licht en wijsheid. Dit vraagt dit om een afhankelijk leven, dichtbij God. Dan kan het soms zijn dat we in vergelijkbare situaties niet altijd hetzelfde handelen.

We waren een keer in Amersfoort in het winkelcentrum aan het evangeliseren. Op het plein was een groepje jongeren aanwezig. Vlak voordat we wilden vertrekken, kwam het groepje naar ons toe. Eén meisje kwam op mij af en vroeg of ze een Bijbel kon krijgen. De Heilige Geest liet het mij niet toe om een Bijbel aan haar te geven. Ik kende haar niet, maar keek haar aan en

zei: 'Wat heb jij met je vorige Bijbel gedaan?' Verschrikt keek ze mee aan en zei: 'Die heb ik verbrand, meneer.' Al gauw was het duidelijk dat de jongeren met satanische praktijken bezig waren. We hebben indringend met hen gesproken en hen opgeroepen om tot Christus te gaan.

Bijbelverspreiding is nodig, ook in Nederland. De satan weet dat als de beste. En hij wil daarom het goede Woord van God kapotmaken. Maar gelukkig mogen we ook hierin vertrouwen, dat de Heere Zelf voor Zijn werk zal instaan.

> Jesaja 55 vers 11: *'Alzo zal Mijn woord, dat uit Mijn mond uitgaat, ook zijn, het zal niet ledig tot Mij wederkeren; maar het zal doen, hetgeen Mij behaagt, en het zal voorspoedig zijn in hetgeen, waartoe Ik het zende.'*

Evangeliseren door muziek

Veel mensen gebruik muziek om te evangeliseren. Dit kan in bepaalde gevallen effectief zijn. Besef wel dat we dit in de Bijbel niet tegenkomen. Muziek wordt in de Bijbel gebruikt om God te loven en te prijzen, of om tot bepaalde acties op te roepen, zoals met de bazuin of de sjofar. We komen in de Bijbel het gebruik van muziek voor evangelisatie niet tegen. Kunnen we het hier dan wel voor gebruiken?

Muziek kan op een ondersteunende manier heel goed gebruikt worden voor evangelisatie. Als de liederen die gezongen worden, verstaanbaar zijn en een heldere Bijbelse inhoud hebben, kan het een mooie aanvulling zijn op bijvoorbeeld een evangelisatietoespraak. Muziek en tekst zullen dan met elkaar in overeenstemming moeten zijn.

Met behulp van luide muziek met harde beats, in een niet-verstaanbare taal een goede boodschap overbrengen, is niet mogelijk. Dit doet eerder afbreuk aan de boodschap van het Evangelie dan dat het opbouwend is. Ook een zanger of zangeres die op een zwoele, bijna erotische manier van de liefde

van God zingt, moeten we afwijzen. Dit heeft niets met evangeliseren te maken en is niets anders dan het imiteren van de wereld. Het is niet onze opdracht om de wereld op deze manier te bereiken.

Ik heb veel geëvangeliseerd bij grote houseparty's en bij muziekevenementen. Vele gesprekken heb ik daar met bezoekers gevoerd, waarbij vaak hun muziek ter sprake kwam. Geregeld werd ons verweten dat de muziek van ons christenen eigenlijk weinig verschilt met die van hun wereld. Hiermee werd gedoeld op de muziek die onder andere op de EO-jongerendag en op bepaalde extreme gospelfestivals wordt gemaakt. Helaas moest ik hen hierin gelijk geven. Veel van deze muziek (gelukkig niet alle) is absoluut niet door de Heilige Geest geïnspireerd.

Tegenstrijdig is wel dat als je de zogenaamde gospelmuzikanten die die muziek maken spreekt, ze er ten volle van overtuigd zijn dat ze God met hun muziek vereren. Ze beseffen niet dat ze een muzieksoort en -stijl gebruiken die uit de afgrond komt. Muziek met een housebeat en af en toe een keer 'Jezus' heeft niets met God te maken. Ook het op een wereldse manier zingen over Jezus, alsof Hij een vriendje of een soort therapeut van je is, moeten we afwijzen. Veel heb ik geleerd van het getuigenis van een voormalige rockmuzikant. Deze man heeft jaren gespeeld in de rockwereld.

Hij was beroemd en de wereld lag aan zijn voeten. Drank en drugs brachten hem in grote problemen. Door contact met een vroegere kennis kwam hij weer in de kerk en nam volgens eigen zeggen 'Jezus aan als zijn Verlosser'. Vanaf nu zou hij zijn leven verbeteren. Hij stopte met de drank en drugs en ging zijn werk, de rockmuziek, gebruiken om te evangeliseren. Hij speelde dezelfde muziek als vroeger, maar nu met een christelijke inhoud. Hij meende de Heere hiermee te behagen. Hij had toch dit talent van God gekregen?

Veel kerken nodigden hem uit en op jongerendagen en festivals bracht hij zijn muziek. Mensen bewonderden hem omdat hij zijn gave zo gebruikte in Gods koninkrijk. Totdat hij heel langzaam weer terugviel. Drank en drugs kwamen weer in het spel. Vreemde vrouwen trokken hem aan. Hij raakte

vervolgens verslaafd, zijn huwelijk ontspoorde en hij kwam in grote problemen. Door genade zocht de Heere hem weer op. Hij opende zijn ogen. Nu besefte hij dat hij wel de Heere Jezus had aangenomen, maar dat er geen bekering en wedergeboorte in zijn leven had plaatsgevonden. Hij kwam tot de ontdekking dat zijn smaak voor muziek niet een natuurlijke smaak was die nu eenmaal bij hem paste, maar dat zijn smaak was gevormd door jarenlang in de rockwereld en ver van God te leven. Hij vroeg de Heere om hem te veranderen naar Zijn wil.

Dit is gebeurd en hij is later de wereld over gegaan om te spreken over de invloed en gevaren van bepaalde soorten muziek.

Helaas zijn er nog veel (gospel)muzikanten die niet beseffen waar hun smaak voor muziek vandaan komt, en hoe zij tot de keuze van een bepaalde muzieksoort zijn gekomen.

Wil je muziek gebruiken bij evangelisatieactiviteiten? Probeer dan heel goed de verhouding tussen de muziek en de tekst te bewaken. Laat de muziek zo worden gebracht dat de Heere de eer krijgt.

Straatevangelisatie

Tegenwoordig wordt er nog wel eens gedacht dat straatevangelisatie niet meer van deze tijd is. Dit zegt echter meer over de persoon die dit zegt dan over straatevangelisatie. De achterliggende gedachte is dan meestal dat we mensen niet tegen hun wil met iets moeten confronteren waar ze eigenlijk niet op zitten te wachten. Toch is evangeliseren op straat een van de meest Bijbelse methoden. Paulus leert ons in Handelingen 17 vers 17 dat hij dagelijks op de markt was te vinden, om daar met de mensen die voorbijkwamen, het evangelie te delen.

'Hij handelde dan in de synagoge met de Joden, en met degenen, die godsdienstig waren, en op de markt alle dagen met degenen, die hem voorkwamen.'

Ik kom geregeld in vergaderingen van evangelisatiecommissies. Dan hoor ik dat al lange tijd wordt vergaderd en overwogen hoe men het beste kan evangeliseren, en wat de juiste Bijbelse methode zou zijn. Volgens mij ligt in de bovengenoemde tekst uit Handelingen het antwoord. God heeft het in Zijn wijsheid zo geleid dat er nog steeds over de hele wereld, in bijna elke stad en elk dorp wel een markt of winkelcentrum te vinden is. We kunnen de methode van Paulus dus nog steeds toepassen.

Maar wat zeggen veel christenen tegenwoordig? 'Je moet aansluiten bij de behoeften van de mens anno 2013 en proberen het Evangelie relevant te maken voor de maatschappij. Confronteer mensen niet met een boodschap waar ze niet op zitten te wachten. En ga ze niet rechtstreeks benaderen, maar laat door je manier van leven zien wat het geloof inhoudt.' Bovengenoemde gedachtegang lijkt heel integer, maar is uiteindelijk niet minder dan het doen van afbreuk aan de opdracht die de Bijbel ons geeft. De Bijbel leert ons namelijk heel duidelijk dat de mens van nature niet openstaat voor het Evangelie.

> 1 Korinthe 1 vers 2, 24 en 25: *'Doch wij prediken Christus, den Gekruisigde, den Joden wel een ergernis, en den Grieken een dwaasheid; Maar hun, die geroepen zijn, beiden Joden en Grieken, prediken wij Christus, de kracht Gods, en de wijsheid Gods.' Want het dwaze Gods is wijzer dan de mensen; en het zwakke Gods is sterker dan de mensen.'*

'Ja', zegt u misschien, 'daar ben ik het ook wel mee eens, maar dan hoef je toch niet op straat, in het openbaar, mensen met deze boodschap te confronteren? Mensen kijken naar je en ze zien op je neer. En ze denken dat christenen maar zielige en wereldvreemde mensen zijn, die geloven dat de wereld nog interesse heeft in hun middeleeuwse praatjes.'

Lieve broeders en zusters, laat u niet beïnvloeden en ga nooit mee met deze leugens van satan. Hij is er namelijk al lange tijd op uit om het christelijke geloof uit de maatschappij te weren. Geloof in de kerk? Dat kan nog. Verzuiling? Ook goed. Maar de satan heeft er een hekel aan als het

Evangelie overal te zien en te horen is. Hij zal er dan ook alles aan doen om te voorkomen dat het Evangelie op straat is te horen. Het beste middel is dan natuurlijk om christenen te doen geloven dat dit middel niet meer werkt en uit de tijd is. De wereld weet wel beter.

Laten we eens naar de commercie kijken. Als er een nieuw product is, zoeken de fabrikanten de mensen op om hun product aan te prijzen. Ze doen dit door op straat, in het winkelcentrum, gratis proefmonsters uit te delen. Veel mensen komen hierop af en dit geeft weer veel reclame. Denk niet dat de wereld dit uit liefdadigheid doet. Nee, het werkt gewoon en levert klanten en geld op. Opiniemakers zoeken in de meeste gevallen mensen op straat op om zo een goed beeld te krijgen van wat er in de maatschappij leeft.

Als er verkiezingen zijn, zoeken alle politieke partijen hun achterban en doelgroep weer op. In de meeste steden en dorpen zijn de politici dan ook op straat te vinden, om daar met de burgers te spreken over hun politieke idealen, en om te horen wat er onder de mensen leeft. Dit kost veel tijd, maar politici hebben dit er graag voor over om in persoonlijk contact met de burgers te komen. Zo kunnen ze proberen iets over te dragen.

En, wat doet de kerk? Waar zijn de christenen? 'We zijn een christelijk land. We hebben vele kerken, en de mensen kunnen ons opzoeken als ze de boodschap willen horen. Je moet mensen in hun waarde laten, en we gaan ons niet verlagen om zomaar onze boodschap op straat te 'grabbel' te gooien.'

Misschien klinkt dit enigszins overdreven, maar helaas is dit de realiteit. In de afgelopen vijftien jaar dat ik op straat evangeliseer, ben ik weinig activiteiten vanuit de gevestigde kerken tegengekomen. In de meeste gevallen waarin ik straatevangelisatie ben tegengekomen, betrof het mensen uit evangelische gemeenten. Helaas blijven veel traditionele en reformatorische kerken hierin achter. Dit is jammer, vooral omdat we zo'n geweldig mooie en goede boodschap hebben. Laten we er dan ook voor waken dat

ons licht niet onder een korenmaat verdwijnt, maar dat onze kaars op een kandelaar terechtkomt!

Het is jammer wanneer alleen evangelische gemeenten op straat met het Evangelie aanwezig zijn. We kunnen van hen leren. Vergeet echter niet dat kerken met een gereformeerde belijdenis ook een geweldige boodschap hebben, die op straat mag en moet worden gehoord. Als ik op straat bijvoorbeeld alleen maar hoor dat Jezus je liefheeft en dat God van je houdt, krijg ik een vertekend beeld van de realiteit van de Bijbel. Waar zijn de kerken die eerlijk durven te verkondigen dat God wel liefde is, maar dat die liefde niet buiten Christus om verkrijgbaar is? Wij weten toch dat God buiten Christus een verterend vuur is? Dit moet de wereld ook horen. Wanneer hoor je nog op straat dat het de genade van God is dat Hij naar de mensen omziet? Dat hij door middel van de verkondiging van het Evangelie de eerste stap zet om mensen tot Hem te trekken? We hoeven ons dus echt niet te schamen voor onze (reformatorische) boodschap.

Op straat vinden de meeste wonderlijke ontmoetingen plaats.

Soms zijn straatevangelisten niet zo bekend met de bekende Nederlanders. We hebben geregeld gesprekken gehad met beroemde Nederlanders; politici, mensen van de televisie of uit de sportwereld. Vooral als je niet weet dat je met een bekende persoon te maken hebt, kunnen er leuke gesprekken plaatshebben. In winkelcentrum Hoog Catharijne in Utrecht sprak een van onze medewerksters eens een jongeman aan. Hij had een hele groep mensen om zich heen. Zoals zij gewend was, vroeg zij deze jongeman of ze hem iets mocht vertellen over haar geloof in Christus. Hij vond dat goed. Vervolgens nam zij twintig minuten de tijd om de jongeman het Evangelie uit te leggen. De omstanders werden al een beetje ongeduldig en gingen wat op een bankje zitten. Maar deze man was geïnteresseerd in haar boodschap en bedankte haar voor het mooie gesprek. Achteraf begreep onze medewerkster dat deze man net terug was van de Olympische Spelen en ongeveer elke gouden plak had gewonnen die er was. Geweldig dat hij na al zijn overwinningen, het Evangelie van overwinning op het kwaad en vergeving van zonden mocht horen!

Een belangrijke reden om straatevangelisatiewerk te doen, is ook dat het nu nog mogelijk is. We leven in een vrij land. We hebben nog vrijheid van godsdienst en we mogen zelfs nog overal in ons land ons geloof en onze overtuiging uitdragen. Onze grondwet zegt:

'Niemand heeft voorafgaand verlof nodig om door de drukpers gedachten of gevoelens te openbaren, behoudens ieders verantwoordelijkheid volgens de wet.'

Deze vrijheid is niet vanzelfsprekend. Er zijn meer dan genoeg landen op de wereld waar dit absoluut verboden is. Ook in Nederland hebben wij niet de garantie dat we volgend jaar nog openlijk op straat mogen evangeliseren. Wie zegt dat een volgend kabinet ons als christenen die vrijheid nog geeft?

In Amsterdam kwam ik een man tegen die het er volledig mee oneens was dat wij op straat onze overtuiging uitdroegen. Hij was hier erg verontwaardigd over. 'Eigenlijk moesten ze jullie ophangen, maar ja, jullie hebben één geluk, wat jullie doen mag volgens onze wet.'

In een andere ontmoeting ging iemand vreselijk te keer. Hoe haalden we het in ons hoofd om te zeggen dat mensen die onze religie niet aanhangen, verloren gaan? Alle geloven waren volgens de man immers hetzelfde. We waren in zijn optiek erg liefdeloos en intolerant. Ik heb de man uitgelegd dat wij er inderdaad van overtuigd zijn dat alle mensen die Jezus niet kennen, een groot probleem hebben. Wij weten Wie God is en wat Hij ons in zijn Woord leert. Juist daarom zijn wij uit liefde en bewogenheid voor onze medemensen op straat te vinden, om hen te waarschuwen voor een leven en sterven zonder Christus.

Negatieve reacties als hierboven beschreven krijg ik de laatste tijd steeds meer. Een algemeen christendom als iets waar je voor kunt kiezen als je dat zelf wilt, mag nog wel worden gepredikt. Maar de waarheidsclaim wil men niet meer horen. Dan ben je intolerant. Men wil niet meer horen dat het Evangelie voor een ieder persoonlijk nodig is. 'Extremisme'

noemt men dit tegenwoordig. Daar krijg je alleen maar oorlog van. Dit zal waarschijnlijk een van de motieven zijn die de overheid zal aangrijpen om evangeliseren in het openbaar te verbieden. Maar gelukkig is het anno 2013 nog niet zo ver. Laten we dan als christenen de tijd die we van de Heere krijgen, ook uitkopen. We willen Hem straks toch niet ontmoeten als de Heer van de man die zijn talent in de grond had begraven? Om dan tegen Hem te moeten zeggen:

> Mattheüs 25 vers 24-25: *'Heer! ik kende u, dat gij een hard mens zijt, maaiende, waar gij niet gezaaid hebt, en vergaderende van daar, waar gij niet gestrooid hebt; En bevreesd zijnde, ben ik heengegaan, en heb uw talent verborgen in de aarde; zie, gij hebt het uwe.'*

Vreselijk is het om straks de Heere te moeten ontmoeten en dan te moeten belijden dat we alleen maar oppassers van het Evangelie zijn geweest. We hebben ervoor gewaakt dat de boodschap zuiver bleef, omdat we weten dat de Heere streng is. Maar we zijn er daardoor niet aan toegekomen om de boodschap uit te dragen en te vermenigvuldigen. We hebben de werkelijke waarde en betekenis niet ingezien. Laat vers 30 dan toch niet op ons van toepassing zijn.

> vers 30: *'En werpt den onnutten dienstknecht uit in de buitenste duisternis; daar zal wening zijn en knersing der tanden.'*

Gelukkig hebben we nog de mogelijkheid om uit gaan. Mijn ervaring van de afgelopen jaren heeft mij ook geleerd dat er steeds weer andere doelgroepen zijn die oprechte interesse hebben in het christelijke geloof. De ene keer zijn dat asielzoekers, daarna weer jongeren die de misstanden in de wereld niet meer aankunnen. Dan weer specifiek jonge ouders, die het goede voor hun kinderen zoeken en hun kennis willen verbreden. Vervolgens weer moslims die meer dan genoeg hebben van hun religie. Kortom: er is altijd wel een bepaalde belangstelling voor de Bijbel en het Evangelie.

In 2011 was er vanwege de grote rampen die er zijn geweest, de onrusten in het Midden-Oosten en de voorspellingen van het einde van de wereld, heel veel belangstelling voor het Evangelie, vooral van de kant van jonge mensen. Haast instinctief voelden zij aan dat er iets in de wereld grondig mis is en dat dit niet altijd zo kan blijven doorgaan. Vele mensen hebben we toen op straat ontmoet. Honderden gesprekken hebben we gevoerd over het lot van de wereld, vooral in de periode dat een dominee uit Amerika de oordeelsdag had voorspeld.

Het was 21 mei 2011. Een Amerikaanse predikant had voorspeld dat op deze dag de oordeelsdag zou aanbreken. Hij haalde met zijn boodschap wereldwijd de televisie. Die dag, we waren in Apeldoorn op straat, hebben we tientallen mensen die volledig overstuur waren, aan onze kraam gehad. 'Vergaat de wereld nu echt, en wat komt daarna?' 'Is er echt een hel?' We hebben al deze mensen uit mogen leggen dat er een oordeelsdag komt, en dat deze wereld als door vuur gezuiverd gaat worden. Maar we hebben ook uit mogen leggen dat de tijd daarvoor alleen bij God bekend is. Wij mogen hierover geen voorspellingen doen. Geweldig is het om dan deze mensen te mogen wijzen op het volbrachte werk van Christus. Dat we niet bang hoeven te zijn als we mogen weten dat onze zonden zijn vergeven. Veel Bijbels hebben we die dag verspreid, zodat de mensen zelf konden lezen hoe ze behouden kunnen worden.

Het bovenstaande bewijst hoe belangrijk het is om als christenen op straat aanwezig te zijn om mensen te kunnen helpen met het Woord van God. Op straat ben ik meestal met een Bijbelkraam of Bijbelwagen aanwezig. Met een spandoek wordt duidelijk aangegeven wat onze boodschap is. Folders gebruik ik alleen om mensen te benaderen. Ik deel folders met een pakkende titel uit en zeg er dan meteen bij dat het over de Bijbel gaat, of over het geloof. Je hoopt dan dat mensen hierop reageren, zodat er een gesprek ontstaat. Vaak gebeurt dit ook. De reacties zijn soms positief, soms negatief. Zowel de positieve als negatieve reacties geven voldoende mogelijkheden om een gesprek aan te gaan. Als mensen positief reageren, kun je vragen of ze het Evangelie al kennen. Is dit niet zo, dan krijg je meestal wel de ruimte om uit te leggen wat je gelooft. Ik probeer dan de folder als uitgangspunt en leidraad te nemen.

Maar ook zijn er ontmoetingen met mensen die al gelovig zijn. Aan hen vraag ik meestal of zij zelf het Evangelie ook uitdragen. Als dit niet het geval is, dan probeer ik hen hiertoe te stimuleren en geef ik, als men dat wil, gratis evangelisatiemateriaal mee.

Vaak wordt echter helaas ook negatief gereageerd. Dit is in eerste instantie voor degene die de folders uitdeelt, niet prettig. Toch moet je jezelf hier niet door uit het veld laten slaan.

Tijdens een evangelisatieactie op een zomermarkt stond een vrouw voor het eerst op straat voor het kerkgebouw te folderen. Ze zag er best tegenop en vond het niet gemakkelijk om dit werk te doen. Op een gegeven moment gaf ze een folder aan een voorbijkomende man. Deze man begon meteen negatief te doen over de kerk: 'Jullie altijd met je rokjes en je hoedjes en je vrome praatjes, nee, hier wil ik niets mee te maken hebben.' De vrouw was ontdaan en reageerde niet. Toen kwam zij naar me toe en zei: 'Nou ik vind het maar moeilijk hoor, vooral ook na zo'n vervelende reactie. Had jij hier maar gestaan. Dan wist je wel wat je zeggen moest.' Ik vertelde haar dat niet ik daar stond, maar zij. Misschien was ik wel een discussie met de man aangegaan, die tot niets had geleid. Nee, de Heere had het zo geregeld dat zij daar moest staan. Ik vertelde haar dat deze man heel goed besefte dat hij haar pijn had gedaan. 'Hij ziet ook wel dat je daar niet staat om geld te verdienen. Dit moet iets met hem doen.' De vrouw verzamelde al haar moed en ging weer op haar plekje staan. Een half uur later kwam dezelfde man weer voorbijlopen, maar nu kwam hij naar haar toe. Hij stak zijn hand uit en zei: 'Ik wil mijn excuus aanbieden. Ik zie dat ik u ten onrechte gekwetst heb, en ik wil graag een folder van u meenemen en deze gaan lezen.' Er ontstond nog een mooi gesprek en de man ging met een folder naar huis. De vrouw en wij waren een ervaring rijker.

In dit geval kwam er een positieve wending aan een vervelende situatie. Het gaat echter niet altijd op deze manier en dat geeft je dan een vervelend gevoel. Toch mogen we ook dan beseffen, en het bovenstaande bevestigt dit, dat onze aanwezigheid op straat altijd iets losmaakt bij mensen. Onze aanwezigheid is een reuk ten goede, of ten kwade! Mensen zien je staan

met de Bijbels en de folders. Mensen lezen misschien een spandoek of de tekst op een bord. Dit maakt wat bij hen los, ook als er geen gesprek is, of als er niets wordt uitgedeeld. Voorbijgangers worden er weer aan herinnerd dat er een God is en dat er een Bijbel is.

Ook ziet men dat er normale mensen zijn, die hiervoor uit durven te komen, en die de boodschap zo op waarde weten te schatten dat ze dit ook graag door willen geven.

Bij een houseparty sprak ik een keer een jonge vrouw aan die bij de ingang stond te drentelen. Dit gebeurt wel vaker. Meestal gaat het om mensen die geen geldig toegangsbewijs hebben. Ze hopen dan dat ze iemand tegenkomen die een toegangsbewijs over heeft en dit wil verkopen.

Ik sprak haar aan, maar ze stond half te huilen. 'Wat is er?' vroeg ik. Half huilend zei ze: 'Ik wilde vannacht hier naar binnen gaan, ik had me zo verheugd op een nachtje uit mijn dak gaan, maar nu ik jullie met je Bijbelwagen hier zie staan, is mijn nacht verpest en ik kán niet meer naar binnen gaan.' Deze vrouw was zo ontdaan dat ze verder geen gesprek meer wilde.

Een prachtig voorbeeld van hoe alleen al de aanwezigheid van een aantal christenen, mensen kan beïnvloeden. Dit soort ervaringen hebben wij meerdere malen gehad. Het geeft altijd weer hoop en moed om door te gaan. Ook als je niet direct vruchten op je werk bemerkt, is het toch goed om op straat met het Evangelie aanwezig te zijn.

Op straat worden ook veel folders uitgedeeld waar we vaak geen enkele reactie op krijgen. Je vraagt je soms af: 'Worden ze wel ooit gelezen?' Het aantal telefonische reacties of reacties per e-mail die we op folders krijgen, is relatief weinig. Dit zit zo rond een halve promille en dat lijkt heel weinig. Persoonlijk ben ik er echter van overtuigd dat de folders veel meer doen dan wij ooit kunnen zien of te weten zullen komen.

Een aantal keren heb ik gehoord dat mensen een folder hadden meegenomen en achteloos in hun zak hadden gedaan. Geruime tijd later kwamen

ze de folder 'toevallig' weer tegen en heeft de Heere deze willen gebruiken voor hun bekering.

Een mooi voorbeeld was een vrouw die in een erge probleemsituatie verkeerde. Zij haalde op een dag een schone broek uit haar kast en in de broekzak hiervan vond ze een folder die ze weken daarvoor van ons had gekregen. Door het wassen was de folder helemaal verkleurd. Toch kon ze zich herinneren waar de folder vandaan kwam; ze zocht ons op en we mochten haar bij Jezus brengen.

Met 'slecht' weer is het nog wel eens lastig om op straat te evangeliseren. Toch probeer ik me hier niet te veel door te laten leiden. Voor elke evangelisatieactie gaan we in gebed, en vragen wij of de Heere de omstandigheden zo wil maken dat er geen belemmering is om de boodschap door te geven. We bidden ook of we bijvoorbeeld geen last van de regen of koude mogen hebben. Mijn ervaring is dat we in al die jaren dat ik op straat evangeliseer, maar enkele keren een actie hebben moeten afzeggen vanwege echt barre weersomstandigheden. Jezus kan de wind en de storm toch bestraffen?

Het is veel vaker gebeurd dat we ondanks de slechte vooruitzichten, toch op de momenten dat we op straat aanwezig waren heel goed weer hadden. Ook hier is een leven dichtbij de Heere belangrijk. Het is uiteindelijk Zijn werk en Hij kan de omstandigheden gunstig maken. En wie bepaalt er eigenlijk wat goed of slecht weer is om te evangeliseren?

Ik stond een keer bij stormachtig weer op het Centraal Station in Rotterdam. Vanuit de hoge toren van Nationale Nederlanden waren we al een aantal maanden gadegeslagen door een kantoormedewerker. 'Vreemde mensen, die christenen', dacht die man altijd. Totdat hij ons de bewuste dag onder deze omstandigheden zag staan. Hij ging in zijn pauze naar beneden en zocht ons bij onze stand op. 'Als jullie met dit weer op straat staan, dan moeten jullie wel echt een goede boodschap hebben.' 'Ja', antwoordde ik, 'dat klopt ook, we hebben inderdaad de beste, mooiste en belangrijkste boodschap die er bestaat. Ga zitten dan leggen we het u uit.' Op deze stormachtige dag mochten we deze man in onze kraam uitgebreid het Evangelie uitleggen.

Tijdens straatevangelisatieacties proberen we er altijd goed op te letten dat mensen niet door meerdere evangelisten worden aangesproken. Soms gebeurt het dat iemand al drie keer achter elkaar een folder heeft aangeboden gekregen. Dit wordt niet altijd gewaardeerd. Door goed op elkaar te letten, kun je dit voorkomen. Toch lukt dit niet altijd. Zo ook die ene keer in Den Bosch.

Een stevige, stoer uitziende man kwam voorbij. Ik wilde hem een folder geven, maar hij wees dit resoluut af. 'Hou die zooi alsjeblieft bij je. Je bent de tweede al die hem aan mij probeert te geven. Maar ik heb het niet nodig en mijn hoofd staat er absoluut niet naar.' De man liep door, maar innerlijk voelde ik dat hij een groot probleem had. Ik riep hem na en zei: 'Gaat het een beetje? Zit je soms ergens mee?' De man draaide plotseling om en kwam teruglopen. Ik verwachte een klap voor mijn hoofd, of minimaal een scheldkanonnade. Maar toen hij dichterbij was, zag ik dat er tranen in zijn ogen stonden. 'Meneer', zei hij, 'u moest eens weten. Ik dacht na een vervelende periode eindelijk mijn leven een beetje op orde te hebben. En nu heeft mijn vrouw de relatie verbroken. Het ergste is nog dat ze zwanger is en het kind wil laten weghalen. Begrijpt u dat mijn hoofd er nu niet naar staat om uw briefje te gaan lezen?' 'Ja, dat begrijp ik', zei ik. 'Maar mijn folder gaat over Jezus. En ik geloof dat juist jij de Heere Jezus nu heel hard nodig hebt.' Ik heb hem uitgenodigd om in de bus verder met ons te praten en hem verteld van het Evangelie, en waarom Jezus aan het kruis is gestorven. Ook heb ik hem verteld over zonde en genade. Dat de ellende die we mee moeten maken altijd direct of indirect een gevolg is van de zonde. We hebben samen gebeden en gevraagd of de Heere zijn zonden wilde vergeven en hem ook als Zijn kind wilde aannemen. Deze man verliet onze bus met een Bijbel en een glans op zijn gezicht. Ik heb hem het advies gegeven om een gemeente op te zoeken.

Enige tijd later stonden we met onze bus op dezelfde plaats. Er kwamen plotseling twee mannen op ons af. De één was wat nonchalant, de andere was een nette heer. Opeens herkende ik in de nette heer de man met wie we in de bus hadden gebeden. Hij was totaal ten goede veranderd en evangeliseerde nu zelf ook. De wat nonchalantere man was een kennis van hem, die

hij die morgen in de stad had ontmoet. Deze kennis had gemerkt dat zijn oude maat totaal was veranderd. Daar wilde hij meer van weten. Toen ze al wandelend 'toevallig' onze Bijbelkraam zagen, kwamen ze verheugd bij ons. De man vroeg of wij zijn kennis ook bij Jezus wilden brengen. Verheugd en dankbaar voor deze ontmoeting hebben we in gebed ook deze kennis bij de Heere gebracht en op weg geholpen met het christelijk geloof.

Een voordeel van evangeliseren op straat is dat de mensen jou niet kennen, en jij hen niet. Hierdoor zijn veel mensen open en eerlijk en zeggen ze precies wat ze denken. Zo leer je als straatevangelist heel goed hoe mensen denken en wat hun interesses zijn. Je leert hun motieven beter begrijpen. Ook merk je vrij snel wanneer mensen andere denkpatronen krijgen en er in de maatschappij andere opvattingen over bepaalde zaken ontstaan, zoals voorbeeld over abortus, euthanasie, de Islam en over bepaalde vrijheden of privileges die christenen hebben. Je ziet ook dat er toenemende belangstelling is voor religieuze zaken. Het komt nogal eens voor dat er op straat aan ons wordt gevraagd om voor radio of televisie een toelichting te geven op een bepaald actueel onderwerp. Dit is dan ook een mooie gelegenheid om in het kort voor een groot publiek iets van het Evangelie door te geven.

We stonden op de markt in Den Bosch. Naast ons was een promotiewagen van het televisieprogramma 'All you need is love'. De programmamakers waren opnamen voor een uitzending aan het maken. Passanten kregen de gelegenheid om iets te vertellen over hun liefde. Ook aan een van onze medewerksters werd gevraagd om iets te vertellen over de liefde. Ze ging toen met haar Bijbel voor de camera staan. Ze vertelde van de liefde van God, dat Hij voor zondaren naar de wereld was gekomen. Aan het eind van de dag hebben de medewerkers van de televisieploeg van ons een Bijbel ontvangen en we hebben nog volop de gelegenheid gekregen om het Evangelie aan hen uit te leggen.

We worden nogal eens benaderd door mensen die geld van ons willen hebben om voedsel te kopen; meestal zijn dit zwervers. Zij weten dat christenen meestal vrijgevig zijn. Ik probeer aan de medewerkers altijd duidelijk te maken dat we geen geld geven. Als je hieraan begint, dan heb

je binnen de kortste keren het plein vol staan. En in de meeste gevallen kopen de mensen direct drugs of drank voor het geld. Wat we wel doen, is deze mensen een bakje koffie of een broodje geven, zodat ze niet hongerig weg hoeven te gaan. Ook helpen we hen indien nodig met het vinden van onderdak of een afkickcentrum.

Het was een koude winterse dag en we waren in Rotterdam. Er viel steeds een beetje hagel en natte sneeuw. Opeens kwam er een kennelijk verslaafde man van middelbare leeftijd naar ons toe. Hij liep buiten in de kou met schoenen die zo versleten waren, dat hij eigenlijk op zijn blote voeten liep. Deze man vroeg aan een broeder om geld om nieuwe schoenen te kopen. De broeder legde het mij voor. 'Nee', zei ik, 'daar kunnen we niet aan beginnen. Hij koopt er alleen maar drugs van.' De broeder was echter met zoveel ontferming over deze man bewogen, dat hij hem niet zomaar weg kon sturen. Hij zei tegen hem: 'Ik ga met u mee naar de schoenenwinkel en daar koop ik nieuwe schoenen voor u. Maar ik wil niet meer hebben dat een schepsel van God zo verslaafd over straat zwerft. U belooft mij dat als we de schoenen hebben gekocht, ik u naar een afkickcentrum mag brengen.'

Hier ging de man mee akkoord. We hebben hem, lekker warm in onze bus, eten en drinken gegeven en het Evangelie uitgelegd. De broeder is schoenen voor hem gaan kopen en nog diezelfde middag heeft hij de man afgeleverd bij een christelijk afkickcentrum. Je hoopt en bidt dan dat deze man zich hier dan ook wil laten helpen.

Een jaar later.
We waren op een andere locatie in Rotterdam aan het evangeliseren. Plotseling kwam een nette man naar ons toe. Hij kende onze bus en wilde ons spreken. 'Ik kom u bedanken' zei hij. 'Bedanken, waarvoor?', vroeg ik. 'Ik wil jullie bedanken, omdat jullie vorig jaar schoenen voor mij hebben gekocht. Jullie hebben mij daarna bij een afkickcentrum gebracht, en ik ben nu al weer een half jaar helemaal vrij van een jarenlange verslaving aan harddrugs. En het mooiste is; ik mag nu zelf ook over Jezus vertellen!'

U begrijpt dat we de Heere gedankt hebben voor deze geweldige verandering in een mensenleven!

Ik kan dit hele boek wel vol schrijven met bijzondere gebeurtenissen die we op straat hebben meegemaakt. Dat doe ik niet. Maar ik hoop dat u er enigszins van overtuigd bent dat u, als u uw eigen zwakheid erkent en in vertrouwen op de Heere straatevangelisatiewerk gaat doen, de Heere dit werk wil zegenen. Hij wil ook dit werk gebruiken tot eer van Zijn naam en tot uitbreiding van Zijn koninkrijk.

Kinderevangelisatie

Als de apostelen uitgezonden worden om het Evangelie te verkondigen, benaderen ze altijd volwassen mensen. Je leest nergens in de Bijbel dat zij eropuit trekken om het Evangelie specifiek aan kinderen te brengen. In de Bijbel is het gemeenschapsdenken nog gemeengoed. Je ziet dan ook dat als volwassen mensen tot geloof kwamen, dit ook altijd gevolgen had voor hun gezin; voor de kinderen, en zelfs voor het personeel waarvoor de persoon die tot geloof kwam verantwoordelijk was, zoals slaven en dienstknechten. Het kan dan ook niet anders zijn dan dat gelovige ouders er alles aan doen om hun kennis over te dragen op hun kinderen.

> Psalm 78 vers 6: *'Opdat het navolgende geslacht die weten zou, de kinderen, die geboren zouden worden; en zouden opstaan, en vertellen ze hun kinderen; (…).'*

Specifiek evangeliseren onder kinderen kom je in het Nieuwe Testament niet tegen. Toch is dit tegenwoordig een veelgebruikte manier van evangeliseren. Er zijn kinderclubs die gericht zijn op evangelisatie, en in veel plaatsen worden jaarlijks in de zomer de zogenaamde Vakantie-BijbelWeken gehouden. Kinderen zijn ontvankelijk voor de mooie Bijbelverhalen en ze zijn snel enthousiast te krijgen. Mooi is dat. Kinderen zullen al gauw aangeven dat ze in Jezus geloven en dat ze Hem willen 'aannemen'. Hierdoor kan er voor ons gevoel snel en redelijk ontspannen een 'resultaat' zijn

bereikt. Het is echter niet altijd mogelijk om enthousiasme en werkelijk geloof van elkaar te onderscheiden.

Als een kind écht aangeeft te willen geloven, dan moeten we hier serieus mee omgaan. Het is niet de bedoeling om één van deze kleinen te ergeren.

De vraag rijst dan hoe we vervolgens om moeten gaan met onderwerpen als de doop en de kerk. Als een kind aangeeft dat hij of zij in Jezus gelooft en Hem wil volgen, mag het dan gedoopt worden en wie draagt hiervoor de verantwoordelijkheid? Ligt de geestelijke verantwoordelijkheid voor een kind misschien bij de ouders en moeten we alleen zaaien, in geloof en hoop dat het Evangelie uiteindelijk vrucht mag dragen in het leven van een kind? Maar dan zouden we een kind dat aangeeft Jezus te willen volgen, moeten negeren. Mogen we wel rechtstreeks, buiten de ouders om, kinderen benaderen? Lastige vragen allemaal!

Mijn ervaring op straat is dat als ouders een folder of gesprek weigeren, vaak de kinderen die erbij zijn wél interesse tonen. Toch vraag ik dan eerst aan de ouders of ik de kinderen iets mee mag geven. Vaak mag dat dan, maar soms ook niet. Ik heb wel het verwijt gehoord: 'O, dus als het bij mij niet lukt, dan probeer je het via de kinderen.'

Hoe gaan we hier mee om? Het is teleurstellend om te zien als het een kind dat geïnteresseerd is, door zijn ouders wordt verboden iets aan te pakken. En toch zijn de ouders in de eerste plaats verantwoordelijk. Dit soort situaties mag je tot veel gebed voor deze kinderen brengen. De Heere Jezus is hier heel duidelijk in:

> Mattheüs 19 vers 14: *'Maar Jezus zeide: Laat af van de kinderkens, en verhindert hen niet tot Mij te komen; want derzulken is het Koninkrijk der hemelen.'*

We moeten de ouders hier dan ook op aanspreken. Ze mogen hun kinderen niet bij Jezus weghouden. Op grond van bovenstaande tekst mogen we de kinderen benaderen, maar zullen we ook de ouders moeten benaderen.

Ik denk dat als we mogelijkheden zien om kinderen met het Evangelie te benaderen, het juist is om deze te benutten. Toen David door Abimelech de stad was uitgejaagd, sprak hij tegen de kinderen die buiten de stad aanwezig waren.

> Psalm 34 vers 11: *'Komt, gij, kinderen! hoort naar mij! ik zal u des HEEREN vreze leren.'*

Het zaad dat op jonge leeftijd in harten wordt gezaaid, kan levens ten goede veranderen. Om dit te bereiken kunnen er kinderclubs worden opgezet, bijvoorbeeld in achterstandswijken. In deze wijken zijn veel kinderen op straat te vinden, omdat ouders vaak door allerlei problemen niet of nauwelijks naar hun kinderen omkijken. Deze kinderen vinden het geweldig om wekelijks naar een club te gaan. Laat op deze clubs dan ook het Evangelie klinken. De twee wegen die er zijn, kunnen op een eenvoudige manier, zonder daarbij afbreuk aan de Bijbel te doen, worden uitgelegd. Wees voorzichtig om kinderen tot een 'keuze' te dwingen, maar maak wel duidelijk dat God een antwoord vraagt. Leg het grote wonder uit dat God je hiermee wil helpen. Belangrijk is om waar dit mogelijk is, contact met de ouders te zoeken om te voorkomen dat er later, wanneer bij hen bekend is dat hun kinderen een club bezoeken, moeilijke situaties ontstaan. Juist ook het benaderen van de ouders via enthousiaste kinderen schept mogelijkheden voor evangelisatie onder hen.

Vanwege het misbruik van kinderen dat in de Rooms-Katholieke kerk heeft plaatsgehad en waarover in de media veel is gepubliceerd, is het raadzaam om kinderen op de clubs niet alleen met mannen te laten. Dit om mogelijke laster te voorkomen. Houd in gedachten dat de wereld ons scherp in de gaten houdt.

Op het gebied van kinderevangelisatie is heel wat materiaal beschikbaar. Een goede leverancier hiervan is de stichting IKEG. Zij hebben veel materiaal ter beschikking en hebben wereldwijd ervaring op het gebied van

kinderevangelisatie. Zij brengen een appellerende boodschap en geloven dat ook kinderen bekering en wedergeboorte nodig hebben.

Folderacties

Folderen is een eenvoudige manier om het Evangelie door te geven. We onderscheiden twee soorten van folderen: het huis- aan-huis folderen en het folderen op straat. Het voordeel van huis-aan-huis folderen is dat iedereen eraan mee kan helpen. Zelfs kleine kinderen kunnen meewerken om de folders door de brievenbus te doen. Zo kun je als gezin of jeugdvereniging in een korte tijd heel wat folders in de stad of een wijk verspreiden.

Geef de deelnemers een plattegrond mee waarop is aangetekend in welk deel van de wijk ze kunnen folderen. Let erop dat in brievenbussen waar dit niet gewenst is, geen folders worden gedaan. Dit wordt aangegeven met de zogenaamde 'nee-nee' of 'ja-nee' stickers. Voor mensen die geen vrijmoedigheid hebben om persoonlijk iemand aan te spreken, is huis-aan-huis folderen een laagdrempelige manier om kennis te maken met evangelisatiewerk. Wel belangrijk is om jezelf steeds weer af te vragen of folderen nog wel doeltreffend is. De ervaring leert ons en dit wordt door velen beaamd, dat algemene evangelisatiefolders nauwelijks of niet worden gelezen. Een algemene folder geeft meestal weinig respons; helaas verdwijnt de folder vaak met de reclame in de prullenbak.

Bij een landelijk verspreidde folder, bijvoorbeeld ter gelegenheid van het kerstfeest, is de meetbare respons ongeveer 0, 1- 0, 5 promille. Dit is vrijwel nihil. Uiteraard zegt dit nog niets over de geestelijke respons. Het kan zijn dat mensen die de folder lezen, toch weer even aan het denken worden gezet, en er later wellicht nog eens aan terug denken. Daarom is het van groot belang dat de folder in biddend opzien tot de Heere van de oogst verspreid wordt.

Bekend is dat een folder over een kerkelijke feestdag nog wel gelezen wordt om na te gaan wat de betekenis van de bewuste feestdag ook al weer

was. Het is dan ook belangrijk om als kerk op de folders contactgegevens en de tijden van eventuele speciale diensten te plaatsen, zodat mensen de mogelijkheid hebben om de kerk tijdens de feestdagen te bezoeken. En als u dit doet, dan is het belangrijk om te beseffen dat er dan ook extra bezoekers naar de dienst kunnen komen. Dit mag in biddend opzien en geloof gebeuren. Houd er de bewuste dag ook rekening mee dat er bezoekers kunnen komen die weinig of niets van de kerk begrijpen. Dit betekent uiteraard niet dat de kerk haar liturgie moet aanpassen aan de bezoekers, maar wel is het heel gastvrij om bijvoorbeeld bij de ingang een brochure neer te leggen waarin wordt beschreven wat de kerkdienst inhoudt en wat de normale gang van zaken is.

Wanneer moet je bijvoorbeeld gaan staan en wie gaat er dan staan? Wie zijn die mannen in het zwart? Waarom zijn er vrouwen met een hoed? Mag je reageren op de preek of is dit niet gewenst? Moet je geld in de collectezak doen, of mag je dit er juist uithalen? En waar is de collecte dan voor? Wat is de kerkvoogdij of diaconie? Wat zijn de Tien Geboden en wat is de Belijdenis? Vermeld deze zaken in je brochure. Mensen kunnen zich hierdoor al heel wat meer op hun gemak gaan voelen. We moeten ons er terdege van bewust zijn dat onze manier van kerk zijn niet altijd begrepen wordt.

Een Iraanse kennis die ik in onze kerk introduceerde, had weinig ervaring met de westerse kerk. Hij had er wel eens iets over gehoord, maar begreep het allemaal niet precies. Toen de dominee met zijn preek begon, en mijn Iraanse vriend van de persoon naast hem een rol pepermunt kreeg aangeboden om er een pepermuntje uit te nemen, gaf hij de rol aan mij en vroeg vervolgens of dit nu het Heilig Avondmaal was? Beschaamd moest ik hem uitleggen dat we eigenlijk een pepermuntje nemen om wakker te blijven.

Bij een Antilliaanse kennis die eens onze gemeente bezocht, was het pepermuntje niet voldoende. Na verloop van tijd, de dominee was al enige tijd met zijn preek bezig, merkte mijn kennis dat hij even was weggedommeld. Hij schrok wakker. 'Maar, gelukkig', zo zei hij later tegen mij, 'Ik was niet de enige. De mannen met de zwarte pakken voor in de bank sliepen ook.'

U begrijpt het. Onze rituelen hebben soms wat uitleg nodig.

In een grote gemeente is dat lastig, maar in een kleine gemeente waar de meeste mensen elkaar kennen, zou na een folderactie iemand bij de ingang moeten staan om eventuele nieuwkomers welkom te heten. En hoe gaat het na de dienst? Is er een mogelijkheid om met elkaar na de dienst nog wat na te praten en iets te drinken? Besef dat gastvrijheid een christelijke deugd is.

Een folder met een concrete uitnodiging voor een bepaalde avond of een activiteit, is ook een goede mogelijkheid. Veel mensen, vooral niet-gelovigen, hebben grote levensvragen. De problemen van deze tijd, zoals de wereldwijde onrust, de oorlogen, geruchten van oorlogen, economische crisis, gaan deze mensen niet voorbij en roepen vragen bij hen op.

Veel mensen verliezen hierdoor hun zekerheden en gaan op zoek naar de zin van het leven. Alternatieve ideeën worden gezocht en vaak ook gevonden. Toch heeft de Bijbel het antwoord op deze vragen. Alleen, hoe komen ze dat te weten en hoe verpakken we het?

Met een huis-aan-huis folder kunt u mensen uitnodigen voor een speciale avond over een bepaalde zingevingsvraag, of over een actueel thema dat vanuit Bijbels perspectief wordt bekeken. Voor zo´n avond moet er een spreker worden uitgenodigd die een brede kennis van het thema heeft en de gelegenheid heeft zich bijzonder goed voor te bereiden op de avond.

Huis-aan-huis evangelisatiewerk

Deze vorm van evangeliseren vinden veel mensen heel lastig. Dit komt omdat ze al gauw het idee hebben dat ze worden geassocieerd met Jehova's getuigen. Dit is inderdaad vaak het geval. Hierdoor moet je jezelf niet laten ontmoedigen, maar worden uitgedaagd om te zoeken naar een vorm waarmee dit soort vooroordelen kan worden voorkomen.

Evangeliseren in De Bijlmer

In België was ik eens betrokken bij een huis-aan-huis actie.
We belden bij de huizen aan en probeerden een gesprek aan te gaan. Die bewuste ochtend had ik al zo vaak de opmerking gehoord: 'Jullie zijn zeker Jehova's getuigen?', dat ik er helemaal genoeg van had. Bij het eerstvolgende huis veranderde ik mijn openingszin en zei: 'Hallo meneer, wij zijn geen Jehova's getuigen en we komen u iets over de Bijbel vertellen.' 'Oh', zei de man. 'Wij zijn wel Jehova's getuigen.' U begrijpt dat ik wat uit had uit te leggen. Maar gelukkig kon de man erom lachen.

Het feit dat de meeste mensen alleen Jehova's getuigen aan de deur krijgen, heeft iets te zeggen over de christenen. Hebben zij het dan misschien beter begrepen dan wij? Waarom gebruiken wij als kerk hun methode zo weinig? Een voormalig Jehova's getuige zei ooit: 'Ik ben van mening dat het enige Bijbelse van Jehova's getuigen hun manier van evangeliseren is.' En ik geloof dat dit zo is. De Heere Jezus zocht de mensen ook op in hun huizen. Hier verrichtte Hij ook Zijn eerste wonder waarvan aantekening is gemaakt. Hij kwam in de woningen van tollenaars en zondaars. Ook zond Hij zijn discipelen uit met de instructie hoe te handelen in de huizen. Van Paulus lezen wij eveneens dat hij de huizen langs ging.

> Handelingen 20 vers 20: *'Hoe ik niets achtergehouden heb van hetgeen nuttig was, dat ik u niet zou verkondigd en u geleerd hebben, in het openbaar en bij de huizen.'*

Kortom, de huizen langs gaan is Bijbels en een beproefd concept. We laten ons dus niet ontmoedigen door de mogelijkheid om te worden geassocieerd met Jehova's getuigen.

Het is uiteraard wel heel belangrijk hoe we ons presenteren.

Verstandig is het om met twee personen te gaan, waarbij de ene persoon het gesprek kan voeren, terwijl de andere eventueel aantekeningen maakt en in stilte bidt om het werk van de Heilige Geest. We bellen aan en beginnen niet meteen over het geloof of over de Bijbel. Nee, we maken ons bekend en vertellen dat we van kerk X uit de buurt zijn, en dat we de buurt-

bewoners bezoeken omdat we graag willen weten wie er in de wijk kerkelijk betrokken is. Ook kan heel laagdrempelig, gevraagd worden of er misschien dingen zijn waar de kerk iets in kan betekenen. Vervolgens kan aan de persoon gevraagd worden of hij de bewuste kerk X kent en of hij er wel eens over heeft nagedacht om deze te bezoeken.

Door middel van dit soort openingsvragen kan er heel informeel een gesprek ontstaan, waardoor de mensen zich niet meteen 'bedreigd' voelen. In veel gevallen krijgt u hierna vanzelf de mogelijkheid om dieper te gaan en geestelijke zaken aan de orde te stellen. Als u merkt dat de persoon die u aanspreekt al christen is en kerkelijk meelevend blijkt te zijn, kunt het gesprek kort houden. U moet in ieder geval niet de indruk wekken dat u mensen van een ander kerkverband wil overhalen zich bij uw kerk aan te sluiten. Zeg dit ook gewoon eerlijk; des te opener zal men ook naar u toe zijn.

Lukt het niet om een gesprek over het geloof op gang te krijgen, vertel dan dat veel mensen niet goed weten wat een kerk of een christen is; hierover bestaat namelijk vaak een vertekend beeld. Daarna kunt u aan de persoon met wie u in gesprek bent vragen, of deze wel weet wat een kerk of een christen is. Vaak zal dan het antwoord zijn dat de kerk de plek is waar christenen naartoe gaan, en dat een christen iemand is die naar de kerk gaat en dat het een braaf soort mens is. Dit geeft u de gelegenheid om te vertellen wat christen zijn nu werkelijk inhoudt. Neem hier rustig de tijd voor. Vertel dat een christen niet een 'goed' mens is, maar dat hij juist zo slecht is dat hij een Verlosser nodig heeft. Vertel ook dat een christen niet maar zo een religieus persoon is, maar een volgeling van Jezus Christus. Geef gerust een getuigenis van hoe u de Heere Jezus hebt leren kennen en wat voor een vreugde het geeft om verlost te zijn van je zonde. Als mensen hierop reageren, kan er een mooi en goed gesprek ontstaan.

Zorg dat u evangelisatiemateriaal bij u hebt, het liefst over verschillende onderwerpen; relevant materiaal kunt u na het gesprek overhandigen. Zorg ook voor een kaartje met uw naam, telefoonnummer en/of e-mailadres of met de gegevens van een contactpersoon, zodat mensen u of deze

contactpersoon altijd kunnen bereiken met vragen of opmerkingen. Probeer erachter te komen hoe de gezinssituatie van de persoon is. Vraag gerust of er misschien dingen in het gezin zijn die moeilijk zijn. U kunt dan ook zeggen dat u hiervoor wilt bidden. Dit komt misschien wel heel vrijmoedig over, maar mijn ervaring is dat de meeste mensen het zeer waarderen als iemand zegt voor hen te bidden.

In onze individualistische maatschappij leven veel mensen langs elkaar heen en weten de meeste mensen niet meer welke problemen een medemens heeft. Oprechte interesse in de welstand van een medemens dwingt respect af en wekt vertrouwen. Veel gehoorde reacties zijn dan ook:

'Wat vind ik dat lief dat u dat aan mij vraagt; dat u voor mij wilt bidden.' Of: 'Wat leuk, dat heeft nog nooit iemand aan mij gevraagd.'

Probeer belangrijke zaken te onthouden of schrijf ze op. Dit kunt u het beste doen als u uit het gezichtsveld bent. Vraag altijd of men het goed vindt als u nog een keer een bezoek brengt. Als dit wordt toegezegd, noteer dit dan en beloof om nog een keer terug te komen. Hier kunt u dan in een volgende ontmoeting op terugkomen en dit geeft dan een gemakkelijke ingang voor een gesprek. Als u dingen toezegt of belooft, moet u dit ook nakomen. Niets is zo verwoestend voor de opbouw van het evangelisatiewerk, dan dat toegezegde afspraken niet worden nagekomen. Maak bij het maken van uw aantekeningen een inschatting van de termijn waarop het gewenst is om weer langs te komen.

Maak er bij huis-aan-huis evangelisatie ook aantekening van als mensen niet thuis zijn en noteer het adres. Deze mensen kunt u dan later nog een keer tussendoor bezoeken, zodat u na verloop van tijd de hele wijk of straat hebt gehad. Mensen die pertinent geen gesprek en ook geen bezoek meer willen, zult u moeten respecteren. Maak hier ook aantekening van. Deze adressen kunnen dan na een langere periode, bijvoorbeeld van één of twee jaar, weer worden bezocht.

Het bovenstaande lijkt een intensieve evangelisatiemethode, maar wist u dat u met 50 medewerkers op één middag, een dorp of stadsdeel van 5000 inwoners in zijn geheel kunt bezoeken?

Doet u dit met een kleiner aantal medewerkers, en spreidt u het uit over een heel winterseizoen, dan kunt u in één seizoen een heel dorp of stadsdeel bezoeken.

Evangelisatieacties bij evenementen

Het bezoeken van evenementen met als doel het Evangelie te brengen, kan een goede manier zijn. Belangrijk is dat je een link kunt vinden met het evenement. Je moet weten wat het evenement inhoudt, zodat je eventuele vragen kunt beantwoorden over de reden waarom je hier bent, en wat je van het feest of evenement vindt. Ben je bijvoorbeeld met een evangelisatiekraam aanwezig bij een voetbalwedstrijd of een muziekevenement, dan denken bezoekers al heel gauw dat je hen wilt afhouden van het bezoeken hiervan en dat jij meent dat je beter dan hen bent. Dit moeten we proberen te voorkomen door heel open en eerlijk aan te geven wat onze bedoeling en onze boodschap is.

Houseparty's en muziekfeesten

Ik heb veel geëvangeliseerd bij houseparty's en muziekfeesten. Dit zijn grote feesten, waar duizenden, zo niet tienduizenden jonge mensen naar toe gaan om een avond 'uit hun dak' te gaan. Deze mensen sparen vaak de hele maand om één avond te genieten. Het is confronterend voor hen als ze bij de ingang christenen ontmoeten die hen daar weg willen praten. Althans, zo ervaren zij dit vaak. Het is daarom belangrijk om heel laagdrempelig aanwezig te zijn; uiteraard niet in de feestzaal, maar buiten bij de ingang. Als je daar foldermateriaal wilt verspreiden, probeer dan om niet te negatief aandacht te besteden aan het feest dat wordt bezocht, maar laat vooral het Evangelie klinken. De bezoekers weten vaak diep in hun

hart heel goed dat ze op een dwaalweg zitten, maar ze kunnen hier niet aan ontsnappen. Ze hebben daar hulp bij nodig; ze hebben Jezus hierbij nodig. Daarom moet dit ook de kern van de folders en de boodschap zijn. Stoppen met bijvoorbeeld naar houseparty's of voetbalwedstrijden gaan, verandert een mens nog niet in een christen. Laat dit duidelijk zijn.

Zeg dit ook eerlijk tegen de jongeren. Ze komen vaak vanzelf met opmerkingen als: 'Jullie denken natuurlijk dat we naar de hel gaan, omdat we naar dit feest gaan.' Of: 'Jullie menen dat je beter bent, omdat jullie niet gaan feesten.' Vertel dan heel eerlijk dat je niet naar de hel gaat omdat je naar een houseparty gaat, en dat je niet naar de hemel gaat omdat je naar de kerk gaat. Nee, dat is het niet. Als je heel consequent het offer van Jezus Christus blijft afwijzen, is je bestemming de hel. Dit is de enige reden waarom God je uiteindelijk naar de hel zal moeten sturen.

> Johannes 5 vers 24: '*Voorwaar, voorwaar zeg Ik u: Die Mijn woord hoort, en gelooft Hem, Die Mij gezonden heeft, die heeft het eeuwige leven, en komt niet in de verdoemenis, maar is uit den dood overgegaan in het leven.*'

Dit geldt ook voor de hemel. Daar kom je niet door braaf naar de kerk te gaan, of aan bepaalde religieuze verplichtingen te voldoen. Nee, de enige weg naar de hemel is die van het kruis van Christus. Door geloof in en bekering tot Hem, bereidt de Heere voor ons een plaats in Zijn koninkrijk.

Veel jongeren, waaronder ook christenen, zien geen kwaad in het bezoeken van muziekfeesten. Ik heb bij satanische muziekfeesten zelfs geregeld jeugdleiders van kerken ontmoet, die er geen probleem mee hadden om de feesten te bezoeken. 'Ik doe niets verkeerd, ik gebruik geen drugs, ik gebruik geen geweld, ik ben hier gewoon voor een avondje lol.' Probeer bij evangelisatie tijdens muziekfeesten ook iets van de muziek en de teksten af te weten. Je kunt dan met de jongeren spreken over hun idolen, over wat deze zingen en wat ze doen. Hier kun je de Bijbel naast leggen, om zo samen te kijken hoe God wil dat wij leven.

Verkeerd gebruik van muziek is levensgevaarlijk voor het geestelijk leven. Muziek kan sfeer en emoties oproepen waardoor mensen open komen te staan voor satanische invloeden. Veel jongeren die ik heb gesproken, zagen niets verkeerds in het bezoeken van deze feesten. Jaren later komen ze er pas achter hoe ze door het bezoeken ervan en het luisteren naar de muziek die er ten gehore werd gebracht, openlijk in contact met de satan zijn gekomen. Je moet hier wat van weten wanneer je op dit soort locaties evangeliseert en als je contact met deze jongeren hebt.

Een heilig en rein leven dicht bij de Heere is belangrijk. De satan wil je laten struikelen om zo je werk onmogelijk te maken. Vaak kom je rechtstreeks in contact met mensen die bezeten zijn of worden geïnspireerd door de satan. Veel vervloekingen van satanisten hebben we dan ook moeten aanhoren. De boze wil niet dat we mensen uit zijn klauwen rukken en hij wil niet dat we hem ontmaskeren. Hij zal er dan ook alles aan doen om ons evangelisatiewerk bij deze party's onmogelijk te maken. Dit vraagt intensief gebed en een leven in afhankelijkheid van de Heere. In dit werk hebben we veel mooie dingen mogen meemaken.

In opdracht van een organisatie waar ik destijds werkzaam was, moest ik een bezoek brengen aan een houseparty om te kijken naar bepaalde misstanden en om te beoordelen met welke praktijken men zich hier bezighield. Via internet hebben een broeder en ik toegangskaarten aangeschaft, en samen gingen wij 's nachts om iets over twaalven naar binnen. We beseften dat we op het terrein van de satan kwamen. Buiten was dan ook een groep christenen in gebed bij elkaar. We kwamen bij de toegangscontrole en moesten daar ons kaartje laten zien. Daarna werden we gefouilleerd en toen ontdekte men mijn Bijbel. Waar dat voor was? Ik zei dat dit mijn Bijbel was; de Brief van God, Die ik altijd bij me droeg. Nou, vooruit dan maar. Ik mocht hem bij me houden, en we gingen naar binnen. We hebben enige tijd rondgelopen, maar we hadden het idee dat het feest niet echt 'lekker' liep. Mensen kwamen niet in trance. De speciale acts verliepen niet goed, en achter elkaar liepen jongeren naar buiten. Ze scholden op de organisatie dat het feest niets waard was.

Op een gegeven moment kwamen een paar bewakers naar ons toe met de

vraag wat we hier aan het doen waren? Mijn wedervraag was: 'Waarom vraagt u dit aan ons? U vraagt dit toch ook niet aan al die andere duizenden bezoekers? We hebben toch betaald en ons kaartje is toch geldig?' Ja, dat was wel zo, maar we verstoorden het feest.

Ik zei: 'Nu wordt het helemaal leuk! We gebruiken geen drugs, we gooien niet met bierflesjes, we zijn niet dronken, we hebben geen wapens, we schreeuwen niet. We hebben alleen gesprekken met wat jongeren. Hoe durft u dan te zeggen dat we het feest verstoren?'

Ja, dit was ook wel weer zo, beaamde de bewaking. Maar toch, we waren christenen en we hadden een Bijbel, en we verstoorden het feest. Ik zei: 'Hoe kunnen twee mannen met een Bijbel nu invloed hebben op duizenden feestende jongeren?' Ja, dit wist de man ook niet. Maar we werden toch dringend verzocht om te vertrekken. We hebben de bewaking uitgelegd dat wij wel wisten hoe twee mannen met een Bijbel duizenden jongeren kunnen beïnvloeden. We hebben hem het Evangelie uitgelegd, en verteld dat Jezus gekomen is om te triomferen over de boze machten. We hebben ook verteld dat deze confrontatie ook die nacht weer had plaatsgevonden. Nadat de bewakers ons verhaal hadden aangehoord, zijn we vertrokken en hebben we samen met de broeders en zusters die buiten voor ons hadden gebeden, de Heere gedankt voor Zijn bescherming en voor het tonen van Zijn macht.

Vele andere wonderen hebben we mogen ervaren, zoals bijzondere bescherming tijdens vechtpartijen en aanrandingen. Vaak gebeurde het dat we door de organisatie weg werden gestuurd, maar dat de Heere een politieagent stuurde, of iemand van de beveiliging of een omwonende, die ons vervolgens via een sluipweg op een veel betere locatie hebben gebracht om de jongeren aan te spreken.

Criminelen en drugsdealers kwamen bij ons om een bakje koffie. 'Die Jezus-mensen zijn wel te vertrouwen', zeiden ze. 'Die verraden je niet.' En dan kregen we diep in de nacht ruimschoots gelegenheid om aan het uitschot van de maatschappij het Evangelie van Jezus Christus uit te leggen. We hebben jonge mensen ontmoet die diep, heel diep in de macht van

de satan zaten, maar die na gesprekken met onze evangelisten tot inkeer zijn gekomen. Langdurige nazorg voor deze jongeren blijft ontzettend belangrijk. De duivel wil ze echt niet zomaar loslaten en zal blijven proberen om ze weer terug te krijgen. Veel gebed en een liefdevolle opvang in de gemeente zijn dan nodig. Een ervaring om ontzettend dankbaar voor te zijn, is dat wij mogen meemaken dat sommige van deze mensen later zelf ook zijn gaan evangeliseren.

Investeren in deze (jonge) mensen brengt vroeg of laat vrucht voort. Daarom is het belangrijk dat, als er wordt geëvangeliseerd bij evenementen, dit ook consequent gebeurt. Veel jongeren gaan naar alle feesten waar hun idolen komen. Door hier dan óók aanwezig te zijn, word je als het ware een onderdeel van het geheel. Er wordt niet meer vreemd tegen je aangekeken en vroeg of laat komen mensen met hun problemen naar je toe. Op deze manier hebben we veel jongeren kunnen helpen met het brengen van het Evangelie, en hebben wij hen daarnaast bijgestaan in het zoeken naar oplossingen voor problemen als verslaving, bezetenheid, verstoorde relaties, et cetera.

Het bezoeken van evenementen en feesten is een prachtige manier om het Evangelie te verkondigen en om contacten met niet-gelovigen aan te gaan.

Paranormale beurzen

Paranormale beurzen schieten de laatste jaren als paddenstoelen uit de grond. Geen wonder ook. Veel mensen hebben de erk verlaten, maar zijn toch op de een of andere manier bezig om het gat in hun ziel te vullen.

Dit gebeurt dan met allerlei surrogaat en alternatieve activiteiten, hetgeen een markt voor paranormale beurzen schept.

Op deze beurzen zijn diverse standjes aanwezig met paranormale en alternatieve 'geneesheren' of '-dames'. Je kunt er je toekomst laten voorspellen

door het leggen van tarotkaarten en door handlezen, koffiedik kijken et cetera. Ook kan men je aura lezen, zodat je weet wat je te wachten staat en hoort hoe je hierop kunt reageren. Er zijn geneeskundige kruiden, drankjes en stenen te koop en beoefenaars van reiki prediken genezing. Massa's mensen worden hier misleid en komen zo onbewust op het terrein van de satan.

Heel subtiel wordt er vaak ook het geloof bijgehaald, zodat naïeve christenen worden verleid om tot occulte 'therapieën' over te gaan. Ik heb geregeld gezien dat het zogenaamde medium achter of op haar of zijn kraam allerlei Bijbelteksten had hangen, om maar de indruk te wekken dat het van God was. Heel confronterend vond ik een medium met een glazen bol, met daarachter een grote poster waarop het kruis van Jezus met daaronder de tekst: 'Zonder Mij kunt gij niets doen.' Vele mensen worden hierdoor verleid. Een aanknopingspunt voor evangelisatie is dat al deze mensen op zoek zijn naar rust en vrede. Ze hebben een probleem of een zingevingsvraag en zoeken antwoord. Hier kun je dan ook bij aansluiten. Een mooie tekst hiervoor is:

> Mattheüs 11 vers 28: '*Komt herwaarts tot Mij, allen die vermoeid en belast zijt, en Ik zal u rust geven.*'

Uiteindelijk zoeken deze mensen, vaak onbewust, wat alleen Christus ze kan schenken. Vergeving van zonden, een herstelde relatie met de Heere God en herstel met zichzelf en andere mensen.

Geregeld heb ik bij de uitgang van een paranormale beurs met bezoekers gepraat. Ze verklaarden vaak dat als zij naar buiten kwamen, ze heel erg waren gesterkt en innerlijke rust ervoeren.

Zoals dat echtpaar dat ik eens aansprak. Ze waren binnen geweest en waren nu vol nieuwe energie. Het krachtenveld in hun lichaam was weer helemaal hersteld. Op mijn vraag wat dat dan inhield, zeiden ze dat ze niet meer zo vast aan goederen en geld zaten en dat het nu om het belangrijkste in het leven ging; dat er meer was dan geld en goed. 'Nou, dat klinkt heel goed', dacht

ik, 'maar toch zit er volgens mij een luchtje aan.' Ik reageerde met te zeggen dat ik het helemaal met hen eens was dat geld en goed niet zo gelukkig maken. En dat ik het daarom ook een goed voorstel vond van politieke partij x, om belastingen te verhogen ten gunste van uitgaven voor ontwikkelingshulp. Als door een adder gebeten reageerde het echtpaar: 'Dat is een vreselijk slecht plan! Die ellendige politieke partij x, die dit had voorgesteld. Ze mogen niet aan ons geld en aan onze uitkeringen komen.' De nieuwe energie en vrede waren in één keer weg. Op mijn vraag wat er nu ook alweer precies in hun krachtenveld ten goede was veranderd, kreeg ik geen antwoord. Ik heb wel het Evangelie aan hen mogen uitleggen en een Bijbelboek mogen meegeven.

We moeten beseffen dat de satan ook hier zijn duizenden verslaat. Zelfs in kleine christelijke dorpen zijn dit soort beurzen al aanwezig. Een kerk kan doen of haar neus bloedt, maar ik denk dat het beter is om met mensen die een dergelijke beurs bezoeken, te gaan praten, om op die manier te bespeuren waar hun vragen liggen en deze vanuit de Bijbel te beantwoorden. Hierin moeten we geen zachte heelmeesters zijn. We zullen ook heel duidelijk moeten aangeven dat bepaalde therapieën en praktijken rechtstreeks van de satan zijn, en door de Heere worden verboden.

> Deuteronomium 18 vers 10-12: *'Onder u zal niet gevonden worden, die zijn zoon of zijn dochter door het vuur doet doorgaan, die met waarzeggerijen omgaat, een guichelaar, of die op vogelgeschrei acht geeft, of tovenaar. Of een bezweerder, die met bezwering omgaat, of die een waarzeggenden geest vraagt, of een duivelskunstenaar, of die de doden vraagt. Want al wie zulks doet, is den HEERE een gruwel; en om dezer gruwelen wil verdrijft hen de HEERE, uw God, voor uw aangezicht, uit de bezitting.'*

Het is schokkend om ons te realiseren dat veel paranormale activiteiten op bedekte wijze in bepaalde rechts-reformatorische kringen worden gepraktiseerd. Kijk eens op de zogenaamde 'Biblebelt' hoeveel bijgeloof je tegenkomt. Vaak tot in kerkenraden en onder predikanten toe. Geregeld ben ik mensen tegen gekomen die om principiële reden niet verzekerd waren (hier heb ik diep respect voor), maar die in tijden van ziekte hun toevlucht

zochten bij een 'zeer gelovige' man of vrouw met bepaalde 'gaven'. Als ik dan vernam hoe de behandeling was verlopen en welke uitwerking deze op de patiënt had, dan was de link met reiki snel gelegd. De 'therapeut' behandelde de patiënt onder occulte invloed door handoplegging. Helaas was de aldus verworven 'genezing' vaak maar van korte duur en kwam er later een groter probleem voor terug. Kenmerkend voor al deze mensen was dat ze geen geloofszekerheid hadden, en hier ook zeer sceptisch tegenover stonden. 'Dit gaat zo maar niet.' Nee inderdaad. Je kunt maar één Heer dienen!

Een goede toets om erachter te komen in hoeverre mensen in de macht zijn van bepaalde mediums of therapieën, is om er kritisch naar te vragen. In veel gevallen reageren mensen zeer prikkelbaar en zijn ze verwijtend naar de gewone medische wereld. Meestal is dit een bewijs dat ze niet los kunnen komen van de paranormale, alternatieve behandeling.

Over bevrijding zijn veel boeken geschreven; gebed, zuiver Bijbels onderwijs en bekering vormen hier echter de enige oplossing.

Jaarmarkten

Jaarmarkten geven een mooie gelegenheid om in een dorp waar de meeste mensen elkaar wel kennen en naar de kerk gaan, tóch evangelisatiewerk te doen. De jaarlijkse markt in bijvoorbeeld de zomervakantie of rond streekgebonden hoogtijdagen, zoals kaasmarkt, visserijmarkten, paardenmarkt et cetera, trekken veel bezoekers uit de hele omgeving en toeristen.

Als plaatselijke kerk is het goed om hier aanwezig te zijn. Met behulp van een kraam met Bijbelse lectuur en evangelisatiemateriaal kun je zo mensen in contact met de Bijbel brengen. Het geeft bovendien een mooie gelegenheid om toeristen uit te nodigen voor de zondagse dienst. Misschien is het zelfs wel een idee om het kerkgebouw (dat in veel dorpen gelukkig nog in het centrum staat) open te stellen en ook hier bezoekers te ontvangen. Om zo, op een rustige plek, met mensen in gesprek te gaan over het geloof.

Helaas 'schittert' de kerk bij dit soort gelegenheden nogal eens door afwezigheid. Dit is jammer. Allerlei argumenten worden gebruikt om hier maar niet bij aanwezig te hoeven zijn, zoals: 'De meeste mensen zijn al kerkelijk', of: 'Het is zo'n goddeloze braderie, dan is het paarlen voor de zwijnen gooien.' Of nog één: 'Je zult maar bekenden tegenkomen.'

Het is teleurstellend wanneer dit soort argumenten worden gebruikt en u mag deze gerust zien als een list van de satan. Juist dit soort gelegenheden geeft de kerk de kans om haar boodschap mee te geven aan hen die nooit een stap in de kerk zetten. We leven in een vrij land, waar we gelukkig nog de mogelijkheid hebben om voor ons geloof uit te komen. Laten we die vrijheid dan ook gebruiken. Of schamen wij ons voor onze boodschap? Voelen wij ons alleen sterk in de veilige bedding van ons kerkje, zelfs misschien nog wel vooraan in de kerkenraad- of notabelenbank? En de mensen die buiten zijn? Ja, die kunnen toch komen als ze willen?

Ik zeg het u heel persoonlijk: Christus heeft zich niet geschaamd om buiten in de brandende zon, naakt aan het kruis te hangen, om ons uit de handen van satan te rukken. Als u zich schaamt om deze boodschap buiten uw veilige kerkje te verkondigen, zal Hij zich straks ook voor u moeten schamen!

> Markus 8 vers 38: '*Want zo wie zich Mijns en Mijner woorden zal geschaamd hebben, in dit overspelig en zondig geslacht, diens zal Zich de Zoon des mensen ook schamen, wanneer Hij zal komen in de heerlijkheid Zijns Vaders, met de heilige engelen.*'

Evangelisatie onder vluchtelingen

De afgelopen twintig jaar zijn er jaarlijks vele duizenden vluchtelingen naar Nederland gekomen. Veel van deze mensen komen uit lande, waar men niet of nauwelijks met het Evangelie bekend is. In veel van deze landen is het zelfs verboden om zending te bedrijven, of van godsdienst te veranderen. Als deze mensen door de nood gedreven in ons land terecht

zijn gekomen staan ze meestal open voor nieuwe dingen en inzichten. Dit geeft veel openingen voor evangelisatie.

We moeten dan ook voorkomen dat we een houding aannemen waarin we duidelijk laten merken dat we deze mensen hier liever niet hebben. Angst voor bijvoorbeeld de Islam is niet op zijn plaats. Het loopt de Heere niet uit de hand. Zie het meer als een uitdaging. Ook gedachten als 'Ze komen hier alleen maar voor het geld en hebben niet echt een probleem', moet u verre van u houden. Natuurlijk, ik weet ook dat veel vluchtelingen met verkeerde motieven hier komen, maar de Heere kan dit gebruiken om door jou en u het Evangelie aan hen te prediken.

We kennen allemaal het verhaal van Elimelech en Naomi met hun kinderen. Ook zij zijn gevlucht vanwege de omstandigheden in hun land. Ze hadden in Israël kunnen blijven, zoals hun familie deed. Maar de Heere heeft hun vertrek wel willen gebruiken om de jonge vrouw Ruth tot het geloof in de God van Israël te brengen. En we weten het, uiteindelijk is zij opgenomen in het voorgeslacht van de Heere Jezus. Met evangeliseren onder vluchtelingen is het belangrijk om te zorgen voor Bijbels evangelisatiemateriaal in diverse talen en mensen met kennis van het land en de cultuur.

In de tijd dat de meeste asielzoekers uit Irak en Iran kwamen, hadden we meestal verschillende christenen bij ons die zelf uit Irak of Iran kwamen en die vroeger ook moslim waren geweest. Vanwege angst voor represailles uit de moslimwereld, bleven onze broeders vaak wat op de achtergrond om niet direct te worden herkend. We hadden daarom tijdens evangelisatieacties als methode om als Nederlandse christenen zelf contact te zoeken met Iraniërs en Irakezen. Als deze mensen dan aangaven geïnteresseerd te zijn, namen we ze mee naar onze broeders bij onze wagen en brachten we ze met hen in contact. Zij legden dan in hun eigen taal het Evangelie aan hen uit. Geregeld gebeurde het dat na een evangelisatiedag, de volgende zondag meerdere gezinnen meegingen naar de kerk. Op deze manier hebben we vele tientallen gezinnen bij een kerk gebracht met hun eigen taal.

Ook door jezelf open te stellen voor vluchtelingen, kun je op een laagdrempelige manier het Evangelie overdragen. Zoek deze mensen eens op in het asielzoekerscentrum. Of ga eens bij hen langs als ze bij u in de straat wonen. Zij waarderen het als er mensen in hen zijn geïnteresseerd en ze willen zich meestal wel in uw cultuur verdiepen. Nodig hen uit voor een maaltijd. Ze zullen dan zien dat u bidt en de Bijbel leest. Leg uit waarom u dit doet en Wie u inspireert.

Er zijn veel manieren te bedenken om deze mensen te bereiken. Kijk ook naar mogelijkheden in uw gezin. Bent u ook bereid om iets van uw privacy af te staan aan uw naaste?

Wij hebben meerdere malen asielzoekers in ons gezin gehad. Zo hebben wij gedurende enkele jaren een tweetal Chinese jongens van rond de dertien jaar oud opgevangen. Ze waren wees en wegens de uitzichtloze omstandigheden waren zij naar Nederland vertrokken of gestuurd. Vanwege hun jonge leeftijd was het niet verstandig dat ze in een opvanghuis kwamen, en zo zijn ze bij ons terechtgekomen. Deze jongens hadden nog nooit van het christelijk geloof gehoord. Ze wisten niet eens dat het bestond. We hebben deze jongens een Bijbel in hun eigen taal gegeven en in drie maanden tijd hebben ze de hele Bijbel doorgelezen, van Genesis tot Openbaring. Aan de vragen en reacties die er van hun kant kwamen als wij aan tafel de Bijbel lazen, begreep ik dat ze al heel veel van de inhoud verstonden. Ze gingen elke zondag mee naar de kerk, maar ze konden maar een klein gedeelte volgen. Wel lazen zij continu in hun eigen Bijbel. Na een preek van onze dominee Schalkoort over Ruth en Naomi vroeg ik aan hen of ze de kern van de preek een beetje hadden begrepen. Hierop reageerden zij in gebroken Nederlands: 'Uw God is mijn God!' Geweldig was het om dit te horen uit de mond van twee jonge mensen, die een jaar daarvoor nog nooit van God hadden gehoord. Deze jongeren zijn later weer uit ons huis vertrokken, maar via anderen hebben we begrepen dat ze zich op zeventienjarige leeftijd hebben laten dopen. Later heb ik nog een leuke correspondentie met hen gehad. Vanwege de verbeterde economische omstandigheden zijn ze weer teruggestuurd naar China.

Ik geloof dat deze jongeren een meerwaarde voor China zullen zijn en hoop en bid dat ze daar het licht van het Evangelie mogen laten schijnen.

Bid en geloof dat de Heere ook u en jou wil gebruiken in contacten met vluchtelingen. Verdiep je in hun situatie en benader hen met liefde en bewogenheid. Zo mag u, heel dichtbij, zendingswerk verrichten met eeuwigheidswaarde.

> 1 Korinthe 4 vers 7: *'Want wie onderscheidt u? En wat hebt gij, dat gij niet hebt ontvangen? En zo gij het ook ontvangen hebt, wat roemt gij, alsof gij het niet ontvangen hadt?'*

Bidden op straat

Bidden op straat is in veel steden een nieuw verschijnsel om te evangeliseren. Er zijn in het winkelcentrum een aantal christenen aanwezig die winkelend publiek aanspreken en vragen of ze voor hen mogen bidden. Bidden is altijd goed. Toch? Al moeten we ons wel afvragen wat bidden nu precies is, en hoe we dit in het evangelisatiewerk moeten toepassen. Als we in de Bijbel het verhaal van Daniël lezen, dan zouden we juist positief moeten zijn om in het openbaar voor het oog van de mensen te bidden. Dat is ook zo. Maar wat is onze houding hierin? Als we de onderstaande woorden van de Heere Jezus lezen, dan hebben deze ons veel te zeggen:

> Mattheüs 6 vers 5-8: *'En wanneer gij bidt, zo zult gij niet zijn gelijk de geveinsden; want die plegen gaarne, in de synagogen en op de hoeken der straten staande, te bidden, opdat zij van de mensen mogen gezien worden. Voorwaar, Ik zeg u, dat zij hun loon weg hebben. Maar gij, wanneer gij bidt, gaat in uw binnenkamer, en uw deur gesloten hebbende, bidt uw Vader, Die in het verborgen is; en uw Vader, Die in het verborgen ziet, zal het u in het openbaar vergelden. En als gij bidt, zo gebruikt geen ijdel verhaal van woorden, gelijk de heidenen; want zij menen, dat zij door hun veelheid van woorden*

zullen verhoord worden. Wordt dan hun niet gelijk; want uw Vader weet, wat gij van node hebt, eer gij Hem bidt.'

De les die in het bovengenoemde zit, is dat we niet op onze woordenschat of op onze vorm van bidden moeten vertrouwen, maar op de Heere die weet wat we nodig hebben. Dat we moeten leven in een innige relatie met de Heere en, vooral ook in het evangelisatiewerk, alles met Hem moeten delen. Dit heeft alles met een biddend leven te maken. Geen stap zonder Hem durven zetten. Wandelen met God zoals Henoch heeft gedaan.
Daarom heb ik er wel moeite mee als mensen zo maar op wildvreemden afstappen en vragen of ze voor hen mogen bidden. Het lijkt me dat je eerst moet uitleggen wat bidden is, om dan te vertellen tot Wie je bidt. En wat kun je, aan die Persoon tot wie je bidt, vragen? Daarom zal eerst een stuk uitleg aan het gebed vooraf moeten gaan. En waar moet je dan om bidden? En wat kun je vragen? God is toch geen Sinterklaas? We moeten er vooral voor waken dat bidden niet tot een soort ritueel of trucje gedegradeerd wordt. Het is de ziel voor de Heere blootleggen. Dit betekent ook weer niet dat bidden alleen op 'gewijde grond' zou mogen plaatsvinden. Maar wel, dat mensen beseffen wat bidden is.

Persoonlijk ben ik er meer voorstander van om aan de persoon met wie je spreekt, te vragen of er bepaalde zaken zijn waar hij of zij mee worstelt. Dan kan worden toegezegd dat je dit in je gebeden voor de Heere brengt.

Toch kan er soms in een gesprek een situatie ontstaan dat je de behoefte hebt om ter plekke de nood met de Heere te delen. Doe dit dan ook gerust.

Geregeld heb ik gesprekken met jongeren die absoluut niet weten wat bidden is, hoe ze moeten bidden en wat ze dan moeten vragen. Het gebeurt dan nog wel eens dat ik hun voorstel om dit tegen de Heere te zeggen. Om aan Hem te vragen of Hij de jongeren wil leren bidden. Dat is al een gebed. Dit doe ik dan meestal ook ter plaatse, om in een kort gebed aan de Heere te vertellen waar we zojuist over hebben gesproken.

Tegenwoordig kom ik ook veel gebedsgenezers tegen op straat. Soms denk ik wel eens: Als je het christelijke geloof belachelijk wilt maken moet je jezelf hier, zonder dat je door God hiertoe bent geroepen, op richten. Christenen vragen met dit soort activiteiten dan aan voorbijgangers, of ze soms ziek zijn en of ze voor hun ziekten mogen bidden. Ze bevelen de ziekte dan om in de Naam van Jezus te verdwijnen. Ja, ik weet dat dit in de Bijbel voorkomt. En dat de Heere nog steeds Dezelfde is. Maar we moeten ook beseffen dat de Heere vrij is om dit te geven op Zijn tijd. Wij kunnen hier niet over beslissen en kunnen dit niet claimen. Hij kan ook beslissen om het niet te geven. Als God jou die gave niet geeft, moet je die ook niet toepassen. Wat een beschamende vertoning, als mensen gezond worden verklaard en er daarna niets verandert aan hun toestand.

Ik was betrokken bij een evangelisatieactie in Utrecht. Op een gegeven moment kwam één van de medewerkers juichend met een vrouw uit de bus. Hij hielp haar met de rollator weer de straat op. Ik vroeg: 'Wat is er te juichen?' 'Nou', zei de medewerker. 'Deze vrouw was slecht ter been en had een heupprobleem. Maar we hebben haar in Jezus' Naam genezen.'
'Ik geloof er niets van', zei ik. 'Ze ging met de rollator de bus in en komt er weer net zo ongelukkig uit.'

U begrijpt dat dit soort belachelijke vertoningen niet tot eer van God zijn, en dat dit al helemaal niemand aanspoort om de Heere te zoeken. Als het aan de orde komt, mogen we bidden voor de zieken. Ook op straat. Maar besef wel, dat de Heere, God is!

Lezingen over een bepaald onderwerp

Een goed middel om een grote groep mensen te bereiken met het Evangelie is, om in uw stad of dorp een avond te beleggen over een actueel onderwerp. Probeer alert te zijn op thema's die actueel zijn in de maatschappij en politiek. Dit zijn zaken waarover wordt gesproken en waar mensen over willen praten. Een voorbeeld is om in een tijd van werkloosheid een avond te organiseren over dit thema. Op zo'n avond kan worden ingegaan op de problematiek die

werkloosheid met zich meebrengt. Aan de hand van Bijbelse voorbeelden kan een pastorale lezing worden gegeven. Spreuken geeft mooie ingangen. Maar ook bijvoorbeeld Mattheüs 20 is hier geschikt voor. Uiteindelijk kan door de prediking van het Evangelie aan mensen duidelijk worden gemaakt dat als er in de maatschappij geen plek meer is voor hen, er bij de Heere andere normen en waarden gelden.

Een ander thema is bijvoorbeeld het einde van de wereld. Hier worstelen ook veel mensen mee. Onheilsprofeten varen hier wel bij. Daarom is het belangrijk dat ook hier de kerk niet zwijg, maar aan de wereld uitlegt wat de Bijbel hierover leert.

Verdere onderwerpen kunnen zijn: opvoeding, ellende in de wereld, Israel, criminaliteit, drugsgebruik, huwelijk, seksualiteit, gezond leven, milieu, opwarming van de aarde et cetera.

Als u zo'n avond organiseert, kunt u de lezing in het kerkgebouw laten plaatsvinden. Maar soms is een openbare gelegenheid laagdrempeliger. Probeer ongeveer een week van te voren uitnodigingen te bezorgen. Plaats een artikeltje in de krant en laat alle gemeenteleden in hun netwerk op zoek gaan naar mensen die ze mee kunnen vragen. Laat wel duidelijk uitkomen dat u het onderwerp vanuit de Bijbel wilt belichten. Maak aan het begin van de lezing duidelijk dat sommige dingen misschien vragen oproepen, en dat sommigen het met bepaalde zaken niet helemaal eens zullen zijn. Dit geeft niets. Geef aan dat interruptie niet gewenst is, maar dat er na de lezing alle mogelijkheid zal zijn om vragen te stellen, zowel schriftelijk als mondeling. Las eventueel een pauze in, zodat mensen al wat kennis met elkaar kunnen maken en er informeel over de lezing kan worden doorgepraat. Ga na de pauze serieus in op de vragen, maar houd wel de lijn van de lezing vast. Ontkracht vanuit de Bijbel valse leringen, maar respecteer de persoon die ze uitspreekt.

Belangrijk is om op deze avonden nazorg ter beschikking te hebben en de bezoekers ook op die mogelijkheid te wijzen.

8. Hoe benader je bepaalde religies en wereldbeschouwingen?

In dit hoofdstuk wil ik graag ingaan op een aantal religies, denkwijzen en levensbeschouwingen. Het zal geen theoretische, diepgaande beschouwing worden over hetgeen de desbetreffende religie of levensbeschouwing precies inhoudt. Hierover zijn namelijk al veel goede boeken geschreven. Als je hier meer van wilt weten, zoek dan een goed boek dat dit onderwerp vanuit Bijbels perspectief belicht. In dit hoofdstuk probeer ik slechts iets weer te geven van de ervaringen die ik zelf met bepaalde doelgroepen en religies heb opgedaan.

Ik hoop dat u/jij er iets aan zult hebben tijdens vergelijkbare ontmoetingen. Mijn ervaring en uitgangspunt is dat je in contacten met andersdenkenden eerst goed naar de persoon moet luisteren, voordat je zijn overtuiging op grond van de kennis die jij ervan hebt, bestrijdt. Luister naar wat de persoon zegt en wat hij aangeeft te geloven. Het is in veel gevallen namelijk zo dat als je iemand die een bepaalde religie aanhangt spreekt, hij of zij soms een heel andere visie op deze religie heeft dan jij verwacht. Ook in de christenwereld bestaat dit verschijnsel.

Als een moslim met een christen spreekt uit bijvoorbeeld de Pinkstergemeente, en vervolgens de ervaringen die hij met deze persoon heeft gehad projecteert op een reformatorische christen, dan zal hij tot de conclusie komen dat hij er niets van begrijpt. Er zijn net zoals in het christendom, ook onder andere religies en overtuigingen veel verschillende soorten en vormen. Je kunt alles van de Koran af weten, en daarmee een moslim willen bestrijden, maar als je toevallig met een vrijzinnige moslim te maken hebt, zal dit weinig effect hebben. Daarom moeten we ook niet iemand 'aanvallen' op zijn religie, maar moeten we proberen om dat wat hij zegt te analyseren, en dan naar aanknopingspunten te zoeken voor het Evangelie. Goed luisteren en ingaan op hetgeen de persoon zelf zegt, is daarom

belangrijk. In de hiernavolgende gedeelten reik ik enkele tips aan voor het omgaan met mensen die een bepaalde niet-Bijbelse overtuiging hebben of een religie aanhangen.

Atheïsten

Atheïsme is het tegenovergestelde van het geloof in God, oftewel van het theïsme. Volgens het Van Dale Woordenboek betekent het woord: *'Ontkenning van het bestaan, of de bestaanbaarheid, van een (persoonlijke) god.'* Atheïsten ontkennen dus het bestaan van God. Er zijn heel veel mensen die zich atheïst noemen. Maar eigenlijk zijn ze dit niet, omdat ze nooit hebben nagedacht over het bestaan van God.

Ze zijn onverschillig als het om godsdienstige zaken gaat, en praten een ander maar wat na. Een echte atheïst, één die stellig beweert dat er geen God is, zal moeten erkennen dat het voor hem een geloofsuitspraak is. Bewijs heeft hij namelijk niet. Atheïsten moeten we niet verwarren met agnosten. Agnosten menen dat het niet is aan te tonen of er nu wel of niet een God is. Ze houden het in zekere zin 'open'. In de praktijk zullen de meeste atheïsten die we ontmoeten tussen beide stromingen in zitten. In contact met atheïsten (en ook agnosten) is het verstandig om in je achterhoofd te houden wat de Bijbel over het kennen van God leert.

> Romeinen 1 vers 18-20: '*Want de toorn Gods wordt geopenbaard van den hemel over alle goddeloosheid , en ongerechtigheid der mensen, als die de waarheid in ongerechtigheid ten onder houden. Overmits hetgeen van God kennelijk is, in hen openbaar is; want God heeft het hun geopenbaard. Want Zijn onzienlijke dingen worden, van de schepping der wereld aan, uit de schepselen verstaan en doorzien, beide Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid, opdat zij niet te verontschuldigen zouden zijn.'*

Het is belangrijk om dit als uitgangspunt te houden. Laat deze Bijbelteksten onderdeel zijn van je parate Bijbelkennis en houd dit altijd vast.

Hoe mooi iemand je ook kan vertellen dat er geen God is, en je niet kunt weten dat Hij bestaat. Zo'n persoon liegt of is verduisterd in zijn verstand en hart, omdat hij vroeger wel in God heeft geloofd, maar Hem bewust heeft verworpen:

> Vers 21: *'Omdat zij, God kennende, Hem als God niet hebben verheerlijkt of gedankt; maar zijn verijdeld geworden in hun overleggingen en hun onverstandig hart is verduisterd geworden.'*

Dit moet je in elk gesprek proberen vast te houden. Doe je dit niet, dan loop je vast en ga je mee in een nutteloze redenering om God proberen aan te tonen en te bewijzen. Citeer liever maar, desnoods in eigen woorden, de bovenstaande teksten en vraag de persoon maar eens wanneer het is misgegaan. Dit kan confronterend overkomen (al moet een atheïst hier wel tegen kunnen), maar het geeft meestal wel meteen duidelijkheid. Mijn ervaring is dat de meeste, zo niet alle atheïsten zullen erkennen dat ze vroeger wel in God hebben geloofd, maar dat ze hun geloof vanwege een bepaalde ontwikkeling zijn kwijtgeraakt. Dit kan zijn door bepaalde traumatische ervaringen zijn gebeurd. Het kan ook dat ze bij het ouder worden, onder invloed van het onderwijs dat ze hebben genoten, hun kennis en verstand als god zijn aanbidden en daardoor het zicht op God zijn kwijtgeraakt. Ook kom je veel mensen tegen die vroeger gelovig zijn geweest, maar die door het missen van gebedsverhoring teleurgesteld zijn geworden in God en Hem daarom zijn gaan verwerpen. Het is altijd zo tegenstrijdig dat mensen die zeggen niet in God te geloven, toch allerlei verwijten naar God toe hebben. Hieronder volgt een voorbeeld van hoe een gesprek met een atheïst kan gaan.

Als godloochenaars gefrustreerd reageren naar God toe, zeg ik meestal: 'Meneer, waarom windt u zich zo op over 'Iets' waarin u niet gelooft? Waarom bent u zo boos op Iemand die volgens u niet bestaat?' 'Ja', wordt dan gezegd: 'U moest eens weten wat voor puinhoop Hij van mijn leven heeft gemaakt en dan al die oorlogen. Nee, als God bestaat dan was dat allemaal niet gebeurd.' 'Maar meneer', zeg ik dan: 'Zullen we eens kijken wie de oorzaak van die problemen is? U kunt God toch niet de schuld geven van het feit dat twee

volken ruziemaken? Stel dat iemand u hier op straat neerslaat, bent u dan boos op God of op die persoon?' De man zal moeten erkennen dat hij boos is op de persoon en dat hij zijn boosheid niet mag projecteren op God. Als een timmerman met zijn hamer iemand doodslaat, is dit dan de schuld van de hamer? Is dit dan de schuld van de fabrikant van de hamer? Nee, toch? Het is de schuld van de persoon die de hamer gebruikt.

Probeer in dit soort gesprekken om mensen hun eigen verantwoordelijkheid in te laten zien. In veel gevallen is er daarna al meer ruimte om over God te spreken.

Michael Denton (een microbioloog) zei: 'Nooit is Darwins theorie ook maar één keer bevestigd door een ontdekking of vooruitgang sinds 1959.'

In een gesprek met iemand die God ontkent en aangeeft dat hij atheïst is, reageer ik meestal met:

'Atheïsten? Bestaan die dan nog tegenwoordig? Veel mensen zijn daar toch van teruggekomen?'

Dit kan soms ontwapenend zijn en geeft al meteen gespreksstof. Heel veel mensen zijn ook maar gewoon meepraters en te onverschillig om over God na te denken.

Wat mij ook opvalt, is dat atheïsten vaak zo gering over zichzelf denken. 'Een mens is maar een schimmel', zei iemand een keer tegen mij. 'Een schimmel, niet meer dan een nutteloze schimmel.' Toen kwam er een hele uitleg hoe alles was ontstaan, en hoe alles precies werkte. Na afloop van het gesprek vroeg ik aan de man: 'Bent u gelukkig?' 'Ja', zei de man, 'ik ben inderdaad gelukkig.' 'Nou, dat is mooi,' zei ik, 'dan heb ik voor het eerst een gelukkige, nutteloze schimmel gezien!'

De steeds verdergaande kennis die door de wetenschap ontstaat, doet de mens uiteindelijk alleen maar meer verwonderd staan over hoe mooi alles is geschapen. Om dan te ontkennen dat er een Schepper bestaat,

wordt wel moeilijk. Ook zijn er de laatste tijd veel mensen die vanwege de ontwikkelingen in de wereld meer interesse krijgen voor het Woord van God. Het is niet zo moeilijk om atheïst te zijn als je lekker met een bakje koffie en een stuk appeltaart op een terrasje in het zonnetje zit te genieten. Maar houd het maar eens vol dat God niet bestaat als je ziek wordt. Houd het maar eens vol dat God niet bestaat als je op je sterfbed ligt, als je al je zekerheden moet loslaten en de dood zich meldt. Nee, dan zijn er niet zo veel meer die dan nog geloven dat er niets is.

Wat me steeds opvalt bij atheïsten, is dat ze eigenlijk altijd fanatieke voorstanders van abortus zijn. Door God te ontkennen en als gevolg daarvan ook de schepping, geldt bij hen het recht van de sterkste. Het ras mens wordt sterker door het zwakke uit te roeien. De consequentie van deze denkwijze is dan ook dat hulp aan de zwakke mens niet nodig is. Dit geeft ook de verklaring van het feit dat sommige 'echte' atheïsten geen of weinig oog hebben voor maatschappelijke zorg, ontwikkelingshulp en hulp bij calamiteiten. De mens moet zichzelf redden en zien te overleven.

Ik sprak een vrouw die niet geloofde dat er 'iets' bestond. We kregen een leuk gesprek, waarin de vrouw vertelde hoe goed ze was. Ze was altijd behulpzaam voor haar naaste, ze hielp mensen in nood. Ze stond klaar voor iedereen en kwam altijd voor de zwakken in de maatschappij op. 'Nee. Er bestond geen God. Maar als Hij bestond, ja, dan kwam zij toch wel in de hemel.' 'Mevrouw', zei ik, 'dan vindt u waarschijnlijk die 30. 000 abortussen per jaar in Nederland ook zo ontzettend erg?' 'Nee', zei ze resoluut, 'je wilt toch geen ongewenst kind?' 'Ja maar', zei ik, 'u zegt voor het zwakke in de maatschappij op te komen. En nu laat u juist het echte zwakke in de maatschappij maar zo zinloos vermoorden. Dat kunt u toch niet menen? Wie moet dan dat baby'tje helpen die aan de tang van de aborteur probeert te ontkomen? Wie moet er dan voor het echte zwakke opkomen?' Ze keek verschrikt, dacht even na en zei: 'Dat moet God dan maar doen.'

Het volgende voorbeeld laat zien hoe gewetenloos soms 'fatsoenlijke' mensen kunnen zijn.

In Wageningen kwam tijdens een evangelisatiedag een vrouw van ongeveer 40 jaar naar me toe. Ze had een kind aan de hand en kwam een folder terugbrengen waarin iets over abortus stond geschreven. 'Hier!', zei ze boos. 'Daar hebt u de folder weer terug. Je moet er toch niet aan denken dat mijn kind dit leest.' 'O, mevrouw', zei ik, 'vindt u abortus ook zo erg?' Met een verwoestende blik in haar ogen keek ze me aan en zei: 'Ik ben er juist voor.' Met het kind aan haar hand liep ze snel en verontwaardigd weg. Ik keek naar het kind en dacht: 'Wat een wonder dat jij wel bent geboren!'

Wat tegenwoordig ook vaak wordt gezegd is dat het kwaad nodig is om te leren. Je moet je maar niet te druk maken om het kwaad dat iemand treft. De persoon krijgt dit om hier een les uit te leren. Hij of zij moet hier zelf wat aan doen. Strijden om er weer uit te komen. Dat maakt je sterker. God staat hier los van.

Als we in een serieus gesprek waarvan de toonzetting niet vijandig is, vragen waarom mensen atheïst zijn en daarop vanuit de Bijbel reageren, dan is mijn ervaring dat veel mensen uiteindelijk toch twijfelaars zijn. Geregeld heb ik mogen ervaren dat mensen na afloop van het gesprek aangaven hun atheïsme te zullen heroverwegen. Atheïsten kunnen ook niet begrijpen dat je hier op aarde je inzet zonder er iets voor terug te verwachten. Ze geloven niet in een leven hierna en dus ook niet in een volmaakt leven voor Gods kinderen in Zijn aanwezigheid.

In het Bijbelhuis kwam de verhuurder en eigenaar van het pand de winkel binnen. Hij was verwonderd dat we zoveel materiaal gratis meegaven aan de bezoekers. Ik wist dat hij een overtuigd atheïst was en vroeg hem wat hij ervan vond dat we al die Bijbels zo maar gratis weggaven. 'Ja', zei hij. 'Jullie zullen best nog wel een motief hebben en hopen dat de mensen zich uiteindelijk bij jullie club aansluiten. Jullie proberen dan door middel van contributie je investering terug te krijgen.'

'Beste man', reageerde ik, 'ik begrijp uw reactie, maar als we al deze mensen die we nu hebben voorzien van een gratis Bijbel nooit meer terug zouden zien en als ze zich zouden aansluiten bij een heel ander kerkgenootschap,

maar wél de Heere Jezus leren kennen zodat we hen straks voor Zijn troon zullen ontmoeten, dan is onze missie geslaagd!' Aan zijn reactie kon je merken dat hij ons maar vreemde gasten vond. Ik hoop dat het hem wel aan het denken heeft gezet. Helaas is hij korte tijd daarna overleden.

Ietsisme

Ietsisme is het geloof in een bepaalde kracht. Mensen die het 'Ietsisme' aanhangen, nemen aan dat er 'iets' is tussen hemel en aarde, zonder dit een naam te geven of aan een religie te verbinden. Het ietsisme gelooft dat er aan al het bestaande een transcendente kracht verbonden is. Het schijnt dat tegenwoordig bijna de helft van alle Nederlanders min of meer deze overtuiging heeft: 'Je kunt het niet weten, maar er zal en er moet eigenlijk wel wat zijn.' Maar ze geven het geen naam, noch beïnvloedt het hun denken en handelen. Deze mensen verbinden dus ook geen normen en waarden aan hun overtuiging. Dit is een nonchalant geloof. Men is er wel van overtuigd dat er wat is, maar er worden geen consequenties aan verbonden. 'We zien wel', is een vaak gehoorde kreet.

Ik sprak een vrouw die aangaf wel in 'iets' te geloven, maar volgens haar kon je absoluut niet weten wat dat 'iets' dan was. Op mijn vraag of het niet verstandig was om dan op zoek te gaan naar dat 'iets', antwoordde ze dat het haar helemaal niets kon schelen wat er hierna gebeurde. Ik reageerde met de vraag dat ze het waarschijnlijk ook niet zo erg vond dat vanwege de financiële crisis, haar pensioen straks behoorlijk naar beneden ging.

'Meneer', zei ze 'van de pensioenen moeten ze afblijven, want we moeten wel voldoende zekerheden hebben voor later.' Ik had haar waar ik haar hebben wilde. 'Beste mevrouw', zei ik. 'Ziet u hoe u bezig bent met de zorg voor later? Alles in het leven is gebaseerd op later. Onze opvoeding, onze opleiding, onze gezinnen, onze ouderdomsvoorzieningen, noem maar op. Zo is ook ons hele leven een voorbereiding op de toekomst. We moeten ons dan ook druk maken over onze ziel en onze eeuwige bestemming. We kunnen het ons niet

veroorloven om te zeggen dat ons dat niet interesseert, maar hier moeten we in investeren voor later.'

Ze vertelde me dat ze het zo nog nooit had bekeken, en dat ze hierover na ging denken.

In gesprek met deze mensen probeer ik hen te wijzen op de onverschilligheid van hun overtuiging. Als er 'iets' is, dan zal dat 'iets' zich toch wel willen laten zoeken en vinden? Stel nu dat dit 'iets' van ons een bepaalde verwachting heeft, of ons iets wil leren, of ergens voor wil waarschuwen? Negeren wij dat 'iets' door het niet te zoeken, dan doen we misschien wel onbewust onszelf te kort. Het feit dat we ervan overtuigd zijn dat er 'iets' is, betekent dat we dit 'iets' ook kunnen leren kennen. We zullen alleen wel met een open en oprecht hart op zoek moeten gaan.

> Hebreeën 11 vers 6: *'Maar zonder geloof is het onmogelijk Gode te behagen. Want die tot God komt, moet geloven, dat Hij is, en een Beloner is dergenen, die Hem zoeken.'*

Hier ligt dan ook vaak het probleem bij deze mensen. Ze zijn misschien op hun manier niet onverschillig bezig; diep in hun hart zijn ze ervan overtuigd dat er een God is. Ze weigeren echter om tot Hem te gaan omdat ze beseffen dat als ze weten wie Hij is, ze Hem ook moeten gehoorzamen. Hier stopt hun redeneren dan ook. Haarscherp voelen ze aan dat er iets in hun leven moet veranderen, maar dit willen ze niet en daarom ontkennen ze dat ze 'iets' kunnen leren kennen. Je zult er maar achterkomen dat de God van de Bijbel God én Heere is. Dan is de consequentie daarvan dat je Zijn boek, de Bijbel, serieus moet nemen. Dit heeft gevolgen voor je leven. De vraag is: wil ik dat?

Veel mensen menen ook dat God een bedenksel van de mens zelf is. 'Je moet toch wat houvast hebben in het leven?', wordt er dan gezegd. In een evangelisatiegesprek over het wel of niet bestaan van God probeer ik met behulp van een voorbeeld uit de dierenwereld uit te leggen dat God er is.

Ik omschrijf het vaak zo:

In de dierenwereld gebeurt er niets toevallig en heeft alles een oorzaak en een gevolg. Neem nu een hond met pasgeboren puppies. Als een jong ter wereld is gekomen, begint het te ademen en vervolgens gaat het meteen piepen en huilen. Dit doet het omdat het warmte en moedermelk zoekt. Al ligt het jong in de verste uithoek van het nest, het spartelt en schuifelt net zo lang tot het de tepel en de warmte van de moeder heeft gevonden en kan gaan drinken.

En als het eenmaal heerlijk aan het drinken is, wordt het jong rustig. Zo is het met een mens ook. Van nature weet een mens dat er iets is. Dat er een God is. Er zit een leegte in onze ziel die alleen gevuld kan worden door God. Vaak vullen we onze ziel met allerlei andere zaken, soms goede, maar vaak ook hele slechte. Dit geeft misschien eventjes verlichting en rust, maar daarna is er weer die onrust. Hebben we de rust van God ervaren, dan is die rust blijvend. Dit komt niet omdat wij zelf God bedacht hebben, maar omdat wij onze bestemming hebben gevonden.

Piept en jankt een puppy omdat de moedermelk alleen maar in zijn gedachten bestaat? Omdat hij deze zelf heeft bedacht? Nee toch. Het dier zoekt moedermelk omdat het er is. Veel mensen menen dat God alleen bestaat als je dit denkt of gelooft. Vanwege een bepaalde zwakte of behoefte heb je Hem zelf bedacht en daarom is Hij er. Maar zo is het niet. Dit zou betekenen dat een puppy nooit moedermelk zou kunnen vinden omdat het er niet is en de puppy zich maar inbeeldt dat deze er zou zijn. Gelukkig leert de natuur ons dat het anders is. En dat we God kunnen leren kennen.

> Romeinen 1 vers 20: '*Want Zijn onzienlijke dingen worden, van de schepping der wereld aan, uit de schepselen verstaan en doorzien, beide Zijn eeuwige kracht en Goddelijkheid, opdat zij niet te verontschuldigen zouden zijn.*'

Ook het bestaan van een hemel en een hel is voor de 'ietsers' een stap te ver. Volgens hen kun je dit niet weten. Net als voor alle mensen is het

ook bij deze mensen belangrijk om ze kennis van het Woord van God bij te brengen. Besef bij het gesprek met hen dat de Heere juist ook voor mensen als zij het Evangelie laat uitgaan. Het moet gehoord en geloofd worden. Daarom moeten er ook mensen zijn die worden uitgezonden en het Evangelie prediken.

> Romeinen 10 vers 14-15: *'Hoe zullen zij dan Hem aanroepen, in Welken zij niet geloofd hebben? En hoe zullen zij in Hem geloven, van Welken zij niet gehoord hebben? En hoe zullen zij horen, zonder die hun predikt? En hoe zullen zij prediken, indien zij niet gezonden worden? Gelijk geschreven is: Hoe liefelijk zijn de voeten dergenen, die vrede verkondigen, dergenen, die het goede verkondigen!'*

Probeer deze mensen dan ook niet met verbaal geweld te overtuigen, maar vertel aan hen, heel eenvoudig, het Woord van God. Sta hierop. Geloof het, vertrouw erop en verkondig het! Het Woord zal doen wat Hem behaagt!

Moslims

Een Imam zei eens tegen mij dat de moslims en christenen hun handen in elkaar moeten slaan. Want we hebben allebei één God. Het verschil is maar één haartje. En dat is dat Jezus geen God is.

Mensen met een islamitische achtergrond zijn er veel in ons land. Vanuit verschillende landen zijn ze hier óf als vluchteling óf als gastarbeider terechtgekomen. Deze diversiteit maakt het meteen lastig om te bepalen hoe je hen moet benaderen. Uit welk land komen ze en wat is de islamitische stroming die zij vertegenwoordigen? Hoe interpreteren zij de Koran? Zijn het gematigde moslims of zijn zij misschien orthodox? Misschien betreft het zelfs wel autochtone Nederlanders, die zich hebben bekeerd tot de Islam. Kortom, een lastige doelgroep. Hier zijn interessante boeken over geschreven. Ik heb er vele gelezen en het onderwerp goed bestudeerd. In gesprekken met moslims is een stuk basiskennis over de Islam ook belangrijk. In de meeste gesprekken met hen heb ik echter aan al die studies

over de Islam niet zo heel erg veel gehad. Ik denk dat dit te maken heeft met het onderstaande:

1. Een moslim gaat per definitie in de verdediging als je zijn geloof bestrijdt, omdat het voor hem veel meer is dan alleen maar een geloof.
2. Er zijn zoveel stromingen, dat hetgeen je geleerd hebt vaak net weer niet van toepassing is op de persoon die je aanspreekt.
3. Een moslim heeft er vaak geen moeite mee om te liegen tegen een 'ongelovige.'

Het beste is om met deze mensen gewoon het gesprek aan te gaan, waarbij je hen eerst zelf maar eens laat praten. Vaak beginnen ze vanzelf wel over de verschillen die er zijn en door hen eerst te laten praten, leer je ze beter kennen en kun je zoeken naar aanknopingspunten om het Evangelie te brengen.

In Utrecht had ik eens een gesprek met een drietal jonge Marokkanen. Het was vreselijk, zo erg ze tekeergingen tegen het Christendom. Ik deed enige pogingen om wat te vertellen, maar het schelden werd alleen maar erger. Op een gegeven moment zeiden ze:
'Jij brandt 25 jaar in de hel voordat je pas in de hemel komt.' Nu had ik natuurlijk kunnen vragen waar dat in de Koran staat. Maar ik reageerde met: '25 jaar maar? Weten jullie, dat als je niet voor Jezus op de knieën gaat, je voor eeuwig in de hel wordt geworpen?' Deze opmerking bracht zo'n schokreactie bij de jongeren te weeg, dat ze ter plekke 'ontdooiden' en heel belangstellend informeerden hoe dit dan precies zat. Ik heb het Evangelie aan hen verteld en ze zijn mee naar binnen gegaan in onze bus. Daar heb ik uit mogen leggen, hoe zij een kind van God konden worden.

> Johannes 1 vers 12: *'Maar zovelen Hem aangenomen hebben, dien heeft Hij macht gegeven kinderen Gods te worden, namelijk die in Zijn Naam geloven.'*

We hebben gebeden, en in dit gebed hebben deze jongens zelf gevraagd of Jezus in hun hart wilde komen wonen en hun vergeving van zonden wilde schenken.

In Den Bosch liepen twee wat oudere moslimmannen een beetje heen en weer voor onze Bijbelkraam. Op een gegeven moment kwamen ze naar me toe en begonnen een gesprek. Het was heel duidelijk dat ze het gesprek hadden voorbereid en ze kwamen met allerlei teksten uit de Staten Vertaling (ja, u leest het goed) die in hun ogen tegenstrijdig waren. De meeste veronderstelde tegenstrijdigheden kon ik vrij gemakkelijk weerleggen, maar er waren teksten en passages bij waarvan ik even niet wist hoe hierop te antwoorden. In zo'n geval vraag ik trouwens eenvoudig of ik hier een andere keer op mag terugkomen, of dat ik erover mag bellen of mailen. Ze gingen nog even door met hun pogingen om te bestrijden dat de Bijbel waar is en probeerden doorlopend uit te leggen dat je de Bijbel niet moet geloven omdat deze niet te begrijpen is en de Koran wel. Ze verbaasden zich erover dat ik nog niet gefrustreerd wegliep, want we stonden ondertussen al ruim een half uur te praten. 'De meeste christenen lopen boos weg bij ons' zeiden ze. 'Waarom zou ik?' vroeg ik hen. Vervolgens heb ik aan hen uitgelegd dat de Bijbel tot op zekere hoogte redelijk is en voor de mens te begrijpen, maar dat er geloof nodig is om hem werkelijk als waarheid te ervaren. 'En jullie hebben gelijk', zei ik. 'Ik kan jullie niet overtuigen van de waarheid van de Bijbel. Maar weten jullie dat wij vanmorgen hebben gebeden of Gods Geest hier wil zijn? Hij kan jullie wel overtuigen van de Waarheid. Ik nodig jullie uit om in de bus te komen, dan bidden we of Gods Geest jullie de ogen wil openen.' Als door een wesp gestoken reageerden ze: 'Nee, nee, dat kan niet. We weten niet welke kant Mekka op ligt. We zijn niet rein, we hebben de handen niet gewassen. Nee, nee, we moeten er snel vandoor.'

Daar liepen ze heen. Tegen het gebed konden ze niet op. Ik hoop en bid dat de Heere door Zijn Geest hen in het hart raakt.

Moslims hebben er ontzettend veel moeite mee dat christenen geloven dat God een Zoon heeft. In hun ogen betekent dit dat God een relatie met Maria heeft gehad, en dat daar Jezus is uit voortgekomen. Ze zien dit als heiligschennis. Het is dan ook goed om uit te leggen dat God een Geest is en geen lichaam heeft. Hij kan dan ook geen lichamelijke relatie met Maria hebben gehad, zoals een man met zijn vrouw. Nee, God is Schepper en kan dus ook scheppen wanneer Hij dat wil.

Probeer uit te leggen dat God mens is geworden door en in de Persoon van Jezus. De reactie van de meeste moslims zal zijn dat dit helemaal niet kan, maar het geeft je wel de gelegenheid om te getuigen hoe goed en liefdevol God is. En hoe laag Hij is afgedaald om de mensheid te redden.

In mijn vele contacten met moslims heb ik ervaren dat ik door echt dóór te vragen over hun leven, en door te vragen of ze de zekerheid hebben dat hun zonden zijn vergeven, vaak wel tot de kern kon doordringen. Wij geloven dat God rechtvaardig is. De Islam gelooft dit ook van Allah. Hoe kan God vergeven, als Hij rechtvaardig is, en dus ook de zonde moet straffen? En welke straf is dan zwaar genoeg waardoor God tevreden is? Hierdoor kom je bij het dilemma, welke straf of genoegdoening in de ogen van God genoeg is. Dit soort vragen schept gelegenheid om Christus te prediken.

Boeddhisten en hindoes

Zowel boeddhisten als hindoes zijn aanhangers van oosterse filosofieën of levensbeschouwingen.

Boeddhisten geloven dat als men op de juiste (spirituele) wijze leeft, men uiteindelijk het echte geluk zal ervaren. Zij geloven dat ze net zo lang terugkomen op aarde totdat ze het volmaakte hebben bereikt. Een gevolg hiervan kan zijn dat men niet echt wil werken aan een betere wereld en dat men ook geen oplossing heeft voor de zonde en de kloof die er is tussen God en de mensen. Uiteindelijk is het dan ook een egoïstische filosofie.

Hindoes geloven dat de daden van een mens zijn 'karma' vormen. Een goed of een slecht karma beslist aan het eind van het leven over de toekomst van de ziel. Hoe beter je leeft, des te hoger of beter de levensvorm is waarin je terugkeert. Maar je loopt ook het risico om slechter te worden. Als dit de waarheid is, dan heeft de mens uiteindelijk nog niets geleerd. De oplossing voor het kwaad ligt in de mens zelf. Het falen van elk mens, ook de meest religieuze, geeft slechts een wereld vol problemen en aan het kwaad komt nooit een einde.

Ik had een ontmoeting in de Bijlmer met een wat oudere man met een westers uiterlijk. Ik begon met hem een gesprek over het christelijk geloof. De man verklaarde overtuigd boeddhist te zijn. Hij was er zo blij mee, want als hij stierf, zo vertelde hij, kwam hij opnieuw terug naar deze aarde (reïncarnatie). Ik zei: 'Man, wat een nare god heb jij. Hij stuurt je weer terug naar deze ellende. Dan kun je weer opnieuw beginnen, met alle ellende die erbij hoort. Nee, geef mij dan maar de God van de Bijbel. Hij geeft ons in dit leven het Evangelie. Als wij dit in geloof aanvaarden en ons hiertoe bekeren, dan worden wij Zijn kinderen. Als Zijn kinderen sterven, mogen ze naar Hem toe. Dan begint er een nieuw en volmaakt leven bij God in Zijn Koninkrijk.'

Van een evangelist uit India heb ik geleerd dat discussies met deze religieuze personen vaak op niets uitlopen. Het beste is om heel eenvoudig te getuigen van Jezus; wat Hij voor jou heeft gedaan en hoe diep Hij is afgedaald om de mensheid te redden van de verlorenheid.

De laatste jaren kom ik veel mensen tegen die van alle markten thuis zijn. Ze hebben iets van alle grote wereldgodsdiensten en stromingen; daarmee menen ze dat ze uiteindelijk wel goed zitten, want er bestaat een grote kans dat ze dan ook de ware God aanbidden. Met deze mensen probeer ik het gedeelte te lezen uit Handelingen 17 waar Paulus spreekt over de onbekende God. Hierdoor kun je laten zien dat er één God is, Die Zich laat vinden en Die Zijn dienstknechten (jij in dat geval) uitzendt om Zijn Boodschap te verkondigen.

Ze stonden te wachten bij de ingang van een tattooshop in het winkelcentrum in Den Helder. Ik sprak hen aan. Het gesprek wilde niet echt vlotten. Ik probeerde nog een gedeelte uit de Bijbel aan hen mee te geven, maar ze waren daar helemaal niet voor in de stemming. Later op de dag, toen ik in het Bijbelhuis aanwezig was, kwam één van de meisjes binnenlopen en vroeg of ze meer informatie mocht over het christelijk geloof. Ik herkende haar en zei: 'Dat mag, maar hoe komt het toch dat je nu wel geïnteresseerd bent en aan het begin van de middag niet?' 'Nou', zei ze, 'ik ben vanmiddag een tattoo van Boeddha wezen zetten en had gehoopt dat mij dat rust zou geven, maar helaas is dat niet gelukt.'

Ik heb haar uit mogen leggen dat alle mensen een leegte in hun ziel hebben en dat zij die leegte proberen te vullen met van alles en nog wat. Dat kunnen goede dingen zijn, maar vaak ook verkeerde dingen. Alles wat wordt geprobeerd om die leegte te vullen, zal uiteindelijk niet blijken te werken. Het is surrogaat. Er is er Eén Die de leegte in onze ziel echt kan vullen. Dat is Jezus. Jezus roept de mensen op om tot Hem te komen; 'allen die vermoeid en belast zijn' mogen komen. 'Maar kan ik dan in Jezus geloven, en dan ook in Boeddha, en dan echt gelukkig worden?' vroeg ze mij. 'Nee', zei ik. 'Je zult Boeddha los moeten laten. Jezus is de enige Weg tot God. Jezus zegt Zelf dat Hij de Weg, de Waarheid en het Leven is.' In alle rust kon ik haar het Evangelie uitleggen en ze ging naar huis met een Bijbel. En die tattoo? Ja, ik hoop dat als ze die ziet, zij er steeds weer aan wordt herinnerd dat Boeddha niet kan helpen. Dat ze eraan wordt herinnerd dat Jezus alleen rust en vrede kan geven.

Jehova's getuigen

Jehova's getuigen zijn prachtige, gemotiveerde mensen, met een sterk plichtsbesef. In een gesprek met Jehova's getuigen zul je in eerste instantie een bepaalde herkenning ervaren. Ze geloven in God, ze geloven in Jezus en ze lezen hun Bijbel. Ik heb altijd respect voor hun trouw en inzet. Hiervan kunnen wij leren en er een voorbeeld aan nemen. Dit vertel ik dan ook altijd als ik een gesprek met hen heb. Ik leg hen uit dat ik respect voor hun ijver heb en voor hun nauwgezette manier van leven. Jehova's getuigen kunnen weliswaar andere motieven hebben, maar zijn wel heel trouw om hun boodschap te verspreiden.

Het gebeurde op een zaterdagmorgen. De Jehova's getuige had zijn bezoek goed voorbereid. Hij wist dus dat hij bij een trouw meelevend gezin van de Hervormde Gemeente uit Lunteren op bezoek kwam. Hij begon zijn gesprek als volgt: 'Goedemorgen, meneer. Wij zijn van de Jehova's getuigen.' 'Dag meneer', zei ik. 'Ik ben van de Nederlands Hervormde Kerk.' Die kerk kende hij. Dat was volgens hem juist mijn probleem. Hij verweet mij, omdat ik lid van die kerk was, dat ik niet trouw was aan Jehova omdat ik niet, zoals hij, naar buiten ging om de boodschap uit te dragen. 'Hier

had Jehova ons toe opgeroepen', verklaarde hij. En ik was in zijn ogen ongehoorzaam omdat ik dit niet deed. 'Meneer, u bent nogal verwijtend en bevooroordeeld', zei ik. 'Wekelijks, vaak meerdere dagen, breng ik het Evangelie in dorpen en steden en ik ben net terug van een week vol met evangelisatiewerkzaamheden. Volgens mij is het feit dat ik Hervormd ben dan geen reden om Jehova's getuige te worden.'

Vroeger was hun tactiek heel sterk gericht op de verschillen die er waren met het protestantse geloof en de fouten die volgens hen in onze Bijbel zouden staan. De Drieëenheid en het wel of niet bestaan van de hel waren meestal een onderdeel van hun discussies. Er werd vaak nogal fanatiek druk op hun gesprekspartners uitgeoefend om maar lid van hun genootschap te worden. Tegenwoordig is hun methode wat gematigder. Ze zoeken in een gesprek de overeenkomsten die er zijn tussen beide overtuigingen. Ze geven je de gelegenheid om je verhaal te doen en beamen de overeenkomsten die er zijn. Vervolgens wijzen ze de protestanten erop dat zij de Naam van God niet voldoende eren en Zijn Naam niet gebruiken. Dit is onterecht. Uiteraard spreekt de Bijbel over de Naam van God. In de Hebreeuwse grondtekst staat: 'JHWH'. Letterlijk vertaald betekent dit: 'JahWeh', 'Ik Ben', 'Ik zal zijn die Ik zijn zal'. Door de Joden wordt deze Naam echter niet uitgesproken uit diepe eerbied voor God. Met toegevoegde klinkertekens aan de Godsnaam wordt nu 'Adonai' gezegd, wat 'Heer' betekent. De klinkertekens die zijn toegevoegd, zijn dezelfde als die in het Hebreeuwse woord 'Adonai' zouden worden gebruikt. De Jehova's getuigen zeggen 'Jehovah' en deze naam hebben zij samengesteld door zelfbedachte klinkers aan de Naam 'JHWH' uit de grondtekst toe te voegen. In de Bijbel wordt de Godsnaam meestal vertaald met 'HEERE'.

> Exodus 15 vers 3: '*De HEERE is een krijgsman;*
> *HEERE is Zijn Naam!*'

Zoals aangegeven, betekent de Naam: 'Ik zal zijn die Ik zijn zal', 'Ik Ben'. Dit betekent dat de Heere voor ons niet altijd te begrijpen is. Dat Hij vrijmachtig is in Zijn doen en handelen. Door deze Naam en zijn betekenis te

aanvaarden en hierin te geloven, erkennen wij dat Hij God is en daarom aan ons geen verantwoording van Zijn handelen hoeft af te leggen.

> Romeinen 9 vers 20: *'Maar toch, o mens, wie zijt gij, die tegen God antwoordt? Zal ook het maaksel tot dengenen, die het gemaakt heeft, zeggen: Waarom hebt gij mij alzo gemaakt?'*

Maar dit betekent niet, dat we iets magisch van de Naam moeten maken. Dat we ons dan bijvoorbeeld naar Zijn Naam moeten noemen. De letters van de naam Jehova, of eigenlijk van JHWH, maken ons niet zalig. De Godsnaam verwijst uiteindelijk naar de machtige Schepper en Onderhouder van alle dingen. De Naam brengt ons uiteindelijk bij wat God ons geschonken heeft; namelijk het offer van Jezus Christus.

> 1 Johannes 5 vers 12: *' Die den Zoon heeft, die heeft het leven; die den Zoon van God niet heeft, die heeft het leven niet.'*

Dit moeten we in gesprek met Jehova's getuigen dan ook consequent vasthouden. Wat mij altijd opvalt in gesprekken met hen, is dat ze vaag blijven en constant om de hete brij heen draaien. Ten diepste is hun doel om andere mensen over te halen om lid te worden van hun genootschap. Hier manifesteert zich het sektarische van dit genootschap.

Vaak heb ik met hen gesprekken gehad over het eind der tijden en over het bestaan van de hel. Meestal komen zij uit bij het nieuwe koninkrijk dat God gaat vestigen, waar uiteindelijk iedereen terechtkomt. Wat dan de meerwaarde is om Jehova's getuige te worden, heeft nog nooit één van hen mij kunnen uitleggen. Moet je ernaar streven om één van de 144. 000 te worden, zoals ze de elite van de Jehova's getuigen wel noemen? Hier hoef je niet aan te beginnen. Dat aantal is volgens hun systeem toch allang bereikt. Een andere drijfveer dan leden werven kom ik bij hen niet tegen.

Ik vraag dan ook altijd heel concreet: 'Oké, luister eens even. Ik heb een probleem. Stel, ik worstel met mijn zonden en daar wil ik van verlost en gered worden. Wat moet ik doen? Jehova's getuige worden? Ga ik verloren

omdat ik christen ben? Zeg het me, help me met mijn vraag. Help me met mijn probleem!'

Een antwoord krijg je hier niet op. En dat kan ook niet, want dat hebben Jehova's getuigen niet. Probeer deze mensen dan ook voor te houden wat de kern is van het geloof: Jezus Christus en Dien gekruisigd. Bid voor hen, dat de Heere hun ogen opent voor het feit dat zij een dwaalleer aanhangen.

In Amsterdam ontmoette ik eens een voormalig leider van de Jehova's getuigen. Ik wilde hem het een en ander over het christelijke geloof vertellen, maar hij had de buik helemaal vol van religie, zoals hij vertelde. Hij was vanwege teleurstellende ervaringen in de protestantse kerk, overgegaan naar de Jehova's getuigen en werd een fanatieke aanhanger van hun leer. Dit werd opgemerkt door de leider en binnen de kortste keren was hij een veelgevraagde spreker binnen het genootschap. Hij sprak voor duizenden Jehova's getuigen op hun bijeenkomsten. Toch, zoals hij op een gegeven moment zei: 'Tijdens deze happenings waar ik gevraagd werd om te spreken, voelde ik van binnen dat ik uiteindelijk de mensen aan het bedotten was. Van binnen voelde ik al enige tijd dat de leer niet klopte. Toch ging ik door, omdat ik in de macht van het systeem zat.' Op een gegeven moment kon hij het niet langer aan en is hij gestopt met het werk voor de Jehova's getuigen. Hij raakte alle banden die gedurende al die jaren waren ontstaan en alle sociale contacten die hij had opgebouwd, in één keer kwijt. Uiteindelijk kwam hij gedesoriënteerd thuis te zitten. Hij vertelde mij dat hij voorlopig niets meer met religie te maken wilde hebben. Na een intensief gesprek heb ik deze man erop mogen wijzen dat hij de Heere niet de schuld van alles moest geven, en dat hij toch maar beter weer naar Hem op zoek kon gaan. Ik heb hem verteld dat het christelijk geloof geen systeem of een religie is, maar een relatie met de Heere én het volgen van een Persoon; Jezus Christus. De man was geïnteresseerd in deze redenering. Ik vertelde hem dat het geen toeval was dat wij elkaar ontmoetten. De man beaamde dit en accepteerde een Nieuw Testament om de geschiedenissen van Jezus opnieuw te kunnen lezen.

Probeer in gesprekken met Jehova's getuigen te achterhalen wat hun drijfveren zijn en praat hier met hen over door.

Hypercalvinisten

Laten we eerst eens kijken wat we onder hypercalvinisten verstaan. Een hypercalvinist is iemand die loochent dat door middel van de prediking van het Evangelie een welmenend aanbod van Gods genade komt tot allen die de Boodschap horen. Een hypercalvinist wil er dan ook niet van horen dat niet-wedergeboren mensen de plicht hebben om zich te bekeren en in Christus te geloven. Zij willen het liefst dat de oproep tot bekering en geloof alleen gebracht wordt tot diegenen die duidelijke tekenen van hun uitverkiezing tonen. Ze leven meestal nauwgezet volgens de Bijbel om in ieder geval vermindering van de straf in de hel te krijgen. 'Voor de zonden die je niet hebt gedaan, word je ook niet gestraft', is bij hen een veelgehoorde redenering.

Hoe ga je hier nu mee om en wat zeg je tegen deze mensen? Ten diepste verschuilen deze mensen zich achter de uitverkiezing. Ze willen hier eerst tekenen van zien, voordat zij tot Christus kunnen gaan. Dit lijkt misschien vroom, maar het is een heidense gedachte. Deze mensen volgen niet de God van de Bijbel, Die trouw is aan Zijn beloften, maar zij volgen een soort fatalistische afgod, die bij willekeur mensen verwerpt of redt. Door te proberen zo goed mogelijk te leven, kun je wellicht vermindering van je straf krijgen.

Je vraagt je soms af wat deze mensen onderscheidt van islamieten; deze mensen geloven ook in een bepaalde mate van willekeur bij Allah.

Op de markt in Wageningen ontmoette ik een man die ik een folder mee wilde geven. De man toonde geen belangstelling, en ik probeerde wat door te vragen, om erachter te komen waarom hij geen belangstelling had. 'Ik ben wel gelovig, maar van een ander geloof', zei de man. Op mijn vraag welk geloof dit was, zei de man: 'Ik ben van de uitverkiezing.' 'Nou', zei ik: 'Daar geloof ik ook in, maar dan moet u eens uitleggen wat u daarmee bedoelt.' De man begon te vertellen dat hij geloofde dat hij eerst moest wachten op een teken van God of van de dominee, voordat hij pas mocht geloven dat de boodschap van redding ook voor hem was. 'Jezus, daar pra-

ten we niet zoveel over, want je moet eerst weten dat je uitverkoren bent', zei de man. Ik reageerde met: 'Waar haalt u deze gedachte vandaan?' 'Ja, van de dominee en mijn opvoeding.' 'Hebt u ooit wel eens in de Bijbel gekeken, of uw leer wel de juiste is?' Nee, dat had hij nooit gedaan.

Ik heb hem uitgelegd dat onze God niet een soort islamitische of fatalistische afgod is, en heb hem geadviseerd zelf in de Bijbel te gaan lezen om te kijken of zijn redenering wel klopt. Hij beloofde dat te gaan doen en bedankte voor het advies.

Nu had ik deze man natuurlijk wel heel pastoraal met allerlei Bijbelteksten kunnen confronteren om het tegendeel te bewijzen van wat hij beweerde, maar mijn ervaring is dat deze aanpak vaak niet landt. Deze mensen hebben een blokkade in hun denken, waardoor ze niet tot Christus kúnnen komen, ja, zelfs het Evangelie niet eens horen.

Bij deze mensen moeten de ogen worden geopend voor het feit dat ze in een leugenleer geloven, die niet gebaseerd is op de Bijbel maar op gedachten en opvattingen van mensen. Het is soms het beste om heel confronterend te zeggen dat hetgeen zij geloven niet conform de Bijbel is, maar dat ze een soort van heidense godsdienst aanhangen en hierdoor in het web van de leugens en halve waarheden van de satan zijn gekomen.

In winkelcentrum Hoog Catharijne in Utrecht zat een bejaarde man op een bankje op zijn winkelende vrouw te wachten. Ik sprak hem aan en vroeg of ik hem iets over de Bijbel te lezen mocht geven. 'Jullie boodschap is niet goed, want jullie zijn evangelisch', zei de man. Ik vroeg hem wat hij daarmee bedoelde. 'Nou', zei hij, 'je gaat toch niet zomaar op straat over de Heere praten.' 'Waarom niet?' vroeg ik hem. 'Je weet toch niet, of de mensen uitverkoren zijn', antwoordde hij.' 'Hoef ik ook niet te weten', antwoordde ik, 'Maar ik weet wel dat als ze Jezus verwerpen, ze naar de hel gaan. En daarom ben ik hier.' Er ontstond een interessant gesprek, waarin de man aangaf uit Zeeland te komen en al meer dan 60 jaar elke zondag twee keer naar de kerk te gaan. Hij kende veel dogma's en de leer van de kerk was hem lief. Geschokt was ik dat deze leerstellige man afscheid nam met de woor-

den: 'Ach, je kunt het toch nooit zeker weten. Misschien is er wel helemaal geen God en ga ik ook niet naar de hel.'

Bovenstaand voorbeeld is voor mij opnieuw een bewijs dat het zich met zogenaamde vrome woorden verschuilen achter de uitverkiezing (uitzonderingen daargelaten) niets meer en niets minder is dan heidens ongeloof. Dit ongeloof moet in een evangelisatiegesprek of in een pastoraal gesprek dan ook worden ontmaskerd.

En hoe zit het dan met de uitverkiezing? Dit kan voor sommige mensen ook een belemmering zijn om het Evangelie door te geven. 'Als God ze wil hebben, dan komen ze vanzelf wel', wordt er dan gezegd. Kenmerkend is dat de Heere Jezus over de uitverkiezing alleen met de kleine kring om Hem heen spreekt. In de passages uit de Bijbel die over geloof en bekering gaan, wordt nooit gezegd dat de mensen eerst moeten uitzoeken of ze wel zijn uitverkoren. Als ik in gesprekken merk dat mensen hiermee worstelen, dan geef ik meestal aan: 'Besef je wel dat vandaag de Heere jou heeft uitverkoren om het Evangelie te horen? Dank Hem hiervoor en geef gehoor aan Zijn roep.'

Vlucht tot Hem en wordt behouden!'

> 1 Timotheüs 2 vers 4: '*Welke wil, dat alle mensen zalig worden, en tot kennis der waarheid komen.*'

Wij beseffen vaak veel te weinig dat de genadige uitverkiezing ingesloten ligt in de opdracht aan de kerk om uit te gaan en om het Evangelie aan alle mensen onder alle volkeren te verkondigen. Opdat Zijn Huis vol worde!

Gemakzuchtige 'christenen'

Tussen aanhalingstekens. Ja, want deze mensen hebben niet het recht om de Naam van Christus te dragen. Soms benaderen we bepaalde kerken met de vraag of ze mee willen werken aan een evangelisatieactie in hun stad. Diep- en diepbedroevend is dan de opmerking die ik nogal eens hoor:

'Nee, daar doen wij niet aan mee. We geloven wel, maar we leggen dat niemand op. De mensen moeten zelf een keus maken. En wie zijn wij om te zeggen dat we de waarheid in pacht hebben? En trouwens, van andere religies is toch ook heel veel goeds te zeggen? We moeten niet al te veel onze waarheden claimen en andere mensen ook de ruimte geven.

Nee, wij zien het nut van evangeliseren niet in. Wij zijn nu eenmaal christenen en andere mensen niet.'

Deze mensen hebben dus blijkbaar een religie, maar geen relatie met Christus. Ik vraag dan ook aan hen waarom ze christen zijn geworden en wat dit dan voor hen betekent.

'We zijn christenen omdat we nu eenmaal in Nederland zijn geboren. Ik ben toch geen heiden? En ja, misschien als ik in Turkije was geboren, dan was ik wel moslim. Maar je moet hier niet te zwaar aan tillen.'

Ja, u denkt misschien dat dit overtrokken is. Maar veel mensen die zich christen noemen, denken zo. Aan hen probeer ik uit te leggen wat christen zijn betekent. Dat dit inhoudt dat je Jezus Christus als je persoonlijke Verlosser en Redder hebt leren kennen en hebt mogen aanvaarden. Dat je door het geloof in Hem Zijn volgeling bent geworden, en dat je daarom niet een systeem aanhangt, maar een Persoon. Dat je, als gevolg van dit alles, Hem onvoorwaardelijk wilt volgen, waar Hij ook gaat en dat je Hem dan accepteert als je Heer en Meester. En dat je door het geloof in Christus een kind van God bent worden en een slaaf van onze goede Heere Jezus Christus mag zijn. En dat je daarom je leven aan Hem wilt wijden en de rest van je leven in Zijn dienst wilt besteden.

'Wat is uw enige troost, beide in het leven en sterven?'
'Dat ik met lichaam en ziel, beide in het leven en sterven, niet mijn, maar mijns getrouwen Zaligmakers Jezus Christus eigen ben, Die met Zijn dierbaar bloed voor al mijn zonden volkomenlijk betaald en mij uit alle heerschappij des duivels verlost heeft, en alzo bewaart, dat zonder den wil mijns hemelsen Vaders geen haar van mijn hoofd vallen kan, ja ook, dat mij alle

ding tot mijn zaligheid dienen moet; waarom Hij mij ook door Zijn Heiligen Geest van het eeuwige leven verzekert, en Hem voortaan te leven van harte willig en bereid maakt .'

Het bovenstaande is de belijdenis van een echte christen. Het is mij verschillende keren overkomen dat 'gemakzuchtige christenen' na deze uitleg toch moesten erkennen dat ze geen christen waren in de echte zin van het woord. Ik hoop en bid, dat hen dit op de knieën brengt.

'Komt met iedereen wel goed' mensen

Een categorie aardige en fatsoenlijke mensen. Ze menen dat het uiteindelijk met alle mensen wel in orde komt. Ja, er zullen er misschien wel een paar hele slechte tussen zitten die het niet halen. Maar de meesten? Ja, daar komt het wel goed mee.

In gesprek met deze mensen kun je het beste vragen waar ze dit op baseren. Ze hebben wel een stellige overtuiging, maar waar is hun overtuiging op gebaseerd? Op hun eigen hart? Op de kranten en de media? Kun je die nog vertrouwen? Een paar van dit soort vragen kan deze mensen al tot nadenken bewegen. Dit is nodig, want deze mensen hebben eigenlijk nooit echt onderzocht wat ze geloven. Ze hebben maar zo hier en daar wat informatie opgepakt. Ze klutsen het door elkaar en maken er hun eigen verhaal van. Het geeft een tevreden gevoel en dit is vervolgens hun waarheid. Maar is dit ook de Waarheid? De Bijbel leert ons dat de Waarheid een Persoon is. Als deze categorie mensen gelijk zou hebben, dan is er ook geen rechtvaardigheid en dan kan de zonde maar onbeperkt worden bedreven. Dit betekent dat iemand kan doen en laten wat hij wil en de gevolgen hiervan niet hoeft te ondergaan. Deze gedachtegang past ook niet bij het algemene rechtvaardigheidsgevoel van alle mensen. Dan zal het kwaad van Hitler of Saddam Hoessein nooit worden gestraft, en zullen onschuldig vermoorde mensen nooit worden gewroken. Gelukkig leert de Bijbel ons wat anders.

> Psalm 98 vers 9: *'Voor het aangezicht des HEEREN,*
> *want Hij komt, om de aarde te richten; Hij zal de wereld richten*
> *in gerechtigheid, en de volken in alle rechtmatigheid.'*

We kunnen het oordeel en de gerechtigheid van God wel negeren, maar daarmee is het nog niet voorbij.

'Kijk maar eens in de zon', zeg ik vaak tegen mensen. 'Nee, dat lukt niet', zeggen ze dan. 'Dan raak ik verblind.' 'Ik geloof er niets van', zeg ik. 'Dat komt alleen omdat je erin gelooft. De zon bestaat niet echt en zal je ook niet verblinden. Nee, je kunt, als je er niet in gelooft, rustig in de zon kijken. Geeft niets.' Toch, als je niet in de zon gelooft, maar je kijkt wel de lucht in als de zon schijnt, zul je de gevolgen ervan ervaren. Zo is het ook met het oordeel van God. De wereld kan ontkennen wat ze wil, maar het zal eenmaal komen. Daar wil Jezus ons dan ook van verlossen.

> 1 Thessalonicensen 1 vers 9-10: *'Want zijzelven verkondigen van*
> *ons, hoedanigen ingang wij tot u hebben, en hoe gij tot God bekeerd*
> *zijt van de afgoden, om den levenden en waarachtigen God te*
> *dienen; En Zijn Zoon uit de hemelen te verwachten, Denwelken Hij*
> *uit de doden verwekt heeft, namelijk Jezus, Die ons verlost van den*
> *toekomenden toorn.'*

Er komt een toekomende toorn. Geloof dit en verzwijg deze boodschap dan ook nooit. Door in afhankelijkheid van de Heere, in alle liefde en bewogenheid, dit aan onze naast mee te geven, kan de Heere ook in hun levens gaan werken en hun harten openen.

Milieufreaks

Veel milieufreaks zijn interessante, vaak alternatieve mensen, die bewust in het leven staan. Ze staan meestal wel open voor een goed gesprek. Vele gesprekken heb ik gevoerd met medewerkers van bijvoorbeeld Greenpeace, natuur- en milieuorganisaties en de dierenbescherming. Ze heb-

ben, veelal terechte, maatschappijkritiek en een bovenmatige belangstelling voor de natuur en de dierenwereld. In contact met deze mensen is het dan ook goed om dit te benoemen. Laat merken dat je respect hebt voor hun overtuiging en voor de inzet die ze betonen. Ze leven vaak eenvoudig en proberen het milieu zo weinig mogelijk te belasten. Hier kunnen veel christenen een voorbeeld aan nemen. Hun inzet voor de landbouw en veeteelt heeft uiteindelijk, ondanks tegenstand van veel (ook christelijke) mensen uit de industrie en agrarische wereld, veel goeds gebracht.

Toen ik in mijn jonge jaren om wat geld bij te verdienen 's nachts in pluimveestallen hielp om slachtkippen uit hun kooien te halen en in te pakken voor vervoer naar het slachthuis, merkte ik al op dat de manier waarop deze dieren werden gehouden, niet spoorde met de verantwoordelikheid die we hebben voor de schepping. De ruimte waar de dieren in verbleven was veelal zo klein dat ze vaak levend begraven waren. Als we ze uit hun kooien haalden, braken regelmatig ledematen af en voelde je nekken en poten in je handen breken. Je vond het als jonge knapen ook wel leuk om met deze dieren naar elkaar te gooien. Je zag ze niet meer als schepsels maar als een product. Vreselijk! Dit werd in die tijd als normaal ervaren. Niemand die er iets van durfde te zeggen. Ook de wantoestanden in de kalverensector waren gruwelijk. Jonge mestkalveren stonden bijna klem in een kleine kist om zo snel mogelijk te worden vetgemest. Dan schaam je jezelf, omdat een mens zo met zijn dieren omgaat.

Dit soort praktijken werden helaas ook door christenen bedreven. De Biblebelt kenmerkte zich door intensieve veehouderij en bio-industrie. De milieubeweging heeft hier alarm geslagen. Dit de christenen ten voorbeeld. Eigenlijk hadden wij hier alarm moeten slaan.

> Spreuken 12 vers10: *'De rechtvaardige kent het leven van zijn beest; maar de barmhartigheden der goddelozen zijn wreed.'*
>
> Deuteronomium 25 vers 4: *'Een os zult gij niet muilbanden, als hij dorst.'*

De Bijbel leert ons dat als God Zich over Ninevé ontfermt, ook het vee wordt genoemd.

> Jona 4 vers 11: *'En Ik zou die grote stad Ninevé niet verschonen? waarin veel meer dan honderd en twintig duizend mensen zijn, die geen onderscheid weten tussen hun rechterhand, en hun linkerhand; daartoe veel vee?'*

Ik geloof dat als een mens echt tot geloof en kennis van Christus komt, ook zijn omgang met de dieren anders wordt.

Een aantal jaren heb ik in de hondenhandel gewerkt. Om bepaalde waakhonden een gevaarlijker uiterlijk te geven en ze daardoor beter te kunnen verkopen, knipten we stukken van de oren af. Dit was voor de jonge honden een pijnlijke ingreep die alleen maar voordeel voor onze portemonnee opleverde. Toen de Heere in mijn leven kwam, opende Hij ook hiervoor mijn ogen en kon ik niet meer verdergaan met dit soort praktijken.

Vroeger hoorde ik de uitspraak nog wel eens: 'Als een boer bekeerd wordt, dan merken zijn beesten het.' Ik geloof dat dit gezegde waar is. We hebben dus inderdaad wat uit te leggen aan de milieufreaks. Stel je dan ook positief op ten opzichte van hun strijd voor de natuur. Ik heb ook een keer een gedeelte van een evangelisatiefolder aan dit onderwerp gewijd. Hierdoor kreeg ik ingang bij deze mensen. De moeite die ik echter met hen heb, is hun wereldbeeld. Oprecht menen zij dat zij de wereld kunnen veranderen. En als we het maar precies zo doen zoals zij het voorstellen, dan komt het uiteindelijk wel goed. Ze stellen de mens, het dier en de natuur op één lijn, terwijl de Bijbel hier duidelijk onderscheid maakt. Wij weten vanuit de Bijbel dat we de opdracht hebben om voor de schepping te zorgen en de aarde te bebouwen.

Dat is de grote opdracht die de hele mensheid heeft gekregen. Aan de andere kant weten we dat de gebrokenheid in de wereld door de zondeval een feit is. Dit kan door mensen niet meer ongedaan worden gemaakt. Hier zal de Heere straks Zelf voor zorgen. Het is ook goed om dat met

deze mensen te bespreken. Leg uit dat de zondeval de oorzaak is van de wanorde en chaos in de natuur. Dat wij, collectief, hiervoor verantwoordelijk zijn. Vanwege het denken van de milieufreaks, dat als basis de evolutietheorie heeft, willen zij hier niet aan.
Toch zullen we dit moeten benoemen.

'Kijk, daar op dat plein, dat vogeltje. Een mooi onschuldig musje. Ziet u die dikke poes daar aan komen lopen? Zonder dat hij honger heeft bespringt hij dat onschuldige vogeltje. Hij speelt er een poosje mee, en laat hem dood liggen. Weet u? Dat is niet die mooie natuur. Nee, dat is jouw en mijn schuld. Dit was van de oorsprong nooit de bedoeling. God heeft dit zo niet geschapen. Maar doordat wij in opstand tegen God zijn gekomen hebben wij in de zondeval de schepping meegesleurd. De dieren hebben niet gezondigd, maar wij hebben ze wel, door onze schuld, in de ellende gebracht. Wij kunnen dit helaas nooit meer herstellen.'

Leg deze mensen maar uit dat God dit zal doen. Er komt een nieuwe hemel en een nieuwe aarde waarop gerechtigheid is.

> 2 Petrus 3 vers 12-13: *'Verwachtende en haastende tot de toekomst van den dag Gods, in welken de hemelen, door vuur ontstoken zijnde, zullen vergaan, en de elementen brandende zullen versmelten. Maar wij verwachten, naar Zijn belofte, nieuwe hemelen en een nieuwe aarde, in dewelke gerechtigheid woont.'*

Dan zal zullen de wereld en de natuur, dan zal de hele schepping zo zijn zoals God het heeft bedoeld. Dan is er geen natuurbeweging meer nodig. Dan is er geen dierenbescherming meer nodig.

> Jesaja 11vers 4-9: *'Maar Hij zal de armen met gerechtigheid richten, en de zachtmoedigen des lands met rechtmatigheid bestraffen; doch Hij zal de aarde slaan met de roede Zijns monds, en met den adem Zijner lippen zal Hij den goddeloze doden. Want gerechtigheid zal de gordel Zijner lendenen zijn; ook zal de waarheid de gordel Zijner lendenen zijn. En de wolf zal met het lam verkeren, en de luipaard*

bij den geitenbok nederliggen; en het kalf, en de jonge leeuw, en het mestvee tezamen, en een klein jongske zal ze drijven. De koe en de berin zullen tezamen weiden, haar jongen zullen tezamen nederliggen, en de leeuw zal stro eten, gelijk de os. En een zoogkind zal zich vermaken over het hol van een adder; en een gespeend kind zal zijn hand uitsteken in de kuil van den basilisk. Men zal nergens leed doen noch verderven op den gansen berg Mijner heiligheid; want de aarde zal vol van kennis des HEEREN zijn, gelijk de wateren den bodem der zee bedekken.'

Door milieufreaks hierop te wijzen, kunnen we hun hoop geven voor de toekomst, en moeten we hen ook aansporen om tot Christus te gaan. Met al hun goede werken hebben ook zij vergeving van zonden nodig. Door te wijzen op het Lam dat de zonde van de wereld wegneemt, is er ook voor hen behoud en redding mogelijk.

Harde afwijzers

Een moeilijke categorie mensen.
Deze mensen kunnen je zeer veel pijn doen. Ze kunnen zo afwijzend zijn, dat het gevoel je wel eens bekruipt: 'Zijn deze mensen nog wel te redden? Hebben ze niet de zonde tegen de Heilige Geest begaan?' Soms gaan deze mensen zo te keer, en vloeken en tieren ze zo ontzettend hard, dat het lijkt alsof je de satan zelf in de ogen kijkt en zich manifesteert als een mens. De satan is echter niet meer te redden. Dit maakt het evangelisatiewerk zwaar en verantwoordelijk. Hoe ga je hiermee om? Wanneer zeg je nog wat en wanneer is het paarlen voor de zwijnen gooien? Hier is geen standaardprotocol voor. Het is belangrijk om jezelf altijd door liefde en bewogenheid te laten leiden. Ook deze mensen hebben een ziel. Soms kan ik dit soort situaties heel gemakkelijk in de Hand van onze Rechter leggen. Ze zijn Zijn schepsel. Hij is uiteindelijk verantwoordelijk en het oordeel is in Zijn Hand. Vaak heb ik die vrijmoedigheid niet en voel ik me schuldig dat ik niet tot een gesprek kom. Dat het mij niet lukt om ook maar enige

vorm van contact te krijgen. Deze mensen hebben vaak het Evangelie wel gehoord, maar spugen er soms letterlijk op.

We stonden in Arnhem op het plein, vlak voor de Eusebiuskerk. We hadden een gesprek met een man. Hij vond het mooi dat wij de wereld iets positiefs vertelden. Op mijn opmerking over het unieke van de dood van Christus was zijn mening, dat andere religies ook wel iets soortgelijks hebben. Ik vertelde hem dat andere religies soms goede dingen kunnen hebben, maar dat uiteindelijk Jezus Christus de Enige Persoon is, Die plaatsvervangend, in onze plaats, voor onze zonde de straf heeft gedragen. Hierop reageerde de man woedend: 'Je denkt toch niet dat ik mijn zonde laat vergeven door iemand die 2000 jaar geleden geleefd heeft? Jullie christenen proberen de boel alleen maar goed te praten en nemen nooit zelf je verantwoordelijkheid.' Ik heb hem uitgelegd dat we uiteraard verantwoordelijk zijn voor dingen die we verkeerd gedaan hebben. En dat we ook, daar waar mogelijk, zaken moeten herstellen. Maar de schuld die we bij God hebben, de volmaakte eis van Zijn Wet, daar kunnen we nooit aan voldoen. Dan mogen we dankbaar zijn dat we in geloof tot Christus mogen gaan. In woede kon deze man alleen nog maar over het plein uitschreeuwen: 'Geen Jezus, geen Jezus! Zelf verantwoordelijk, zelf verantwoordelijk! Eigen schuld, eigen schuld!' Het was als een stem uit de afgrond.

> Judas 1 vers 23a: *'Maar behoudt anderen door vreze,*
> *en grijpt ze uit het vuur.'*

Rooms-Katholieken

Nederland telt veel mensen met een rooms-katholieke achtergrond. Met deze mensen is meestal best een goed gesprek over het geloof mogelijk. Ze erkennen de Bijbel, ze geloven in de Drieëenige God, en hebben over het algemene goede normen en waarden.

De laatste jaren valt het mij op dat veel rooms-katholieken weinig meer op hebben met de leiding van hun kerk. Ze zien zichzelf nog wel als rooms-ka-

tholiek, maar dan meer vanuit een soort logisch gevolg van opvoeding en lidmaatschap, dan dat ze het fundamenteel eens zijn met de kerkleiding en de paus. Mede ook door misstanden in de rooms-katholieke kerk beginnen veel rooms-katholieken afstand te nemen van hun wortels.

In gesprekken met deze mensen zul je merken dat ze zich nog wel gelovig noemen, maar hier verder geen handen en voeten meer aan geven. Het is dan ook verstandig om door te vragen naar de achtergrond van wat ze nu nog precies geloven en waarom ze dit geloven. Vaak zullen de reacties zijn dat er toch wel een lieve Heer moet zijn en een moeder Maria die voor ons bidt. Ze menen dan vaak ook oprecht hierin steun te vinden en branden kaarsjes in de kerk, om maar een goede geestelijke ervaring te krijgen. Het beste is om theologische discussies te vermijden, maar vraag gerust aan hen of ze wel eens hebben onderzocht of hun religieuze praktijken ook de toets van de Bijbel kunnen doorstaan. Vaak zullen ze erkennen dat ze dit niet weten. In gesprekken met rooms-katholieken is het dan ook goed om de nadruk op persoonlijk schriftonderzoek te leggen. Nodig ze hiertoe uit en geef gerust een gratis evangelisatie-Bijbel mee.

Op de zomermarkt in Lunteren kwam een vakantiegezelschap van senioren uit Limburg naar onze evangelisatiekraam. De rollators werden geparkeerd en er werden stoelen gepakt om even uit te rusten. Al gauw ontstond een geanimeerd gesprek over het geloof. De verschillen met de protestantse kerk werden breed uitgemeten. Op een gegeven moment vroeg ik hen of ze ook wel eens de Bijbel lazen. 'De Bijbel lezen? Meneer, wist u wel dat wij niet eens een Bijbel hebben en dat we vroeger straf kregen als wij de Bijbel wilden lezen of er vragen over stelden?' Hierop reageerde ik: 'Dat is nu precies het grote verschil met de protestantse kerk. Wij mogen wel de Bijbel lezen en doen dat ook, zodat we God beter kunnen leren kennen, en een persoonlijk geloof kunnen krijgen en een relatie met God.' Op mijn vraag of ik hen een Bijbel mocht meegeven, waren ze geraakt en zichtbaar onder de indruk. 'Dat we nu op onze oude dag toch nog eens de Bijbel kunnen lezen', zei een man van ver in de tachtig.

Een heer en dame gingen de stad in om een kaarsje te branden in de Sint Jan. Ze leefden volgens henzelf allebei heel netjes en kwamen dus absoluut wel in de hemel. Ik zei tegen hen: 'Maar wist u dat u zo nooit in de hemel komt? Alleen door een persoonlijk geloof in Jezus Christus en door ons vertrouwen op Hem te stellen kunnen wij de hemel ontvangen.' Ze keken me met grote ogen aan en waren oprecht verbaasd.

'Allee meneer, vertel ons hier meer over. Dan hebben wij het altijd gans verkeerd gehad.' Ik kreeg de gelegenheid om deze mensen de kern van het geloof in Christus uit te leggen.

Dit soort gesprekken heb je regelmatig met oudere rooms-katholieken. Je hoopt en bidt dat, wanneer ze zelf de Bijbel gaan lezen, ze door het Woord en de Geest geraakt worden en de kern van het geloof gaan zien.

Onder de rooms-katholieken kom je ook veel devote mensen tegen, waar je soms ook nog van kan leren. De nauwgezetheid, hoe zij omgaan met bepaalde vleselijke lusten en behoeften, is soms leerzaam en bewonderenswaardig. Ook het besef van de heiligheid van het huwelijk en de weerstand tegen abortus, euthanasie en homoseksuele praktijken is voor protestanten herkenbaar en navolgbaar.

Op de markt in Den Bosch waren ze bezig met het optuigen van de stad voor het carnavalsfeest. Benieuwd als ik altijd ben hoe mensen bepaalde culturele activiteiten ervaren, vroeg ik aan een paar nonnen hoe zij nu al die herrie en drukte ervaarden die bij dit vanouds religieuze feest horen. 'Meneer, ons klooster is hier in het centrum. Wij horen al die tijd het lawaai van het feest. Dit is niet prettig. Wij hebben ons aangeleerd om in die tijd maar heel veel aan Jezus te denken.'

Jongere rooms-katholieken zijn vaak net zo seculier als de gewone Nederlander. Ze zijn gedoopt, hebben eerste communie gedaan, maar zijn verder niet actief in de kerk en bezoeken deze weinig of nooit.

Een pastoor kwam tijdens een evangelisatiedag naar ons toe. Op die dag waren ook verschillende jongeren van de kerk betrokken bij het werk. Hij kwam naar me toe en klopte me op de schouder en zei: 'Broeder, ik heb respect voor jullie geloof. Jullie kunnen de jongeren nog bij de kerk houden. Wij redden dat niet meer.'

Van de serieuze rooms-katholieken heb ik vaak dit soort reacties gekregen. Dit heeft wel wat te zeggen. Probeer met hen te praten over de reden hiervan. Is misschien de reden dat de Bijbel het laatste woord heeft?

Veel informatie en achtergronden over rooms-katholieken kunt u ook vinden bij de stichting 'In de Rechte Straat'. Zij hebben veel ervaring met het gesprek met 'Rome' en hebben contacten met rooms-katholieke geestelijken die zijn uitgetreden. De geschriften van ex-priesters zoals dominee Hegger en dominee Vanhuysse zijn lezenswaardig en goed geschikt om meer te weten te komen over de achtergrond van het rooms-katholieke geloof.

Mariaverering

De Mariaverering kent onder rooms-katholieken veel verschillende belevingen. Vaak is de gedachtegang zo: 'Je gaat niet rechtstreeks naar de koningin. Dat doe je via een tussenpersoon. Zo ga je ook niet rechtstreeks naar God, maar ga je naar Hem via Maria.' Dit is echter een dwaalleer. Vanuit de Bijbel kun je aangeven, dat wij door het geloof in Jezus rechtstreeks tot God mogen gaan.

> Hebreeën 10 vers 1: *'Dewijl wij dan, broeders, vrijmoedigheid hebben, om in te gaan in het heiligdom door het bloed van Jezus.'*

In de Mariaverering kom je regelmatig ook een afwijzende en harde opstelling tegen, waardoor je merkt dat het een afgodisch systeem is; een systeem waarin mensen Maria zo verhogen en aanbidden, dat er geen enkel recht zicht op God en Jezus is. Door met deze mensen in gesprek te gaan

en door kritische vragen te stellen, kom je erachter, dat ze God als moeder zien in de persoon van Maria. Het vrouwelijke godsbeeld.

Een getuigende houding is dan belangrijk. Laat zien dat je niet zonder de genadige kruisdood van Jezus kan en dat dit ook voor Maria gold. Ook zij had Jezus nodig als haar Zaligmaker, en kan daarom nooit een moedergod zijn.

> Lukas 1 vers 46-47: *'En Maria zeide: Mijn ziel maakt groot den Heere; En mijn geest verheugt zich in God, mijn Zaligmaker, (…).'*

Hardrockers en gothics

Verschillende muzieksoorten hebben een satanische en antichristelijke achtergrond. Bij hardrock en de gothic muziekstijl is dit heel nadrukkelijk aanwezig, al wordt dit meestal ontkend. 'Het is nu eenmaal mijn smaak', wordt er dan gezegd. 'Jullie houden van rustige muziek en wij nu eenmaal van het hardere soort.' Maar is dit wel zo? Wordt een smaak niet gevormd en kan dit zich ook niet weer aanpassen? En hoe komt het dat je smaak is zoals hij is?

Om mensen in te laten zien hoe onnatuurlijk de herrie van de muziek is, neem ik vaak het voorbeeld van een baby. Als je het kind rustige en zachte muziek laat horen, wordt het rustig. Laat je de harde muziek en beat van de rockmuziek horen, dan schrikt het kind en begint het te huilen.

Vanuit mijn opvoeding ben ik alleen in contact gekomen met kerkmuziek. Popmuziek kende ik niet. Het interesseerde me niet en ik vond het ook niet mooi. Al op zestienjarige leeftijd stond ik op de werkvloer en werd toen voor het eerst, intensief, geconfronteerd met de muziek van de wereld. Na verloop van tijd paste mijn smaak zich aan en ging ik het mooi vinden.

Ik ging zelfs geloven dat dit nu mijn echte smaak was. Als ik thuiskwam en mijn moeder had rustige kerkmuziek op, werd ik boos en rebels. 'Wat een vreselijke muziek die kerkmuziek', dacht ik.

Door mijn overgave aan de muziek van de wereld en haar teksten, die mij onbewust beïnvloedden, was er een invloed van de satan in mijn leven gekomen, die botste met de muziek en de teksten van de kerkelijke muziek. Later heb ik dit mogen inzien en ben ik van het ene op het andere moment gestopt met het luisteren naar deze muziek. Geloof het of niet, maar mijn smaak was veranderd. In die tijd had ik van mijn oma een koffer met oude elpees met geestelijke liederen gekregen. Ik vond die muziek geweldig en heb de platen van onder andere het Urker Visserskoor grijs gedraaid.

Veel mensen die occulte muziek draaien, begrijpen het principe van muziek en smaak niet. Het is dan ook lastig om dit met deze mensen te bespreken. De satan houdt hen in de greep en ze kunnen de muziek niet loslaten. Ik geef dit in een gesprek ook gewoon aan. De satan heeft er grote moeite mee als hij wordt ontmaskerd en als we inzicht in zijn tactiek krijgen.

De gothic-wereld is een wereld die zich bezighoudt met dood, duisternis en horror. Over het algemeen zijn de personen die zich ermee bezighouden alternatief ingesteld, hebben ze een kritisch wereldbeeld en zijn ze vaak met bovennatuurlijke dingen bezig. Van sommige kinderen die nog op jonge leeftijd zijn, kun je al zien dat ze later gevoelig en vatbaar voor de gothic-scene zullen zijn. Het is een destructieve levensstijl en de jongeren hebben vaak neigingen tot zelfmoord. In gesprekken met hen is empathie belangrijk.

Leef met hen mee (hier zijn ze gevoelig voor) en probeer erachter te komen op welk moment ze in contact zijn gekomen met deze antichristelijke muziek en levensstijl. Ga met hen terug naar dat moment. Roep hen op om hun zonde te belijden en tot Christus te gaan. Hij kan ook aan hen, het echte leven schenken en de rust en zingeving waar ze naar op zoek zijn.

Regelmatig kom je van deze muzieksoort ook christelijke varianten tegen. Dit kan echt niet! Hoe goed ook bedoeld, maar mensen die beweren dat christelijke teksten op deze muziek ten gehore gebracht kunnen worden, zitten nog in het web van de satan.

Een kerkelijke jeugdwerker die een rockfestival bezocht, werd door mij aangesproken op zijn aanwezigheid bij dit feest. Hij had er geen enkele moeite mee om dit soort feesten te bezoeken, zo vertelde hij. 'Ik vind het gewoon mooi en twee dagen later geef ik weer Bijbelstudie en dat vind ik ook mooi. Die dingen hebben niets met elkaar te maken.' Aan de hand van onderstaande Bijbeltekst heb ik hem duidelijk gemaakt dat deze muzieksoort niet van God is en dat door hiermee door te gaan God verdriet gedaan wordt.

> 1 Johannes 2 vers 15: *'Hebt de wereld niet lief, noch hetgeen in de wereld is; zo iemand de wereld liefheeft, de liefde des Vaders is niet in hem.'*

Occult belaste mensen

Ezechiël 3 vers 8-10: 'Ziet, Ik heb uw aangezicht stijf gemaakt tegen hun aangezichten, en uw voorhoofd stijf tegen hun voorhoofd. Uw voorhoofd heb Ik gemaakt als een diamant, harder dan een rots; vrees hen niet, en ontzet u niet voor hun aangezichten, omdat zij een wederspannig huis zijn. Verder zeide Hij tot mij: Mensenkind, vat al Mijn woorden, die Ik tot u spreken zal, in uw hart, en hoor ze met uw oren.'

Bovenstaande tekst is mij vaak tot steun geweest:

- In ontmoetingen met mensen, die mij met heel verkeerde bedoelingen hebben benaderd.
- Bij evangelisatiegesprekken in lugubere vertrekken waar de doodskisten als meubilair dienden.
- Tijdens een gesprek met mensen die met grote messen speelden onder de verkondiging van het Evangelie.
- Tijdens de vele vervloekingen die ik over mij uit heb horen spreken.
- Bij contacten met heksen en occult belaste personen.
- Toen ik satanisten hoorde getuigen van hun meester die zal overwinnen.
- In contact met moordenaars die, net ontslagen uit de gevangenis,

maar één doel hadden, namelijk om zo gauw mogelijk weer in de gevangenis te komen.
- In gesprekken over Jezus Christus met grote groepen antichristelijke jongeren.

Bovenstaande tekst uit Ezechiël is nog steeds waar. Als een zwak mens, die in zichzelf geen kracht heeft om dit werk te doen, mag staan op Gods Woord, dan zal Hij geven wat nodig is en de kracht geven om de boze te weerstaan. Dit maakt niet roekeloos, maar wel afhankelijk. De satan heeft kracht, maar heeft niet meer ruimte dan de Heere hem geeft.

Helaas leven we in een tijd waarin veel occulte praktijken heel normaal worden gevonden. Met de teruggang van het christelijk geloof komt het paranormale en occulte steeds meer in beeld.

Te denken valt aan occulte televisieprogramma's, maar ook praktijken als glaasje draaien, ouijaborden en kaartspelen zijn aan de orde van de dag. Door boeken over onder andere Harry Potter komen steeds meer kinderen onder occulte invloeden te staan. Het is goed om enige studie te maken van wat er zoal op dit gebied te koop is. Hier kunnen we niet genoeg voor waarschuwen.

Het occulte begint vaak onschuldig en op een speelse manier. Veel mensen zien het als een onschuldig iets. Als men er eenmaal in verstrikt is geraakt, is er echter geen ontkomen meer aan. De satan heeft dan nog maar één doel: totale vernietiging. In het evangelisatiewerk kom je veel mensen tegen die occult belast zijn.

Enkele kenmerken van deze doelgroep zijn:

- Negatief reageren op het verlossingswerk van Jezus.
- Belangstelling voor de Bijbel, maar eindeloos blijven debatteren over de waarheid van het verlossingswerk van Jezus.
- Moeite met de toeëigening van het verlossingswerk van Jezus.
- Niet kunnen geloven.

Gebed om Gods Geest om deze zaken te kunnen onderscheiden, is noodzakelijk.

In Utrecht had ik een gesprek met een groep jongeren. Ze waren erg anti-christelijk, maar ze hadden wel interesse in geesten. Ik heb hun gevraagd hoe dit toch zo is gekomen. Ze verklaarden mij dat dit was gekomen na een aantal keren mee te hebben gedaan aan glaasje draaien. 'Het was heel onschuldig en best leuk om te doen, hoor!', zo verklaarden ze. Omdat ik weet dat de duivel altijd liegt, heb ik gezegd dat ik dat niet geloofde. Ik heb hen gevraagd, hoe de relatie was met hun ouders. Toen brak de beerput open: 'Het is een hel bij ons thuis meneer, u moest eens weten in wat voor chaos onze gezinnen zijn terechtgekomen.' Ik heb hen gezegd dat het oproepen van geesten daar alles mee te maken had. Dat geloofden ze niet. Totdat één van de jongeren verklaarde dat de problemen inderdaad allemaal na die tijd zijn ontstaan. Tijdens het gesprek werden ze steeds eerlijker en vertelden ze ook dat de geesten en opdrachten, die ze in het begin kregen, leuk waren. Maar later werd het allemaal steeds dwingender en agressiever. Hierdoor zijn alle problemen in hun gezinnen ontstaan. Met deze jongeren heb ik langdurig gesproken over bevrijding door het bloed van Jezus. We hebben met hen gebeden en er viel later een brok onrust van hen af. Met een glans op hun gezicht mocht ik ze weer laten gaan.

In de vele gebeden om bevrijding heb ik weinig schokkende manifestaties van de satan meegemaakt. Veel vaker heb ik mee mogen maken dat mensen na een gesprek over het Evangelie en een gebed om bevrijding, een stuk rust ervaarden en met een nieuw vooruitzicht weer verder konden leven.

Laat je dan ook nooit intimideren of afschrikken als mensen laten merken met occulte zaken bezig te zijn. Onze God is veel machtiger. Er is voor Hem geen belemmering om ook hier doorheen te breken. Sommige (jonge) mensen vinden het leuk om te shockeren door te zeggen dat ze satanisten zijn. Ze vinden het zelfs stoer.

Meestal reageer ik met: *'Volgen van satan is niet zo stoer en moeilijk. Dat doet een baby vanaf de geboorte al. Alle ongelovige mensen volgen namelijk*

de satan op de weg van God af. Het is juist stoer om hiermee te breken en Jezus te volgen.'

Bevrijding gaat meestal niet gepaard met bepaalde exorcistische handelingen en uitingen.

> 2 Korinthe 2 vers 11: *'Want zijn gedachten zijn ons niet onbekend.'*

De beste bevrijdingsmethode is om aan de hand van de Bijbel duidelijk te maken hoe de satan werkt, en daarna mensen te begeleiden en te ondersteunen in een leven conform de Bijbel. Probeer duidelijk te maken dat de satan is gevallen en dat zijn macht op Golgotha is verbroken. Zijn kop is vermorzeld. Christus heeft hem tentoongesteld.

> Kolossensen 2 vers 15: *'En de overheden en de machten uitgetogen hebbende, heeft Hij die in het openbaar tentoongesteld, en heeft door hetzelve over hen getriomfeerd.'*

Laat in een gesprek rond de Bijbel zien waar de satan de hand in heeft, en hoe hij probeert mensen kapot te maken. Een goed Bijbelgedeelte is de verzoeking van Jezus in de woestijn. Hier zien we duidelijk hoe de satan met halve waarheden Jezus probeert te verleiden. De wijze waarop Jezus met behulp van het Woord de satan antwoordt, is voor ons heel leerzaam. In gesprek met de occult belaste mensen moeten we de zonde dan ook aan de orde stellen.

> Efeze 4 vers 25-32: *'Daarom legt af de leugen, en spreekt de waarheid, een iegelijk met zijn naaste; want wij zijn elkanders leden. Wordt toornig, en zondigt niet; de zon ga niet onder over uw toornigheid; En geeft den duivel geen plaats. Die gestolen heeft, stele niet meer, maar arbeide liever, werkende dat goed is met de handen, opdat hij hebbe mede te delen dengene, die nood heeft. Geen vuile rede ga uit uw mond, maar zo er enige goede rede is tot nuttige stichting, opdat zij genade geve dien, die dezelve horen. En bedroeft den Heiligen Geest Gods niet, door Welken gij verzegeld zijt tot den*

dag der verlossing. Alle bitterheid, en toornigheid, en gramschap, en geroep, en lastering zij van u geweerd, met alle boosheid; Maar zijt jegens elkander goedertieren, barmhartig, vergevende elkander, gelijkerwijs ook God in Christus ulieden vergeven heeft.'

We moeten oproepen om te breken met een zondige levensstijl en in het vervolg een leven te leiden overeenkomstig het Woord van God.

> Jakobus 4 vers 7: *'Zo onderwerpt u dan Gode; wederstaat den duivel, en hij zal van u vlieden.'*

We moeten mensen die occult belast zijn (geweest) leren om alert zijn op de aanvallen van de satan en ze stimuleren om actief deel te nemen in de kerk om zo de kracht van de christelijke gemeente, het lichaam van Christus, op te zoeken en gebruiken.

> 1 Petrus 5 vers 8-9: *'Zijt nuchteren, en waakt; want uw tegenpartij, de duivel, gaat om als een briesende leeuw, zoekende, wien hij zou mogen verslinden; Denwelken wederstaat, vast zijnde in het geloof, wetende, dat hetzelfde lijden aan uw broederschap, die in de wereld is, volbracht wordt.'*

In het pastoraat is het goed om duidelijk te maken dat de satan geen gedachten kan lezen. Wij kennen zijn gedachten en niet andersom. Houd dit vast. De satan weet veel en is een goede psycholoog, die ons op onze zwakke kanten probeert aan te vallen, maar hij kan geen gedachten lezen, al doet hij er alles aan om je te laten denken dat hij alle macht heeft in plaats van God. Echter, God heeft alle macht en Hij alleen kent onze gedachten; dit is aan Hem voorbehouden.

De macht van de satan is verbroken, maar zijn macht die hij nu nog heeft, is leugen en bedrog. Hij wil ons onzeker maken, door ons te doen geloven dat hij alle macht heeft!

> Efeze 1 vers 19-23: *'En welke de uitnemende grootheid Zijner kracht zij aan ons, die geloven, naar de werking der sterkte Zijner macht, Die Hij gewrocht heeft in Christus, als Hij Hem uit de doden heeft opgewekt; en heeft Hem gezet tot Zijn rechter hand in den hemel; Verre boven alle overheid, en macht, en kracht, en heerschappij, en allen naam, die genaamd wordt, niet alleen in deze wereld, maar ook in de toekomende; En heeft alle dingen Zijn voeten onderworpen, en heeft Hem der Gemeente gegeven tot een Hoofd boven alle dingen; Welke Zijn lichaam is, en de vervulling Desgenen, Die alles in allen vervult.'*

De overste van deze wereld, de satan, is ook de overste van de machten van de lucht. Christus is het Hoofd van alle dingen, en alle machten zijn aan Zijn voeten onderworpen.

De gemeente is het lichaam van Christus. Zij mag met haar Hoofd in de hemel verkeren, en met haar voeten bovenop de machten uit de afgrond en de machten van de wereld.

Dit heerlijke voorrecht, door het bloed van Christus voor ons bereid, moeten we te allen tijde vasthouden en proclameren over de tegenstanders.

> Efeze 3 vers 10: *'Opdat nu, door de Gemeente, bekend gemaakt worde aan de overheden en de machten in den hemel de veelvuldige wijsheid Gods; (…).'*

Het lichaam van Christus heeft de strijd hier op aarde te voeren. Vandaar dat Efeze 6 ons ook oproept om de volle wapenrusting aan te trekken en te hanteren.

> Efeze 6 vers 11-18: *'Doet aan de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt staan tegen de listige omleidingen des duivels. Want wij hebben den strijd niet tegen vlees en bloed, maar tegen de overheden, tegen de machten, tegen de geweldhebbers der wereld, der duisternis dezer eeuw, tegen de geestelijke boosheden in de lucht. Daarom*

neemt aan de gehele wapenrusting Gods, opdat gij kunt wederstaan in den bozen dag, en alles verricht hebbende, staande blijven. Staat dan, uw lenden omgord hebbende met de waarheid, en aangedaan hebbende het borstwapen der gerechtigheid; En de voeten geschoeid hebbende met bereidheid van het Evangelie des vredes; (= evangeliseren!) Bovenal aangenomen hebbende het schild des geloofs, met hetwelk gij al de vurige pijlen des bozen zult kunnen uitblussen. En neemt den helm der zaligheid, en het zwaard des Geestes, hetwelk is Gods Woord. Met alle bidding en smeking, biddende te allen tijd in den Geest, en tot hetzelve wakende met alle gedurigheid en smeking voor al de heiligen; (…)'

Vers 15 leert ons om 'de voeten geschoeid te hebben met de bereidheid van het Evangelie des vredes.' De voeten gebruik je om vooruit te komen. We moeten vooruit de wereld in met het evangelie. Wees hiertoe bereid. Wil je dit niet, dan ben je een speelbal van de satan in plaats van een leerling van Jezus. Hierin zien we dan ook het belang van een getuigend leven. De satan vindt het vreselijk als je mag getuigen van Christus. Als jouw leven een vrijmoedig getuigenis van Christus Jezus mag zijn, dan houdt dit jou dicht bij de Heere en beschermt dit je voor de aanvallen van de satan.

God zij dank, mogen wij, met Christus, méér dan overwinnaars zijn! Houd dit altijd vast!

> Romeinen 8 vers 38-39: *'Want ik ben verzekerd, dat noch dood, noch leven, noch engelen, noch overheden, noch machten, noch tegenwoordige, noch toekomende dingen, Noch hoogte, noch diepte, noch enig ander schepsel ons zal kunnen scheiden van de liefde Gods, welke is in Christus Jezus, onzen Heere.'*

Homoseksuelen

U zult zich misschien afvragen, waarom ik van homoseksuelen een speciale doelgroep maak. De reden hiervan is dat we in het evangelisatiewerk

niet om deze doelgroep heen kunnen. Veel homoseksuelen benaderen ons met vragen over het geloof. Ze denken veel na en hebben een duidelijke mening. Geregeld komen deze mensen tijdens straatevangelisatie naar ons toe. We krijgen dan vragen als: 'Wat vinden jullie van homo's?' en 'Komen homo's ook in de hemel?' Het is niet altijd eenvoudig om hier een eerlijk antwoord op te geven. Toch moeten we deze mensen uit liefde voor hen eerlijk behandelen en ze hebben er recht op om de waarheid te horen. Mijn eerste insteek is dan ook om op een vraag als 'wat ik van homo's vind', te antwoorden dat het er niet om gaat wat ik ervan vind, maar wat God ervan vindt. Dat is belangrijk! Uiteindelijk zullen, net als alle mensen, ook homoseksuelen verantwoording voor hun daden en gedachten aan God af moeten leggen. We zullen dit dan ook eerlijk moeten vertellen. De Bijbel is duidelijk over de praxis van homoseksualiteit. Dit wordt een ernstige zonde genoemd. Paulus vertelt ons in de Romeinenbrief dat de seksuele lust van mannen naar mannen en vrouwen naar vrouwen, een gevolg is van de afgoderij van het schepsel, van het lichaam.

> Romeinen 1 vers 25-28: *'Als die de waarheid Gods veranderd hebben in de leugen, en het schepsel geëerd en gediend hebben boven den Schepper, Die te prijzen is in der eeuwigheid, amen. Daarom heeft God hen overgegeven tot oneerlijke bewegingen; want ook hun vrouwen hebben het natuurlijk gebruik veranderd in het gebruik tegen nature; En insgelijks ook de mannen, nalatende het natuurlijk gebruik der vrouw, zijn verhit geworden in hun lust tegen elkander, mannen met mannen schandelijkheid bedrijvende, en de vergelding van hun dwaling, die daartoe behoorde, in zichzelven ontvangende. En gelijk het hun niet goed gedacht heeft God in erkentenis te houden, zo heeft God hen overgegeven in een verkeerden zin, om te doen dingen, die niet betamen;(…).'*

In de tijd van Paulus kwam het waarschijnlijk veel voor en in onze tijd helaas ook. Dit is absoluut in strijd met de scheppingsorde en we moeten dit durven zeggen, al lijkt het misschien lastig om dit uit te spreken naar iemand die hiermee worstelt. Toch is mijn ervaring, als je in liefde en bewogenheid eerlijk zegt wat Gods Woord hiervan vindt, dat er wel respect

voor je mening is en mensen ook bereid zijn om naar je te luisteren. Wel moet duidelijk blijven dat je niet de persoon, maar de zonde afwijst. Aan de andere kant moet dit niet overkomen alsof God aan deze zonde niet zo zwaar tilt en het dus wel door de vingers ziet, want dit is uiteraard niet zo.

> Vers 32: *'Dewelke, daar zij het recht Gods weten, (namelijk, dat degenen, die zulke dingen doen, des doods waardig zijn) niet alleen ze doen, maar ook mede een welgevallen hebben in degenen, die ze doen.'*

Sommige homoseksuelen willen graag met je praten. Ze zijn meestal best bereid om uit te leggen dat er in hun ogen niets mis mee is. Ze zijn veel met hun gerichtheid bezig en het lijkt vaak of het een doel op zich is geworden. Dit heeft ook te maken met de aard van de zonde. Homoseksualiteit is, zoals het woord al zegt, een seksuele gerichtheid op 'hetzelfde'. Uiteindelijk is het een vorm van eigenliefde, gericht op het eigen lichaam. Het voegt niets toe aan het eerste doel van seksualiteit, namelijk om vruchtbaar te zijn en te vermenigvuldigen. Homoseksualiteit is, bewust of onbewust, een egoïstische seksualiteit, die niet in overeenstemming is met de scheppingsorde. Elk kind dat tot onderscheid van de seksen is gekomen, begrijpt namelijk dat homoseksualiteit niet hoort.

Om toch acceptatie te krijgen, moet er behoorlijk aan de weg worden getimmerd. De jarenlange dwangmatige en fanatieke lobby van de homobeweging, het feminisme, de muziek en de filmindustrie zijn hier dan ook het gevolg van. Hierdoor zijn veel (jonge) mensen seksueel gefrustreerd. Nu de overheid er nog een schepje bovenop gooit om alle verschillen tussen de seksen weg te poetsen en homoseksualiteit als een volledig gelijkwaardige optie stelt naast heteroseksualiteit, is er weinig geestelijke bescherming meer tegen deze kwalijke ontwikkeling.

Hoe iemand tot homoseksualiteit komt, kan verschillende oorzaken hebben. In veel gevallen is er na grondig onderzoek wel een reden te achterhalen.

Het was op het Leidseplein in Amsterdam. Ik sprak een meisje van rond de zestien jaar aan. Ik had een goed gesprek met haar en legde haar iets uit over de Bijbel. Op een gegeven moment stelde zij mij de confronterende vraag: 'Meneer, wat vindt u eigenlijk van gay?' Ik vertelde haar dat het niet belangrijk was wat ik ervan vind, maar dat we moeten kijken naar wat de Bijbel hiervan zegt. Vervolgens vertelde ik haar dat God het zo niet bedoeld heeft en dat hij ons zo ook niet geschapen heeft. Dat het een gevolg van de zondeval is. Uiteindelijk noemt God dit zonde. Ik verwachtte een negatieve reactie van haar, maar ze zei: 'Ik denk, als ik niet zo veel in mijn jeugd door mannen was misbruikt, dan was ik nooit lesbisch geworden.'

Een schrijnend voorbeeld hoe jonge mensen kapotgemaakt kunnen worden.

Dit soort verhalen heb ik vaker gehoord, zowel van mannen als van vrouwen. Als in gezinnen niet meer wordt voorgeleefd wat trouw is en wat een gezonde Bijbelse omgang tussen man en vrouw inhoudt, dan is er van het nageslacht niet veel goeds meer te verwachten. De vraag komt op: 'Is het een zonde of is het een gevolg van de zonde? Is het proces nog wel te stoppen?'

Ik sprak een jonge knul van zeventien jaar. Hij was nu hetero, zo verklaarde hij. 'Maar', zei hij, 'ik wil toch ook wel homoseksualiteit gaan uitproberen, want misschien is dat ook wel iets voor mij. Je moet toch alles onderzoeken, hè?'

Dit hoor je tegenwoordig nogal eens. Dit is blijkbaar de maatschappij waar we in leven. Alsof seksualiteit iets is waarvoor we kunnen kiezen en wat we kunnen veranderen wanneer we dat willen. Het is tot een consumptieartikel geworden! 'Haal eruit wat erin zit en probeer ook eens wat anders.' Niets is meer vreemd en normaal bestaat niet meer.

Op de markt kwam een man naar me toe. Hij wilde best geloven, maar zoals hij zei, hij had moeite met bepaalde passages uit de Bijbel. Mijn ervaring is dat als een gesprek zo begint, het vaak om homoseksualiteit draait. En jawel hoor, het hoge woord kwam eruit: 'Op grond van jullie Bijbel moeten jullie mij stenigen, onthoofden en verbranden, want ik ben homo.'

'Nou, meneer', zei ik. 'U loopt wel heel erg hard van stapel.' Op grond van de Bijbel heb ik hem uitgelegd hoe Jezus wil dat wij leven, en dat passages in het Oude Testament vaak specifiek bedoeld waren voor die tijd en voor het volk Israël. Jezus roept ons op om onze vijanden lief te hebben. Dus van stenigen was nu even geen sprake. Dit vond de man wel een mooie uitleg, maar hij bleef toch een beetje gefrustreerd. 'Maar', zei hij, 'u hebt het in ieder geval duidelijk uitgelegd.'

Aan het eind van de dag, we waren net aan het inpakken, kwam de man weer voorbij. 'Zo', zei hij, 'jullie vertrekken? Nou, dan heb je nu nog een laatste kans om me te stenigen en om mijn kop eraf te hakken.' Ik keek de man aan en zei: 'Meneer, zou u hetero willen worden?' 'Man', zei hij ontroerd. 'Ik ben doodongelukkig. Het maakt me niet uit… Als ik gelukkig kan worden door hetero te worden, dan liever vandaag nog dan morgen.' Ik voelde bij deze wat oudere 'afgedankte' man de pijn van zijn leven.

Hij heeft zijn contactgegevens aan mij gegeven en vervolgens heb ik hem in contact gebracht met een organisatie die pastorale hulp geeft aan deze doelgroep.

Helaas komt het ook vaak voor dat deze doelgroep zeer hatelijk en anti-christelijk is. Godslasterlijke taal wordt uitgesproken. Zeer confronterend komen ze soms voorbijlopen en reageren als door een wesp gestoken als ze een Bijbelkraam zien. Het Woord van God herinnert hen namelijk aan de zonde. Dit is op zich niet zo verwonderlijk, want veel homoseksuelen voelen diep van binnen dat ze niet goed bezig zijn en verwerpen ten diepste hun eigen levensstijl.

> Hebreeën 4 vers12: '*Want het Woord Gods is levend en krachtig, en scherpsnijdender dan enig tweesnijdend zwaard, en gaat door tot de verdeling der ziel, en des geestes, en der samenvoegselen, en des mergs, en is een oordeler der gedachten en der overleggingen des harten.'*

Helaas willen en kunnen ze vaak niet breken met de zonde. Toch zijn er ook genoeg voorbeelden van mensen die door intensieve pastorale en psychische hulp hun weg hierin hebben kunnen vinden om op een verantwoorde Bijbelse manier met hun probleem om te gaan.

Laten we in het pastoraat mensen met homoseksuele gevoelens net zo integer behandelen als andere mensen die zondige begeerten en gevoelens hebben. Degenen die deze zonde praktiserend ten onder gaan, moeten we in tegenstelling tot wat de huidige maatschappelijke tendens is, oproepen om zich hiervan te bekeren en tot Christus te gaan.

9. Vriendschapsevangelisatie: Bijbels?

Vriendschapsevangelisatie is een manier van evangeliseren die tegenwoordig door veel christenen als dé methode van verspreiden van het Evangelie gezien. De oude methoden, waarbij mensen direct worden geconfronteerd met het Evangelie, zoals evangeliseren op straat, langs de huizen gaan, folderacties, evangelisatiediensten et cetera, worden als niet meer van deze tijd gezien. Men probeert nu door het aangaan van vriendschappen met niet-gelovigen, het Evangelie door te geven. Maar is dit wel de meest ideale manier van evangeliseren en hoe spreekt de Bijbel hierover?

Laten we duidelijk zijn dat door de wedergeboorte een mens het verlangen krijgt om de boodschap van het Evangelie ook aan zijn familie en vrienden bekend te maken. Dit is een logisch gevolg van de wedergeboorte en is dan ook een vrucht van de Heilige Geest. Maar is het aangaan van vriendschappen en relaties met de bedoeling het Evangelie te verspreiden, werkelijk datgene waartoe God ons oproept? In hoeverre is hier het Schriftwoord van toepassing: 'Trek niet een ander juk aan met de ongelovigen'?

Een aantal argumenten voor het aangaan van vriendschappen met als doel evangelisatie, kunnen zijn:

- Het is een manier die iedereen in de praktijk kan brengen omdat iedereen wel contacten heeft.
- Je hoeft er niet opuit te trekken. Het kan in je eigen omgeving.
- Je kunt door je levensstijl laten zien dat 'het werkt'.
- Ze zullen je eerder geloven omdat ze je vertrouwen.
- Het werkt in de praktijk.

Al deze argumenten hebben een kern van waarheid in zich. Maar is het ook Bijbels? Ten eerste is het onze roeping om in onze vriendenkring het Evan-

gelie uit te dragen. Dat staat vast. Maar hoe staat het ervoor als we speciaal relaties en vriendschappen aangaan om het Evangelie te verspreiden? Is het wel eerlijk tegenover de persoon waarmee we de relatie, de vriendschap aangaan? Onze vriendschap is in principe voorwaardelijk.

Waren we deze relatie ook aangegaan als we niet de pretentie hadden om het geloof uit te dragen? De Bijbel leert ons immers duidelijk dat we geen juk mogen aangaan met de ongelovigen. Wat doen we met onze vriendschap, als de ander uiteindelijk zeer negatief staat tegenover het geloof? Op grond van Gods Woord kan die vriendschap dan niet in stand blijven. Maar als we de relatie verbreken, zijn we dan oprecht geweest? Hoe zou onze relatie reageren als hij in één van onze christelijke bladen een artikel zou lezen over 'vriendschap aangaan met niet-gelovigen?' Wat voor getuigenis geven we dan af? De persoon kan zich wel eens zeer misbruikt voelen.

Dit boek is weliswaar niet geschreven voor ongelovigen, maar in principe zouden zij dit moeten kunnen lezen zonder dat zij zich op de één of andere manier bedrogen voelen. De Bijbel leert ons:

> 1 Petrus 2 vers 12: *'En houdt uw wandel eerbaar (eerlijk) onder de heidenen.'*

De kans is groot dat we door speciale, voorwaardelijke, vriendschapsevangelisatie alleen maar een negatief beeld van het christendom overbrengen. En, ook goed om eens over na te denken, komen we zelf ook niet in een onnatuurlijke kramp terecht, als we op deze manier willen evangeliseren? Hoe zouden we het zelf vinden als mensen van een ander geloof met ons, of onze kinderen, vriendschappen aangaan met het doel om hen uiteindelijk tot hun godsdienst te bekeren? In hoeverre zijn wij zelf eigenlijk bestand tegen de invloeden die zij op ons hebben? Syncretisme komt namelijk ook in Nederland voor. Het argument dat vriendschapsevangelisatie werkt, hoeft niet doorslaggevend te zijn. God kan inderdaad met een kromme stok rechte slagen slaan, maar dat is voor ons geen reden om die kromme stok te hanteren.

Ik ken mensen die menen dat een huwelijk van een gelovige met een ongelovige moet kunnen, omdat God het huwelijk van een gelovig meisje met een ongelovige jongen heeft willen zegenen, doordat de jongen later tot geloof is gekomen. Het lijkt mij meer Bijbels om te zeggen dat het meisje haar schuld moet belijden dat zij in ongehoorzaamheid aan de Bijbelse opdracht, getrouwd is met een ongelovige jongen. Uiteraard mogen we de Heere danken dat de jongen tot geloof is gekomen. Dat Hij een gelovig meisje heeft mogen ontmoeten.

Maar ondanks de omstandigheid dat de Heere deze jongen heeft willen zegenen, is er geen enkele reden om dan maar als gelovige met een ongelovige jongen of meisje, vriendschap te zoeken. Wij moeten integer en Bijbels zijn. Voor zover ik weet, komen we deze manier van evangeliseren niet in de Bijbel tegen. De Bijbel waarschuwt en verbiedt ons, zowel in het Oude Testament als in het Nieuwe Testament, om relaties met ongelovigen aan te gaan.

> Deuteronomium 7 vers 2: *'En de HEERE, uw God, hen zal gegeven hebben voor uw aangezicht, dat gij ze slaat; zo zult gij hen ganselijk verbannen; gij zult geen verbond met hen maken, noch hun genadig zijn.'*
>
> Richteren 2 vers 2 *'En ulieden aangaande, gij zult geen verbond maken met de inwoners dezes lands; hun altaren zult gij afbreken. Maar gij zijt Mijner stem niet gehoorzaam geweest; waarom hebt gij dit gedaan?'*
>
> 2 Korinthe 6 vers 14-18: *'Trekt niet een ander juk aan met de ongelovigen; want wat mededeel heeft de gerechtigheid met de ongerechtigheid, en wat gemeenschap heeft het licht met de duisternis? En wat samenstemming heeft Christus met Belial, of wat deel heeft de gelovige met den ongelovige? Of wat samenvoeging heeft de tempel Gods met de afgoden? Want gij zijt de tempel des levenden Gods; gelijkerwijs God gezegd heeft: Ik zal in hen wonen, en Ik zal onder hen wandelen; en Ik zal hun God zijn, en zij zullen Mij een volk zijn.*

Daarom gaat uit het midden van hen, en scheidt u af, zegt de Heere, en raakt niet aan hetgeen onrein is, en Ik zal ulieden aannemen. En Ik zal u tot een Vader zijn, en gij zult Mij tot zonen en dochteren zijn, zegt de Heere, de Almachtige.'

Jakobus 4 vers 4: *'Overspelers en overspeleressen, weet gij niet, dat de vriendschap der wereld een vijandschap Gods is? Zo wie dan een vriend der wereld wil zijn, die wordt een vijand van God gesteld.'*

Jezus leert ons nergens in de Bijbel om vriendschappen aan te gaan met ongelovigen. Bij de apostelen komen we dit ook niet tegen. Je vraagt je wel eens af waar de gedachte van vriendschapsevangelisatie vandaan komt. Misschien hebben andere vormen van evangeliseren niet het gewenste resultaat? Misschien zou het er ook mee te maken kunnen hebben, dat we uiteindelijk bang zijn voor de gevolgen en de consequenties van het openlijk in al onze contacten, daar waar mogelijk, de radicale boodschap van het Evangelie te vertellen?

Jezus volgen betekent lijden en vervolging. Lees Handelingen 14:22, 1 Thessalonicensen 3:3 en 2 Timotheüs 3:12 maar eens.

De confronterende boodschap van het Evangelie is geen populaire boodschap. Daar maak je geen vrienden mee. De westerse mens hoort niet graag, dat een leven zonder God doelloos is. Hij hoort niet graag dat we alleen door Jezus Christus behouden kunnen worden van het eeuwige oordeel. De westerse mens heeft ons als kerk zelfs doen geloven dat hij de term zonde niet meer begrijpt, en dat we die dan ook maar niet meer moeten hanteren. Hierin zien we de listige omleidingen van de satan. De apostelen kwamen altijd met een duidelijke boodschap. Ze waren integer. Ze draaiden niet om de boodschap heen. Ze maakten niet eerst vrienden, maar spraken als van God gezonden. 'Wij dan wetende de schrik des Heeren, bewegen de mensen tot het geloof.'

Hoe moeten we dan aankijken tegen bepaalde methoden van evangeliseren die gebaseerd zijn op het aangaan van vriendschappen, zoals alp-

ha-cursussen, introductiecursussen christelijk geloof et cetera? Op zich hoeft hier niets mis mee te zijn. Het zijn mooie middelen om mensen die door bijvoorbeeld een evangelisatiedienst of folderactie tot nadenken zijn aangezet, verder in te wijden in de leer van de Bijbel. Maar laten we wel vanaf het begin duidelijk zijn in onze bedoelingen. Laten we helder zijn dat de Bijbelse boodschap geen vrijblijvende boodschap is, en dat er consequenties aan verbonden zitten voor hen die de boodschap van de Bijbel naast zich neerleggen en dus ongehoorzaam zijn.

Natuurlijk moet je de boodschap niet met de botte bijl gaan brengen. Je houding en instelling moeten altijd vriendelijk zijn. Gastvrijheid naar onze naaste toe is van groot belang. Maar dit doe je niet vanuit een verlangen om hen te bekeren maar vanuit liefde tot je naaste.

Wij hebben altijd aan heel veel verschillende mensen in ons huis onderdak geboden. We hebben geprobeerd om, onvoorwaardelijk, mensen te helpen en er voor hen te zijn. Maar vanaf het begin hebben we wel altijd duidelijk gemaakt dat het ons verlangen was dat ze Jezus leerden kennen; daar hebben we mensen altijd op aangesproken. We hebben niet eerst gewacht tot er een relatie was of tot er vriendschap was ontstaan.

Een praktiserende homo, zoals hij zelf aangaf, huurde van mij woonruimte. Hij moest niets van de Bijbel hebben. Toch heb ik veel met hem gesproken, over het feit dat homoseksualiteit zonde was en hoe God hier tegenaan kijkt. Ik heb hem gezegd dat hij moest breken met de zonde en zijn toevlucht tot Jezus moest nemen. Ik heb hem verteld van oordeel en genade. Toch heb ik wel woonruimte aan hem verhuurd. Ondanks het feit dat ik zijn levensstijl afkeurde, heb ik altijd geprobeerd om hem met respect te behandelen en er voor hem te zijn. Hierdoor heb ik veel gelegenheid gehad om hem steeds iets meer te vertellen over het geloof. Later is hij geëmigreerd, maar ik hoop en bid dat de Heere het gezaaide in hem zal doen ontkiemen!

Ik zou willen opmerken: als vrucht van de Geest hebben wij bewogenheid met onze naaste en in al onze contacten proberen we het Evangelie uit te dragen. Maar ga niet speciaal vriendschappen aan met als achterliggende

gedachten het Evangelie te brengen. Het ultieme evangelisatiemiddel is om op een integere manier, vol van geloof en vertrouwen op God, het Woord van God door te geven aan een ieder die op je pad komt.

> Mattheüs 10 vers 16-20: *'Ziet, Ik zende u als schapen in het midden der wolven; zijt dan voorzichtig gelijk de slangen, en oprecht gelijk de duiven. Maar wacht u voor de mensen; want zij zullen u overleveren in de raadsvergaderingen, en in hun synagogen zullen zij u geselen. En gij zult ook voor stadhouders en koningen geleid worden, om Mijnentwil, hun en den heidenen tot getuigenis. Doch wanneer zij u overleveren, zo zult gij niet bezorgd zijn, hoe of wat gij spreken zult; want het zal u in dezelve ure gegeven worden, wat gij spreken zult. Want gij zijt het niet, die spreekt, maar het is de Geest uws Vaders, Die in u spreekt.'*

Uiteindelijk is Jezus de Heer van de oogst. En Zijn Woord zal doen wat Hem behaagt. Zijn Woord zal mensen tot Hem brengen. En… de vriendschappen die hierdoor ontstaan, zullen nooit meer worden verbroken!

10. Jezus volgen is lijden én zegen

Het gebeurt dat een christelijke levensstijl niet altijd direct waarneembaar tot een getuigenis leidt. Soms gaat de satan zo briesend rond, dat juist op momenten dat je zo goed probeert te zijn voor je naaste, en je zo voorbeeldig probeert te leven om maar een goede reuk van Christus te verspreiden, het uitgerekend dan wel eens lijkt of mensen alles verkeerd interpreteren. Smaad, leugens en roddels kunnen je deel zijn. Alles lijkt zich tegen je te keren. Valse getuigenissen worden opgesteld. Je kunt er zelfs door in de gevangenis komen. Moeilijk is dit. Zeer zwaar.

Vooral als je op dat moment niet beseft welke geestelijke strijd er werkelijk gaande is. Je kunt er zelfs moedeloos en zwaar depressief van worden. Kan ik dit nog wel aan? Wil ik zo nog wel verder achter Jezus aan? Moet ik dit allemaal meemaken? Is er niet een gemakkelijker baantje in Gods Koninkrijk voor mij weggelegd?

Het is goed om deze zaken te benoemen en om hierop voorbereid te zijn. Waar de Heere werkt, daar werkt de satan tegen. De taak van satan is namelijk niet anders dan God tegenwerken. In navolging van Christus zul je die moeite en last moeten (en mogen) dragen.

Je zult momenten hebben dat je denkt dat je zelf niet eens meer gelooft wat je aan een ander vertelt. Dat de satan je influistert: 'Geloof je het zelf wel? Wat sta je de mensen toch allemaal wijs te maken?' Maar geloof en vertrouw op God. Een prachtige definitie van geloven van een bekende Bijbelleraar was: 'Weigeren niet te geloven.'

Vasthouden aan het Woord van God, aan Hemzelf, zal jou staande doen houden. Hij zal weer licht geven. Dat heeft Hij immers Zelf beloofd. De last is niet te zwaar. Al heb je zelf wel eens het idee dat de Heere meent dat je schouders veel groter zijn dan ze voor jouw gevoel zijn. Maar Hij vergist

Zich niet! Uiteindelijk zullen we in het volgen van Jezus steeds meer op Hem gaan lijken. Een dienstknecht (slaaf) is niet meer dan zijn Meester.

> Johannes 15 vers 20: *'Gedenk des woords, dat Ik u gezegd heb: Een dienstknecht is niet meerder dan zijn heer. Indien zij Mij vervolgd hebben, zij zullen ook u vervolgen; indien zij Mijn woord bewaard hebben, zij zullen ook het uwe bewaren.'*

Wat jij moet doorstaan kent Jezus. Hij heeft dit, en vele gelovigen met en voor jou, ook allemaal moeten doorstaan. Hij kan hierin met jou meevoelen en geeft elke dag weer de kracht om de weg te gaan.

> Hebreeën 12 vers 1: *'Daarom dan ook, alzo wij zo groot een wolk der getuigen rondom ons hebben liggende, laat ons afleggen allen last, en de zonde, die ons lichtelijk omringt, en laat ons met lijdzaamheid lopen de loopbaan, die ons voorgesteld is.'*

Jezus volgen is lijden. Toch moeten we de zegeningen die Jezus ons belooft, voorop laten staan en ook vast blijven houden. Uiteindelijk heeft Hij ons de zaligheid beloofd.

> Mattheüs 10 vers 22: *'En gij zult van allen gehaat worden om Mijn Naam; maar die volstandig zal blijven tot het einde, die zal zalig worden.'*

Jezus heeft ons ook een geweldige belofte meegegeven. Hij belooft ons namelijk, als we in alle vrijmoedigheid voor Zijn Naam durven uit te komen, om onze naam bij Zijn Vader te belijden.

> Mattheüs 10 vers 32: *'Een ieder dan, die Mij belijden zal voor de mensen, hem zal ook Ik belijden voor mijn Vader, die in de hemelen is.'*

Dat is wat! Dringt het echt tot je door wat hier staat? Laat het eens goed tot je doordringen: Als jij Christus mag belijden, dat Jezus dan ook jouw naam belijdt. Dat Hij bij Zijn Vader in de hemel is, en tegen Hem en te-

gen de engelen zegt: 'Die jongen, dat meisje, die man, die vrouw, spreekt goed van Mij.' Dan neemt Jezus het voor jou op. Dat is toch een geweldige troost?! Want we weten het toch: Zo God voor ons is Wie zal tegen ons zijn? Dan kan die oude slang toch niks anders meer doen dan een beetje stinkend liggen weg te rotten omdat zijn kop is vermorzeld. Verloochen jezelf maar veel om Christus' Naam. Nee, dat is niet gemakkelijk, maar Hij helpt jou en dan zal Jezus jou ook niet verloochenen. Dan mag je straks, met Christus in Zijn Koninkrijk, heersen en regeren. Dat is pas 'carrière' maken! Hoe dat precies zal gaan, weten we nu nog niet. Maar ik ben ervan overtuigd dat het een geweldig mooi werk zal zijn waar je nooit door vermoeid zal raken! Dan zal er geen burn-out meer zijn!

> 2 Timotheüs 2 vers 12: *'Indien wij verdragen, wij zullen ook met [Hem] heersen; indien wij [Hem] verloochenen, Hij zal ons ook verloochenen.'*
>
> 1 Petrus 4 vers14: *'Indien gij door de naam van Christus smaad lijdt, zijt gij zalig, daar de Geest der heerlijkheid en de Geest Gods op u rust.'*

Op de dag van het oordeel zal elke knie zich voor Hem buigen, zij het niet vrijwillig, dan wel gedwongen. Dan zullen degenen die van u en jou het Evangelie hebben gehoord en die dit hebben aanvaard, jou en u juichend ontmoeten voor Zijn troon. Maar dan zullen ook degenen die u en jou nu het leven hebben zuur gemaakt en die zich niet hebben bekeerd, jou en u zien. Maar dan vol wroeging en spijt. 'Hadden we maar naar hem of haar geluisterd.'

Wat hebben we toch een geweldig mooie en belangrijke boodschap. Het is nog genadetijd. Vlucht dan nu tot Christus, nu het nog kan. Om dan straks in het eeuwige leven met Hem te mogen zijn. Verlost van alle zonde en pijn. Om geen toornige God te hoeven ontmoeten, maar een genadige Vader. Geen verdriet, geen ziekte, geen rolstoel, geen protheses, geen honger, geen oorlog, geen psychische problemen, geen zonde… Ik wil erbij zijn! Jij ook? En je vrienden, familie, relaties en bekenden?

Laat dit een aansporing voor je zijn om hen bij Christus te brengen!

Misschien lees je dit boek omdat je belangstelling hebt voor evangelisatie. Misschien kom je tot de ontdekking dat je nog zo weinig aan de maatstaf van de Heere Jezus voldoet. Je bent misschien een kind van God, maar je beseft ook dat je nog wel heel goed en zo gemakkelijk kunt zwijgen. Bedenk dan maar eens voor jezelf, dat als je door genade tot Christus bent gegaan, het uiteindelijk Christus Zelf is, die jou tot Zich heeft getrokken. Hij heeft jou, als Zijn slaaf of slavin, uitgekozen. Deze keuze heb je niet zelf gemaakt. Misschien voelt het wel zo, maar zoals een meester op de markt zijn slaven uitzoekt, zo zoekt Christus ook Zijn slaven, Zijn kinderen en onderdanen, uit. Hij is verantwoordelijk voor jou en zal jou ook alles geven wat je nodig hebt om te leven en te overleven tot Zijn eer.

Mis je nog zoveel? Vraag het gerust aan Hem en Hij zal je geven wat je nodig hebt. Hij is zo'n goede Meester.

Het overbekende psalmversje zegt het zo mooi:

'Opent uwen mond,
Eist van Mij vrijmoedig
Op Mijn trouw verbond;
Al wat u ontbreekt,
Schenk Ik, zo gij 't smeekt,
Mild en overvloedig.'

Opdat je niet meer kunt zwijgen!

Opdat jij ook vrucht mag dragen in Zijn Koninkrijk en zo mag meewerken aan de spoedige komst van onze Koning, van onze Bruidegom!

Oh, wat een dag zal dat zijn!

Ja, kom, Heere Jezus!

Als je niet meer kunt zwijgen!
Liefde tot God, is liefde tot je naaste

Bijbelverspreiding

De blijde Boodschap

Getuigen in de televisiewagen (foto IRS)

Bijlagen

Bijlage I.
Bijbelteksten die betrekking op evangelisatie hebben

- 1 Kronieken 16: 23-25
  Zingt den HEERE, gij, ganse aarde, boodschapt Zijn heil van dag tot dag. Vertelt Zijn eer onder de heidenen, Zijn wonderwerken onder alle volken. Want de HEERE is groot, en zeer te prijzen, en Hij is vreselijk boven alle goden.

- Psalm 9:2
  Ik zal den HEERE loven met mijn ganse hart; ik zal al Uw wonderen vertellen.

- Psalm 96:10
  Zegt onder de heidenen: De HEERE regeert; ook zal de wereld bevestigd worden, zij zal niet bewogen worden; Hij zal de volken richten in alle rechtmatigheid.

- Psalm 119:46
  Ook zal ik voor koningen spreken van Uw getuigenissen, en mij niet schamen.

- Spreuken 24:11-12
  Red degenen, die ter dood gegrepen zijn; want zij wankelen ter doding, zo gij u onthoudt. Wanneer gij zegt: Ziet, wij weten dat niet; zal Hij, Die de harten weegt, dat niet merken? En Die uwe ziel gadeslaat, zal Hij het niet weten? Want Hij zal den mens vergelden naar zijn werk.

- Daniël 4:2
  Het behaagt mij te verkondigen de tekenen en wonderen, die de allerhoogste God aan mij gedaan heeft.

- Ezechiël 33:8
  Als Ik tot den goddeloze zeg: O goddeloze, gij zult den dood sterven! en gij spreekt niet, om den goddeloze van zijn weg af te manen; die goddeloze zal in zijn ongerechtigheid sterven, maar zijn bloed zal Ik van uw hand eisen.

- Mattheüs 5:13
  Gij zijt het zout der aarde; indien nu het zout smakeloos wordt, waarmede zal het gezouten worden? Het deugt nergens meer toe, dan om buiten geworpen, en van de mensen vertreden te worden.

- Mattheüs 24:14
  En dit Evangelie des Koninkrijks zal in de gehele wereld gepredikt worden tot een getuigenis allen volken; en dan zal het einde komen.

- Mattheüs 28:19-20
  Gaat dan henen, onderwijst al de volken, dezelve dopende in den Naam des Vaders, en des Zoons, en des Heiligen Geestes; lerende hen onderhouden alles, wat Ik u geboden heb. En ziet, Ik ben met ulieden al de dagen tot de voleinding der wereld. Amen.

- Markus16:15
  En Hij zeide tot hen: Gaat heen in de gehele wereld, predikt het Evangelie aan alle kreaturen.

- Johannes 1:41-42
  Deze vond eerst zijn broeder Simon, en zeide tot hem: Wij hebben gevonden den Messias, hetwelk is, overgezet zijnde, de Christus. En hij leidde hem tot Jezus. En Jezus, hem aanziende, zeide: Gij zijt Simon, de zoon van Jonas; gij zult genaamd worden Cefas, hetwelk overgezet wordt Petrus.

- Johannes 1:47
  En Nathanaël zeide tot hem: Kan uit Nazareth iets goeds zijn? Filippus zeide tot hem: Kom en zie!

- Johannes 4:28-29
  Zo verliet de vrouw dan haar watervat, en ging heen in de stad en zeide tot de lieden: Komt, ziet een Mens, Die mij gezegd heeft alles, wat ik gedaan heb; is Deze niet de Christus?

- Handelingen 1:8
  Maar gij zult ontvangen de kracht des Heiligen Geestes, Die over u komen zal; en gij zult Mijn getuigen zijn, zo te Jeruzalem, als in geheel Judea en Samaria, en tot aan het uiterste der aarde.

- Handelingen 17:17
  Hij handelde dan in de synagoge met de Joden, en met degenen, die godsdienstig waren, en op de markt alle dagen met degenen, die hem voorkwamen.

- Handelingen 17:30-31
  God dan, de tijden der onwetendheid overzien hebbende, verkondigt nu allen mensen alom, dat zij zich bekeren. Daarom dat Hij een dag gesteld heeft, op welken Hij den aardbodem rechtvaardiglijk zal oordelen, door een Man, Dien Hij daartoe geordineerd heeft, verzekering daarvan doende aan allen, dewijl Hij Hem uit de doden opgewekt heeft.

- Romeinen 10:9
  Namelijk, indien gij met uw mond zult belijden den Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden.

- Kolossensen 4:6
  Uw woord zij te allen tijde in aangenaamheid, met zout besprengd, opdat gij moogt weten, hoe gij een iegelijk moet antwoorden.

- 1 Thessalonicensen 1:9-10
  Want zijzelven verkondigen van ons, hoedanigen ingang wij tot u hebben, en hoe gij tot God bekeerd zijt van de afgoden, om den levenden en waarachtigen God te dienen; En Zijn Zoon uit de hemelen te verwachten, Denwelken Hij uit de doden verwekt heeft, namelijk Jezus, Die ons verlost van den toekomenden toorn.

- 1 Thessalonicensen 2:4-5
  Maar, gelijk wij van God beproefd zijn geweest, dat ons het Evangelie zou toebetrouwd worden, alzo spreken wij, niet als mensen behagende, maar Gode, Die onze harten beproeft. Want wij hebben nooit met pluimstrijkende woorden omgegaan, gelijk gij weet, noch met enig bedeksel van gierigheid; God is getuige!

- 1 Petrus 2:9
  Maar gij zijt een uitverkoren geslacht, een koninklijk priesterdom, een heilig volk, een verkregen volk; opdat gij zoudt verkondigen de deugden Desgenen, Die u uit de duisternis geroepen heeft tot Zijn wonderbaar licht: (…).

- Hebreeën 13:15-16
  Laat ons dan door Hem altijd Gode opofferen een offerande des lofs, dat is, de vrucht der lippen, die Zijn Naam belijden. En vergeet de weldadigheid en de mededeelzaamheid niet; want aan zodanige offeranden heeft God een welbehagen.

- Judas 1:22-23
  Bewaart uzelven in de liefde Gods, verwachtende de barmhartigheid van onzen Heere Jezus Christus ten eeuwigen leven. En ontfermt u wel eniger, onderscheid makende; Maar behoudt anderen door vreze, en grijpt ze uit het vuur; en haat ook den rok, die van het vlees bevlekt is.

Bijlage II.
Voorbeeld-enquête voor huis-aan-huis evangelisatie

1. *Bent u actief betrokken bij een kerk of geloofsgemeenschap?*
2. *Wat kunnen wij als kerk voor u en de wijk betekenen?*
3. *Wat is volgens u een christen?*
4. *Bent u een christen, of heeft u wel eens overwogen om christen te worden?*
5. *Hebt u nog vragen over de kerk of over het geloof?*
6. *Vindt u het goed als we u nog een keer bezoeken om over het geloof door te praten?*

(7. Zijn er soms dingen waar u mee zit, waar we voor kunnen bidden?)

Naam:
Adres:
Datum:

Korte uitleg:
Als openingszin kun je gebruiken: *'We zijn van de …kerk aan de …straat en we zijn aan het inventariseren wie er in onze wijk kerkelijk actief zijn. Mogen we u misschien een paar vragen stellen?'* (Als men zegt nu geen tijd te hebben, probeer dan te vragen wanneer het wel uitkomt.)

Vraag 1
Bij 'ja' op deze vraag hoeft men in principe niet verder meer te vragen.

Vraag 3
Hierna kan eventueel uitgelegd worden wat volgens de Bijbel een christen is. Niet per definitie een kerkganger, maar een gelovige in Jezus Christus en een volgeling van Hem.

Vraag 7
Deze vraag is voor hen die de vrijmoedigheid hebben om dit te vragen. Dit lijkt misschien een directe vraag, maar veel mensen kunnen het wel waarderen dat iemand de moeite neemt om voor zijn of haar problemen te bidden.

De vragen kunnen passief of actief worden gesteld.
Passief: alleen vragen stellen en de bewoner laten praten, tenzij hij of zij zelf een vraag stelt.
Actief: naar aanleiding van het antwoord dieper met de bewoner in gesprek gaan (ligt ook aan de situatie en de vraagsteller).

Belangrijk is om dit twee aan twee te doen. Eén persoon kan de vragen stellen, de ander kan dan notities maken. Ga na het gesprek niet uitgebreid voor de woning staan schrijven. Maak korte notities en werk deze later, als je uit het zicht bent, uit. Belangrijk is ook, als je met zijn tweeën bent, dat de ander stil kan bidden. Het is handig om gespreksnotities op het kaartje maken, om zo een logboek te maken. Dit kan dan voor de nazorg of een latere actie worden gebruikt.

Afsluitende zin: *Als dank voor het gesprek wil ik u nu een 'Goed Nieuwspakketje' overhandigen.* (Inhoud: bijvoorbeeld een evangelisatiefolder, een Nieuw Testament en eventueel informatie van de kerk.)

Verdere tips:
- Laat je niet afschrikken door negatieve reacties.
- Wees vriendelijk en beleefd, en let erop dat je niet direct na het afscheid vóór het huis het gesprek al gaat evalueren.
- Mensen letten soms op je en kunnen je reactie (lachen of verontwaardiging) verkeerd interpreteren.

Vooral ook in dit werk: *Ora et labora: Bid en werk!*

Bijlage III.
Effectief evangeliseren met behulp van evangelisatiemateriaal

De Bijbel leert ons:

> Romeinen 10:8-14: *8) Maar wat zegt zij? Nabij u is het Woord, in uw mond en in uw hart. Dit is het Woord des geloofs, hetwelk wij prediken. 9) Namelijk, indien gij met uw mond zult belijden den Heere Jezus, en met uw hart geloven, dat God Hem uit de doden opgewekt heeft, zo zult gij zalig worden. 10) Want met het hart gelooft men ter rechtvaardigheid en met den mond belijdt men ter zaligheid. 11) Want de Schrift zegt: Een iegelijk, die in Hem gelooft, die zal niet beschaamd worden. 12) Want er is geen onderscheid, noch van Jood noch van Griek; want eenzelfde is Heere van allen, rijk zijnde over allen, die Hem aanroepen. 13) Want een iegelijk, die den Naam des Heeren zal aanroepen, zal zalig worden. 14) Hoe zullen zij dan Hem aanroepen, in Welken zij niet geloofd hebben? En hoe zullen zij in Hem geloven, van Welken zij niet gehoord hebben? En hoe zullen zij horen, zonder die hun predikt?*

Bovenstaand Schriftgedeelte leert ons dat ware gelovigen niet kunnen, niet zullen en mogen zwijgen van hun Verlosser en Zaligmaker. In die zin is onze mond het beste evangelisatiemiddel. In ons spreken mogen we ook geen onderscheid maken. Het is voor de Jood en de Griek. Iedereen, jong en oud, moet het horen. Evangelisatiemateriaal kan daarnaast gebruikt worden, en is ter ondersteuning en een goed middel om contact te leggen.

De meest effectieve manier van evangeliseren is de boodschap doorgeven in rechtstreekse contacten die we kunnen hebben met onze medemensen. In een persoonlijk/individueel gesprek kan onze medemens worden gewezen op de leegheid en de uitzichtloosheid van een leven zonder God. Tevens kan worden uitgelegd Wie God is, wat Hij van ons verwacht en hoe een mens van nature ten opzichte van God staat.

Een grote verantwoordelijkheid
De Bijbel leert ons dat de Heere Jezus woont in elke ware gelovige.

> Johannes 17 vers 23: *'Ik in hen, en Gij in Mij; opdat zij volmaakt zijn in één, en opdat de wereld bekenne, dat Gij Mij gezonden hebt, en hen liefgehad hebt, gelijk Gij Mij liefgehad hebt.'*

> Romeinen 8 vers 11: *'En indien de Geest Desgenen, Die Jezus uit de doden opgewekt heeft, in u woont, zo zal Hij, Die Christus uit de doden opgewekt heeft, ook uw sterfelijke lichamen levend maken, door Zijn Geest, Die in u woont.'*

In die zin heeft de ongelovige op het moment dat hij/zij in contact komt met een gelovige, contact met Jezus. Dit verleent de gelovige vrijmoedigheid, maar tegelijkertijd geeft het een grote verantwoordelijkheid. Steeds moeten wij ons ook afvragen of wij door onze woorden en ons gedrag een goed getuigenis afgeven van de Heere Jezus.

> Filippenzen 2 vers 15: *'Opdat gij moogt onberispelijk en oprecht zijn, kinderen Gods zijnde, onstraffelijk in het midden van een krom en verdraaid geslacht, onder welke gij schijnt als lichten in de wereld:(…).'*

Leer en leven in harmonie
Ons getuigenis moet overeenkomstig de opdracht zijn die Jezus ons gaf en ons leven volgens datgene wat Christus ons leert in de Bergrede. Dit gaat niet vanzelf en het vraagt van de gelovige dan ook een leven dichtbij de Heere. De wereld let op ons en daarvan moeten we ons bewust zijn. Dagelijks gebed om kracht om aan deze opdracht te beantwoorden, is dan ook belangrijk.

Evangelisatiemateriaal geen doel op zichzelf
Gebruik van evangelisatiemateriaal kan als ondersteunend worden gezien

aan de opdracht om het Evangelie te verspreiden, maar is nooit een doel op zichzelf. Het kan soms gemakkelijk zijn om folders te verspreiden en niet te kijken naar andere mogelijkheden voor evangelisatie. Belangrijk is vooral om te zoeken naar persoonlijke contacten.

Persoonlijk contact

Er zal altijd moeten worden gestreefd naar een persoonlijk contact. We moeten dus oppassen dat we ons beperken tot het uitdelen van een (groot) aantal folders in een stad of een dorp omdat we niet onder onze plicht uit kunnen komen om het Evangelie in onze omgeving te verspreiden. Daarom is het ook verstandig om ons bij elke verspreiding van evangelisatiemateriaal en bij elke folder(actie) af te vragen: 'Wat is ons doel met dit materiaal en deze folder(actie)? Zijn we bereid tot nazorg en kunnen we dit adequaat oppakken?'

De profetische taak van elke christen

Naast de ondersteunende taak die evangelisatiemateriaal aan het evangelisatiewerk kan geven, is dit materiaal ook goed geschikt voor ondersteuning van de profetische taak van de Kerk. Bijbelse waarheden kunnen door middel van folders geproclameerd worden, om zo mensen op te roepen tot Christus te vluchten. Dit is ook een van de missionaire taken van de kerk. Kijk ook naar de prediking van de profeten Johannes de Doper, Petrus, Filippus, Paulus, maar ook van Jezus Zelf.

> Handelingen 2 vers 21: '*En het zal zijn, dat een iegelijk, die den Naam des Heeren zal aanroepen, zalig zal worden.*'

Deze tekst komt drie keer in de Bijbel voor, namelijk naast de hierboven genoemde plaats ook in Joël 2:32 en Romeinen 10:13. Dit bewijst het belang van het verkondigen van de Naam van Jezus. Het aanroepen van de Naam van Jezus zal mensen behouden, zoals de Israëlieten behouden werden door het opzien naar de verhoogde slang.

Met behulp van een folder kunnen mensen hierop worden gewezen. Het is niet gezegd dat zij zich terstond massaal zullen bekeren. Maar zal God de mens, op Zijn tijd, het eenmaal gelezen of gehoorde Woord niet in het hart kunnen brengen, opdat de mens het uitroept naar de Heere? Het in geloof en vertrouwen verspreiden van duidelijke Bijbelse folders kan de Heere zeker gebruiken om mensen tot Hem te trekken. Gelukkig zijn hier ook veel voorbeelden van bekend.

Evangelisatiemateriaal is geschreven voor de doelgroep

Belangrijk is het om je te realiseren voor welke doelgroep het evangelisatiemateriaal is geschreven, en ervoor te zorgen dat het taalgebruik hierop is afgestemd. Soms kan er een kloof zijn tussen woordgebruik in de kerk en de wereld. Als evangelisatie-commissie bewegen we ons dan ook vaak in een spanningsveld: Hoe probeer je een Bijbels thema in eenvoudige bewoordingen uit te leggen aan hen die 'buiten staan'. Dit is een grote verantwoordelijkheid, want hoe leg je de geheimenissen van het Evangelie in begrijpelijke taal uit? Dit vraagt veel inlevingsvermogen in de mensen die we willen benaderen. We moeten ons steeds weer afvragen bij het evangelisatiemateriaal: 'Komt de boodschap goed over en begrijpen de mensen wat er wordt bedoeld?' Gebed om hulp en kracht van de Heilige Geest is ook hier van groot belang.

Doelgroepen en soorten evangelisatiemateriaal

We onderscheiden de volgende soorten folders en materialen die voor evangelisatie kunnen worden gebruikt:

- *Algemene folders*
- *Folders over de heilsfeiten*
- *Themafolders*
- *Profetische folders*
- *Doelgroepfolders*
- *Uitnodigingsfolders*

Voor een folder is formaat A5 heel geschikt voor huis-aan-huis bezorging; A6 is een handig formaat om op straat uit te delen.

Algemene folders
Met een algemene folder probeert men op een eenvoudige manier de meest elementaire principes van het geloof over te dragen. De mogelijkheid wordt gegeven om naar aanleiding van de folder contact met de afzender op te nemen. Deze contactmogelijkheid moet dan ook duidelijk worden weergegeven op de folder. Tevens is het mogelijk om een aanbod te doen voor een gratis Bijbel(boek). Als er reacties op de folders komen, moeten die op korte termijn door een geschikt persoon worden afgehandeld. Een persoonlijk bezoek heeft altijd de voorkeur.

Folders over de heilsfeiten
Met een folder over de heilsfeiten kan men rond de christelijke feestdagen informatie verschaffen over de betekenis van de desbetreffende christelijke feestdag. De ervaring leert ons dat veel mensen in deze perioden ervoor openstaan om 'nog weer eens te lezen waar het ook alweer over gaat'. Ook hier is het wenselijk om de mogelijkheid te geven contact op te nemen. Deze contactmogelijkheid moet dan ook duidelijk worden weergegeven op de folder. Tevens is het mogelijk om een aanbod te doen voor een gratis Bijbel(boek). Als er reacties op de folders komen, moeten die op korte termijn door een geschikt persoon worden afgehandeld. Een persoonlijk bezoek heeft altijd de voorkeur.

Themafolders
Met behulp van een themafolder kan een bepaald Bijbels gegeven of principe worden belicht. Het lezen van een dergelijke folder kan iemand motiveren om meer informatie aan te vragen. Het onderwerp van de folder kan bijvoorbeeld zijn:
- *De liefde van God*
- *De rechtvaardigheid van God*

- *De hemel*
- *De hel*
- *Het oordeel*
- *Vergeving*
- *De Bijbel*
- *Et cetera*

Ook hier is het wenselijk om de mensen de mogelijkheid te geven contact op te nemen. Deze contactmogelijkheid moet dan ook duidelijk worden weergegeven op de folder. Tevens is het mogelijk om een aanbod te doen voor een gratis Bijbel(boek). Als er reacties op de folders komen, moeten die op korte termijn door een geschikt persoon worden afgehandeld. Een persoonlijk bezoek heeft altijd de voorkeur.

Profetische folders

Met behulp van een profetische folder kunnen mensen gewaarschuwd worden voor (goddeloze) ontwikkelingen of gebeurtenissen in de maatschappij en wereld. Er kan een appèl worden gedaan om te geloven en zich te bekeren. Deze folder kan bijvoorbeeld worden gemaakt naar aanleiding van: rampen, (economische) crises, politieke spanningen, oorlogen, ziekten onder mensen en dieren, aardbevingen et cetera. Maar ook naar aanleiding van gevaren van verkeerde seksuele moraal, misbruik van kinderen, homoseksuele praxis, abortus, euthanasie, verslavingen, bepaalde ontwikkelingen onder jongeren, en op het terrein van moderne media, muziek, et cetera.

Ook hier is het wenselijk, om mensen de mogelijkheid te geven contact op te nemen. Deze contactmogelijkheid moet dan ook duidelijk worden weergegeven op de folder. Tevens is het mogelijk om een aanbod te doen voor een gratis Bijbel(boek). Als er reacties op de folders komen, moeten die op korte termijn door een geschikt persoon worden afgehandeld. Een persoonlijk bezoek heeft altijd de voorkeur.

Doelgroepfolders
Met doelgroepfolders kunnen bepaalde doelgroepen of mensen met een specifieke problematiek/achtergrond worden benaderd. Hierbij moeten we denken aan bijvoorbeeld: kinderen, bejaarden, yuppies, maatschappelijk zwakken, allochtonen, prostituees, mensen van andere religies, toeristen, sporters, bezoekers van muziekfeesten, verslaafden, daklozen, bezoekers van paranormale beurzen, et cetera.

Met de verspreiding van deze folders is het belangrijk om er goed op te letten dat deze zorgvuldig worden uitgedeeld. Dat dus de juiste doelgroep de juiste folder krijgt.

Ook hier is het wenselijk om de mensen de mogelijkheid te geven om contact op te nemen. Deze contactmogelijkheid moet dan ook duidelijk worden weergegeven op de folder. Tevens is het mogelijk om een aanbod te doen voor een gratis Bijbel(boek). Als er reacties op de folders komen, moeten die op korte termijn door een geschikt persoon worden afgehandeld. Een persoonlijk bezoek heeft altijd de voorkeur.

Als doelgroepfolders worden verspreid, is het goed om vooraf te inventariseren waar we met vragen van maatschappelijke en diaconale aard terecht kunnen en hoe deze vragen zullen worden behandeld. Het is dan ook aan te bevelen om een lijstje met hulpverleningsorganisaties beschikbaar te hebben.

Uitnodigingsfolders
Als men mensen wil uitnodigen voor een samenkomst of voor een activiteit van een gemeente die gericht is op evangelisatie, dan kan men daar heel goed een folder of flyer voor gebruiken. Met deze folder kunnen mensen worden uitgenodigd voor bijvoorbeeld: zangdienst, evangelisatiebijeenkomst, kerstviering, zondagsschool, kinderclub, maaltijd, barbecue, et cetera. Vermeld op deze folder duidelijk het adres, de tijd en de plaats van de activiteit. Vermeld ook of er kosten aan zijn verbonden. Als de

activiteit gratis is, dan later dus ook geen collecte! Niet- gelovigen kunnen zich hier soms heel erg over opwinden.

Belangrijk is om ook duidelijk te vermelden dat het een activiteit is die van de kerk uitgaat, of dat de activiteit erop gericht is om het Evangelie over te dragen of te verduidelijken. Als mensen worden uitgenodigd zonder dat dit helder is, kunnen ze ons er terecht van beschuldigen dat we een dubbele agenda hebben. Juist van een christen mag worden verwacht dat hij/zij transparant en integer is.

Nazorg evangelisatiemateriaal

In een folder kan maar een beperkte hoeveelheid informatie worden weergegeven; in die zin is een folder dus altijd eenzijdig. Als mensen naar aanleiding van een folder of na een gesprek interesse hebben getoond, dan kan het zinvol zijn om voor de nazorg of bij verdere informatieverstrekking uitgebreider materiaal beschikbaar te hebben.

In de eerste plaats is een Bijbel het beste evangelisatiemateriaal. Bij het verstrekken van een Bijbel is het belangrijk om rekening te houden met de ontvanger. Is het een kind, een 'gewone' Nederlander, een allochtoon? Dit geeft ons dan ook de verantwoordelijkheid om te zoeken naar een begrijpelijke Bijbel. Een kinderbijbel is een optie, maar ook een Bijbel in een eenvoudiger vertaling kan doelmatig zijn.

Goed is dan om te vermelden dat elke Bijbel een vertaling is van de grondtekst, en dat de vertalers keuzes hebben moeten maken, waardoor er verschillende Bijbels zijn ontstaan. Het belang van een zorgvuldige vertaling moet worden uitgelegd. In veel gevallen wordt voordat een complete Bijbel wordt overhandigd, eerst een zogenaamde 'evangelisatie-Bijbel' meegegeven. Dit is een mooie uitgave van het Nieuwe Testament met wat gedeeltes uit het Oude Testament. Praktische voordelen hiervan zijn dat het een relatief makkelijk mee te nemen exemplaar is en dat de kostprijs vele malen lager is dan de prijs van een complete Bijbel.

Uiteraard moet wel worden uitgelegd dat er ook een Oude Testament is, en dat het lezen van de complete Bijbel pas een goed beeld van het christelijke geloof geeft. Vaak is het wenselijk om voordat een Bijbel wordt meegegeven, mensen eerst iets meer in te leiden in de Bijbel en meer informatie te verstrekken over het geloof. Dit kan goed door middel van een eenvoudige brochure. Nog mooier zou zijn om hiervoor een Bijbelcursus te gebruiken.

Cursus over het christelijk geloof en Bijbelcursus
Een cursus over het christelijk geloof of een Bijbelcursus is nagenoeg onmisbaar als men nazorg wil geven aan de hand van reacties op een folder. De cursus kan ook op de folder worden vermeld. Het kan een schriftelijke cursus zijn, of een cursus in groepsverband. Zeer aan te raden is om de cursus in een informele sfeer te houden; op een laagdrempelige locatie, met eventueel vooraf een gezamenlijke maaltijd en met medewerking van een aantal gemeenteleden.

Boeken en lectuur
Boeken en tijdschriften kunnen gebruikt worden om mensen op een eenvoudige manier met het geloof in aanraking te brengen. Gedacht moet worden aan boeken met getuigenissen van mensen, bijvoorbeeld moslims, die tot geloof zijn gekomen. Ook boeken en tijdschriften over bijvoorbeeld de schepping of bepaalde (ethische)onderwerpen kunnen gebruikt worden.

Website en moderne media
Internet geeft veel mogelijkheden om specifieke vragen uitgebreider te beantwoorden of uit te leggen. Dit medium kan ook goed gebruikt worden om contacten te leggen en te onderhouden.

Weer een boek over evangeliseren. Is daar nu nog niet genoeg over geschreven? Als ik kijk naar de vele vragen die mij de afgelopen jaren tijdens lezingen, in diverse kerken en gemeenten, over dit onderwerp zijn gesteld, dan is er volgens mij nog steeds behoefte aan een helder en praktisch boek over dit onderwerp. Vragen als: 'Is evangeliseren ook iets voor mij?', 'Wat zeg ik nu precies?' en 'Wat is mijn boodschap?' werden mij regelmatig gesteld. Dit boek pretendeert absoluut niet een compleet boek te zijn, waarin even verteld wordt hoe het nu allemaal precies moet en dat een volledig antwoord geeft op alle vragen. Nee. Verre van dat. Die pretentie heb ik niet. Wel geeft dit boek iets weer van de worsteling die ik zelf heb doorgemaakt. Het behandelt vragen en situaties waarin ik naar een antwoord op zoek moest, en het vertelt over de lessen die ik de afgelopen vijftien jaar uit gesprekken met duizenden ongelovigen heb geleerd.

Ik hoop met dit boek, u en jou, wat verder te kunnen helpen in het getuigend gesprek en een getuigend leven!

Totdat Hij komt. Maranatha!

Jan-Dirk Liefting

'Met intense belangstelling en hartelijke instemming, maar ook en niet minder met hevig zelfverwijt en ernstige zelfbeschuldiging, las ik (gedeelten van) het boek van Jan-Dirk. Graag beveel ik het lezen van dit prachtige en praktische boek over evangeliseren aan. Laten we het biddend lezen en biddend in praktijk brengen!'

Garderen, Ds. W. Pieters

ISBN 978-90-813125-6-1